

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 mft.
Egyes szám helyben és vidéken 10 mft.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szerkesztési munkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 708.

Legyen-e válság?

Budapest, október 18.

Most, amidőn a többségben levő függetlenségi párt elhatározásától függ, hogy legyen-e kiegyezés vagy sem, a súlyos probléma így is formulázható:

Legyen-e válság? Mi előnyösebb az ország számára? Egy olyan kiegyezés elfogadása-e, mely a nemzet jogos igényeit nem juttatja úgy érvényre, mint ahogy mindannyian szeretnők? Vagy pedig az osztrák kormányval kötött megállapodások elvetésével egy olyan válság fölidézése, mely lefolyásában és következményeiben súlyosabb lesz mindama megpróbáltatásoknál, melyeken hatvanhét óta ez a sokat szenvedett szerencsétlen ország keresztül ment?

Legyen-e válság? Mielőtt a függetlenségi párt tagjai, akik a kiegyezéssel szemben elégedetlenek, döntő elhatározásra jutnának, ezt a kérdést intézzék el a lelkiismeretükkel. Mert senki se essék abba a tévedésbe, hogy a kiegyezés ügye ettől elkülöníthető; Kossuth Ferencz tegnap világosan megmondta, hogy a kormány kabinetkérdésnek tekinti a kiegyezés elfogadását, mert nem vállalja a felelősséget azért, hogy az országot egy gazdasági bizonytalanság további esélyeinek kitegye. A kormány meggyőződése szerint az adott helyzetben, hiányai dacára, ez a kiegyezés biztosíthatja legjobban az ország érdekeit. Hol

van az a hazaáruló, aki nem fogadta volna szívesen azt, hogy ha az Ausztriával kötött megállapodásokban jobban érvényre jutnak a magyar követelések? De az ilyen egyezkedésekben mindig a hatalmi egyensúly dönti el a mérleg hovahajlását. Ausztria gazdaságilag fejlett ország, pénzügyei rendezve vannak, közvetlen összeköttetést tart fenn a nyugati piacokkal. Mi ellenben gyengék, hátramaradottak vagyunk, egész gazdasági életünk Ausztria kényétől függ, a termeléshez szükséges tőke nagy nemzetközi forgalmával csak Ausztria közvetítésével tarthatunk összeköttetést. Ehhez járul még az is, hogy a mi kezünket már a tárgyalások előtt megkötötték a külkereskedelmi szerződések. Ausztriával szakítva, vámháboruba kellett volna keverednünk az egész nyugattal. Ilyen nehéz viszonyok között a kormány, mérlegelve az összes lehetőségeket, azt ajánlja az országnak, hogy fogadja el az osztrák kormányval megkötött kiegyezést, mert bár a nemzeti érdekek szempontjából az is sok kívánni valót hagy hátra, az adott helyzetben a sok fenyegető rossz közül mégis az a lehető legkisebb rossz.

Ha a kormány háta mögött álló többségnek ugyanez lesz az álláspontja, akkor rendben van. Sok sebünk marad vérző, sok kívánságunk teljesítetlen, meddő óhaj, de nagyobb rázkódás nélkül folyik az idő tovább. A tiz év óta

tartó gazdasági bizonytalanságot, melynek terhe az utolsó évek alatt már elviselhetetlen lett, felváltja tiz évi bizonyosság és e tiz év alatt hozzáfoghatunk erőink szervezéséhez, hogy ennek a kiegyezésnek a lejáta után rázkódások nélkül áttérhessünk a gazdaságilag független Magyarország kiépítésére.

Am ha a parlament többsége másként határoz, nyakunkba szakad mindaz a gazdasági veszedelem, amelyiknek az ódiúmat a kormány nem volt hajlandó elvállalni, tetőzve egy kormányválság, sőt nem lehetetlen, hogy egy újabb alkotmányválság izgalmaival.

Egyes ember gyenge és erőtlén arra, hogy ezért a felelősséget magára vállalja. Azért, ha a képviselők nem tudnak tisztába jönni a maguk lelkiismeretével, vigyék a kérdést választóik elé. Tárják föl előttük a helyzet nehézségeit s azután döntsön a nép. Az a nép, amelyiknek egy beütő krach egész existenciáját romlásba sodorhatja.

És amidőn az egyes képviselők a maguk lelkiismeretével tusakodnak, vessek a mérleg serpenyőjébe azt is, hogy mi történik odaát Ausztriában. A függetlenségi párt tegnapi értekezletén Kossuth Ferencz rámutatván arra, hogy a kiegyezés megszavazása milyen áldozatokat kíván a függetlenségi párt részéről azt is kifejtette, hogy az osztrák kormányval kötött megállapodások, dacára a ránk nézve kedvezőtlen hely-

A honvágy.

Írta: Simon Vilmos.

(Utánnemzés illus.)

— Csodálatos ország, csodálatos nép — kiáltott fel miss Brocklin, aztán egy ideig elgondolkodott a mondottakon.

— De mondja csak mr. Halásszy — folytatta aztán, — ha a maguk hazája bővelkedik minden földi javakban és az ország népe, amint ők mondják, oly megható módon ragaszkodik a hazai föld minden rögéhez, miért van az, hogy éppen az önök nemzetének fiai tömegesen hagyják el hazájukat. S míg a föld népe messze idegenben, a tengeren túl keres új otthon, addig az előkelősége elárasszja a kontinens minden szórakoztató helyét s oly mohó szenvedélyvel veti magát bele az élvezetek árába, mintha kárpótlást keresne benne mindazért, mit hazájában nélkülözött.

— Ez már nekünk amolyan nemzeti sajátosságunk, ms. Brocklin. Keressük az idegent, hogy folyvást arra a meggyőződésre jussunk, hogy ott hon a legjobb. Ha pusztai birtokom csendes magányában töltöm napjaimat, gondolataim Montekarló, Ostende és a Nilus partjai felé szállnak és lelki szemem előtt ott lebegnek a tündéri fényben uszó termek, a háborgó tenger és a feledhetetlen airikai esték, melyek örök nyomokat hagynak az ember emlékeiben. De ha vágyamnak engedve, tengerre szállók s mint most teljes pompájában élvezhetem a tengeri ut minden gyönyöreit, bensőmben egy különös érzés lopózik. Egy érzés, melynek forró tüze folyvást perzseli lelkemet és mint egy sorvasztó betegség rágódik testemen. Ez a kór nem kíméli meg egy honfitársamat sem,

mert ez a honvágy, ms. Brocklin, minden magyarnak közös betegsége, ha távol van hazájától.

Ms. Brocklin csodálkozó tekintetét vetett rám, aztán szemrehányó hangon mondta.

— Látja mr. Halásszy, ez nem szép eljárás. Egy szóval sem említette nekem, hogy mily nagy beteg. Mert felteszem, hogy a honvágy nagy betegség.

— Hogyan, ms. Brocklin? — kérdeztem csodálkozva. — Ön, aki oly gyakran van távol hazájától, nem ismeri ezt az érzést?

— Én angol leány vagyok, — felelte Albion leányainak büszke önértékeléssel ms. Brocklin. — Nincs a földnek az a pontja, ahol én idegen volnék. Hazám nyelvét folyvást hallom és nemzeti szokásainkat mindenütt megtalálom, ameddig csak a Britt hataim terjed, az pedig, amint tudja, a végtelenségig határos.

Ms. Brocklinnak minden szava magán viselte annak a végtelen elbizakodottságnak egész nagyságát, mely egyik főjellemonása az utazó angolnak.

Lehet, hogy talán miss Brocklin még bővebben körülírta volna az angol birodalom roppant hatalmát, de aikán elhalt a szó, mert a fedélzeten megjelent egy hórihorgas férfi alakja.

Mister Harison György volt, vagy helyesebben miss Brocklin árnyéka. Rendes szokásához híven hidegen bólogatott fejével, aztán helyet foglalt velünk szemben s rámeresztette hideg, kifejezéstelen szemét ms. Brocklinra, órák hosszat anélkül, hogy egyetlen szót beszélt volna. Mr. Harison ugyanis becsületességének volt áldozata. Ms. Brocklin anyjának, ki nagyon korán költözött el az élők sorából, megígérte, hogy leánya fölött őrködni fog. Ezt az ígéretet Mr. Harison nagyon

lelkiismeretesen teljesítette, ugyanígy, hogy egy napon megkérte ms. Brocklin kezét, mert szerinte csak így képes az örökös szerepét kellőképpen betölteni. A fiatal leány nagyon ügyesen tért ki atyai barátjának házassági ajánlata elől, amennyiben megígérte neki, hogy ha szívét nagykorúságáig nem foglalja le más, a felesége lesz. Mr. Harison állta az alkut, de azóta lesi, hogy mikor fog moss Brocklin szíve megszólalni — másért.

Valami különös érzés fogott el, valahányszor ezt az embert láttam. Ellenszenv vagy részvét volt ez, arról nem bírtam magamnak magyarázatot adni. Hideg tekintetében folyvást azt olvastam, hogy tölem nagyon félti miss Brocklin szívét. Egyáltalán a szegény mister Harison volt az én barometerem, mely matematikai pontossággal jelezte, hogy esélyeim mennyire emelkedtek ms. Brockline-nél. Azzal már tisztában voltam, hogy ez a kék szemű, lenhajú leány a kelteténél jobban költötte fel érdeklődésemet s ha a jelek nem csalnak, ms. Brocklinét is a barátságánál mélyebb érzelmek fűzték hozzám, melyek, ugyilátszik naponta fokozódtak, mert mr. Harison arca napnap után sötétebb lett. Egyszer aztán oly esemény jött közbe, mely gyors fordulatot adott a helyzetnek.

Dannette magasságában járhattunk. Szép holdvilágos éj volt, melynek csendjét csak a hajógép zakatolása zavarta meg. Az utasok nagyobb része már pihenőre tért s a hátsó fedélzeten csak ms. Brockline és én tartózkodtunk... A társalgás, mely máskor oly élénk volt, ma sehogysem akart lendületet venni. Lehet, hogy ennek az a hatalmas hullámkavarodás volt az oka, melyet a hajócsavar okozott, mert ez a kü-

zetnek, a mi számunkra is sok értékes jót tartalmaznak. Az osztrák közvélemény állásfoglalása fényesen igazolja azt, hogy Kossuthnak milyen igaza volt. Ausztriában a megkötött kiegyezés egyáltalában nem keltett lelkesedést, sőt annak a közjogi részletei valóságos konsternációt okoztak. Nagy az elkeseredés a miatt, hogy az új kiegyezés Magyarország önálló államiságát annyira kidomborította, hogy azt nem sikerülhet ezentúl a külföld előtt elhomályosítani. És nagy az elkeseredés amiatt is, hogy Beck elejtette a hosszú lejáratu megegyezés követelését. Az osztrák közvélemény ezek miatt a megkötött kiegyezést hajlandó az osztrák kormány vereségének tekinteni. Ugy, hogy ez idő szerint még az is kétséges, hogy vajjon a Reichsrath hajlandó lesz-e annak az elfogadásához hozzájárulni?

Ez a bős harag a legjobban bizonyítja, hogy a magyar kormánynak csakugyan sikerült elérni azt, ami az adott kedvezőtlen helyzetben elérhető volt. Kossuth Ferencz, aki saját neve tekintélyével fedezi a kötött megállapodásokat és aki maga hangsúlyozza leginkább, hogy van olyan jó függetlenségi párti ember, mint ebben az országban bárki más, a tegnapi pártkonferencián az ügyek mélyreható ismeretével tett valómást arról, hogy a még rosszabb rossz elkerülése céljából kénytelenek vagyunk beérni az előterjesztett kiegyezés eredményeivel.

Minden függetlenségi párti képviselő egyéni joga, hogy hitelt adjon ennek a kijelentésnek vagy sem. De azok, akik nem hajlandók neki hitelt adni, jól mérlegeljék az adott körülmények nehézségeit s gondosan számoljanak le a lelkiismeretükkel.

Budapest, október 18.

A függetlenségi párt értekezlete. Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt hétfőn, e hó 21-én, Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter elnöke alatt értekezletet tart a párt Erzsébet-köruti körhelyiségében.

lönben megszokott látványosság ma különösen lekötötte ms. Brockline figyelmét, aki a hajópárkányra támaszkodva, egészen lehajította fejét, nehogy a habok egyetlen fordulatát elszalaszssa. En is nagy lelkiismeretességgel számlálgatam az égboltozaton a csillagokat, melyek a sötét azur háttérről oly vakítóan tündököltek. Isten tudja, hányat számlálhattam volna össze, ha műveletemben meg nem zavarnak.

— Hogyan áll most a honvágygyal mr. Harlásszy? — kérdezte hirtelen és váratlanul ms. Brockline.

— Köszönöm jól... azaz hogy — sehogysam.

Okosabbat nem tudtam felelni, oly váratlanul ért a kérdés.

— Most éppen annyit tudok, mint mielőtt a kérdést feltettem — felelte vidáman ms. Brockline.

A finom mosoly, mely a még finomabb aikon megjelent, felrázott íélig letargikus állapotomból.

— Azt akartam ezzel mondani ms. Brockline, hogy vannak érzelmek, melyek ellensúlyoznak és megtompítanak más érzelmeket.

— Ah, és azok?

— Azok, ms. Brockline... de előbb adja kezét, hogy nem fog haragudni azért, amit most elmondok.

Ms. Brockline készséggel nyújtotta kezét. A bársonyos, ideges kéz remegni kezdett, amikor kezembe vettem. Ez okozta talán, hogy a pillanatnyi vágyak nem birtam ellentálni és karom átfogta a legkarcsubb derekat, a szép szöke fej ekkor önfelédten nehezedett a vállamra, de csak egy pillanattal, aztán ijedten rebbentünk

A kiegyezés sorsa.

— Kossuth Ferencz beszéde után. —

Budapest, október 18.

Kossuth Ferencznek nagyszabásu beszéde, amelyet a függetlenségi párt tegnapi értekezletén tartott a kiegyezésről, foglalkoztatta ma is a politikai világot. Általában ma már nyugodtabban ítélték meg a helyzetet, habár kétségtelen, hogy a forrongás a függetlenségi párt tagjai között még nem szűnt meg. A párt tagjainak jelentékeny részét sikerült meggyőzni arról, hogy a kiegyezés igen jelentékeny közjogi vívmányokat és számottevő gazdasági előnyöket is tartalmaz és az észlelhető forrongásnak egyedüli okozója a kvótafelemelés, amelyvel a képviselők sehogysem tudnak megbarátkozni. Már a tegnapi értekezlet után hallatszott, hogy — mint megirtuk — egyesek inkább kilépnek a pártból, semhogy a kvóta felemelését megsavazzák, a másik rész pedig a bank-kérdés tisztázása után keresi a kibontakozást.

Az önálló jegybankért.

Ez a második csoport így okoskodik:

— Az irányadó szempontok, egyrészt a függetlenségi törekvések biztosítása, másrészt a párt egységének megóvása és az izgalom anyagának a párt kebeléből való kiküszöbölése. A függetlenségi eszme hitelének megóvása szempontjából a párttagok mulhatatlannul szükségesnek tartják azt, hogy az a függetlenségi programpon, amelynek megvalósítására az idő és az alkalom megérkezik, tényleg meg is valósítsák, mert annak elhalasztása az ország bizalmát a függetlenségi törekvések komolyságában helyrehozhatatlannul megrendítené. Ezért tartják föltétlenül szükségesnek azt, hogy biztosítékok teremtesenek valamely alkalmas formában arra, hogy a külön magyar bank 1910-ben effektíve felállíttatik.

Ugyanez szolgálja a párt egységének megóvására és belőle a fölsleges izgalom eltávolítására. Az csak természetes, hogy a szétterjedezett függetlenségi párt nem alkalmas többé a függetlenségi eszme megvalósítására; ezzel visszaesnének abba a meddő korszakba, amikor a párt a maga elveit csak hirdette, de megvalósításuk felé egy lépéssel sem volt képes közeledni. A pár egységét és többségi voltát tehát minden körülmények között meg kell őrizni és éppen ezért nem helyeseltjük azokat az egyenként való kilépéseket,

szét, mert közvetlen mellettünk elfojtott nyöszörgés hallatszott.

Mr. Harison volt. A szikár angol mintha egy fejfel megnőtt volna. Szeme, mely máskor oly hideg nyugalommal nézte a világot, most lángokat látszott szórni s keze, a hatalmas csontos kéz, görcsösen ökölbe szorult, mintha szét akarná zuzni az egész világot.

Néhány másodpercze mély csend keletkezett. Amolyan kínos csend, mely mintha a gép zakatolását is megállította volna.

— Mister Harison — hangzott ekkor halkan ms. Brockline szava — bemutatam önnek völegényemet.

Kezével reám mutatott.

A villám talán nem sujtotta volna le ugy mr. Harisont, mint ezek a szavak.

De mr. Harison csodás ember volt. Szokásos nyugalma hihetetlen gyorsasággal tért vissza s rövid idő alatt ismét a régi mr. Harison volt.

— Sir — szólt ekkor hozzámlépve. Ön a világ legboldogabb embere. Kivánom, hogy boldogságát semmi se zavarja meg. De ha valamikor szüksége lesz mr. Harisonra, ő mindig rendelkezésére fog állani.

Aztán erőteljesen megrázta a kezemet és az ő sajtáságos kopó-lépteivel eltávozott, anélkül, hogy tekintetét egyszer is rá merte volna emelni ms. Brocklinerára.

Mikor másnap hajnalban hajónk Port-Saidba ért, mr. Harison észrevétlenül eltűnt.

Mr. Harison jóslatszerű szavai gyakran jutottak eszembe. Nem mintha a boldogság elköltözött volna családi tűzhelyemtől, hanem azért,

amelyekről a lapok hirt adnak. Az ilyen kilépéseknek semmi hasznuk nincs, azok csak a függetlenségi párt erejét csökkentik, holott a függetlenségi párt a maga nagy és rendkívüli nehéz földadatait csakis mint egységes, homogén párt oldhatja meg.

Ha a bankkérés tisztázva van és a függetlenségi párt biztosítékokat teremt az országnak az iránt, hogy a külön magyar bank 1910-ben felállíttatik, akkor az ez iránti vita és ingadozás és az ezekkel járó izgalom egy csapásra megszűnik a párt kebelében és a párt egysége is biztosítva lesz.

Ez tehát a másik iránya a helyzet tisztázása iránt megindult akciónak. A tanácskozás ebből az irányban megindultak és van remény arra, hogy jó eredménnyel fognak végződni.

Kilépés és új pártalakulás.

Vannak azonban elégtelenek, akik csak a pártból való kilépést tartják helyes dolognak. Nagy György, aki már tegnap kijelentette, hogy kilép a pártból, ma el is küldte levelét Kossuth Ferencznek és bejelentette kilépését. A levél így hangzik:

Nagyméltóságú

Kossuth Ferencz urnak,

mint az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt elnökének.

Mélyen tisztelt Elnök Ur! Tisztelettel bejelentem, hogy az országgyűlési függetlenségi és 48-as pártkor tagjainak sorából kilépek. Elhatározásom érve az, hogy az Ausztriával való gazdasági viszonyunk rendezésénél tervbe vett kvótafelemeléshez nem járulhatok hozzá. A kvóta felemelésében a négyszáz év óta sarcolt, fosztogatott, ezer sebből vérző, szegény magyar nemzet újabb anyagi megadóztatását s újabb erkölcsi megaláztatását látom. Ez ellen küzdeni kötelez ugy választóimnak tett ígéretem, mint legjobb meggyőződésem.

Okom a kilépésre az is, hogy a közös bankkal a szabadalom meghosszabbítása iránt való tárgyalásba boesátkozás elvi kijelentését sem helyeselhetem, mert elérkezettnek látom az időt a magyar nemzeti banknak 1910-ben leendő, feltétlen megteremtésére. Ebben a kérdésben tárgyalásnak, alkudozásnak nincs helye.

Ezután is harcolni fogok a függetlenségi párt politikai hitvallásának diadaláért, melyért eddig is mindig hűségesen, elszántan küzdöttem. E harcban bátorítani fog a függetlenségi eszme örök dicsőségű főpapijának, Kossuth Lajosnak a debreczeni nagytemplomban 1849. április 14-én megcsendült biztatása:

mert az, kinek lényéből a jóság és a szeretet sugárzott ki, egy idő óta hervadni, pusztulni kezdett. A szépséges arcáról eltűntek a rózsák és a gyönyörű szem, melynek tekintetében oly meleg tűz honolt, bágyadt, fáradt lett. Az orvosok levegőváltozást ajánlottak, de nem volt hatalom, mely elbirta volna távolítani arról a helyről, ahol annyi boldog napot töltöttünk.

Egy belső ösztön azt sugta nekem, hogy ezt a gyenge testet valamely bánat marcangolja. Ha kérdeztem, tagadta és viagságot erőltetett, hogy engem tévedésbe ejtsen. Egy napon aztán a véletlen kezembe adta a reitély kulcsát. Verőfényes októberi nap volt. A fák elhullatták már leveleiket s a kopár galyak közt oly titokzatosan suttogott az őszi szellő, oly szomorú, oly egyhangú volt minden. A park kavicsos útján haladva, elfojtott sírás neszt hallottam. A feleségem volt. Csak akkor vett észre, mikor már előtte álltam. Az ijedtség, a zavar annyira hatalmába vette, hogy kérdésemre töredelmes vallomást tett.

— Az „Adria“ fedélzetén egy sorvasztó betegségéről tartottál előadást. Nos hát ez a betegség, amit te honvágynak nevezted, megtámadott engem is és bármint küzdök is ellene, nem bírom elfojtani.

Haragom leírhatatlan volt. S most először történt, hogy indulatosan szóltam hozzá:

— Ha bizalommal lettél volna, sok bánattól kiméltél volna meg. Holnap reggel utazunk Angliába.

— Soha. Most, hogy tudom, mily gyöttrő betegség ez, nem bocsátanám meg soha magamnak, ha téged ismét szenvedni látnálak alatta.

Hiába kértem, hiába fenyegetőztem, csökönyösen megmaradt szándéka mellett.

„Az erős akarat a gyenge tehetséget is hasznossá teheti a nemzetnek.“ A jó Istentől nyert talentummal tovább fogok dolgozni a függetlenség templomának felépítésén, mely templomban egy szabad és boldog nemzet imádkozhatik a magyarok Istenéhez.

Kilépésemnek tudomásul vételét kérve maradok Nagyméltóságodnak kiváló tisztelője

Dr. Nagy György,
országgyűlési képviselő.

Politikai körökben azt hiszik, hogy Rátkay Lászlón, Barta Ödönön, Zakariás Jánoson, Gaál Gasztonon kívül alig néhányan fognak kilépni. A disszidálók a pártonkívüliekkel, Benedek Jánossal, Bozók Árpáddal és Lengyel Zoltánnal egyesülve ellenzéki pártot fognak alkotni, amelynek programja radikálisan függetlenségi lesz. Azt hiszik azonban, hogy ez a pártalakulás, amelynek legfeljebb tizenöt tagja lesz, nem fog a kiegyezés parlamenti elintézésére akadályokat gördíteni.

A képviselők nagy része különben ma elutazott a kerületébe, hogy a négy napos szünet alatt tájékoztassa a választókat és megismerje a polgárság véleményét a kiegyezésről, a kvótáról és egyéb dolgokról. Így ma és még pár napig csönd lesz a politikai életben.

A függetlenségi pártkörben ma este már meg is látszott, hogy a képviselők javarésze elhagyta a fővárost. A klubhelyiségbe csak kevesen látogattak föl, s ők is minden indulatosság nélkül tárgyalták a helyzetet. A kormány tagjai közül egyedül Günther Antal igazságügyminiszter volt jelen, aki a párhívek előtt nagyjából megismételte Kossuth Ferencnek és gróf Apponyi Albertnek fejtegetéseit. A legnagyobb súlyt arra helyezte, hogy Kossuth Ferencz tegnap bejelentette, hogy fölvetik a kabinetkérdést, a kormány tehát köti magát a meg egyezés elfogadásához. A képviselők csendesen hallgatták a miniszter kijelentéseit, majd pedig a várható disszidálódásról kezdtek beszélni. A pártkörben erősen tartotta magát az a hír, hogy Rátkay László vasárnap beszámolóbeszédében fogja tudomására adni választóinak a pártból való kilépését és azt is beszélték, hogy Hentaller Lajos, aki el fogja kísérni, szintén ekkor fogja kijelenteni, hogy ő is kilép a párt-

— Külömben is, — mondotta, — az én honvágyam gyógyítható. Sürgönyözzön mr. Harisonért és meglátja, rögtön csillapulni fog. Az az ember egy darab Anglia. Magában foglalja hazám minden szokásait. Hiszen még a modora is hüvös, mintha maga Skócia volna, a töl derekán.

Ezen az összehasonlításon még nevetett is. Még az nap a postára siettem. Utközben egy döcögő parasztszekérrel találkoztam. Az ülésről egy hírihorgas alak magaslott ki, mr. Harison volt. Kevés híja volt, hogy össze nem esőskoltam. De mr. Harison megtartotta az ő szokásos modorát. Szertartásos mozdulatokkal leszállt a kocsirol és hidegen meghajította magát.

— Sir, félvilágot bebolyongtam, de nem tudok megnyugvást találni. Ide jöttem önt megkérni, sir, hogy hajlékot adjon, mert életfeltétel nekem, hogy mrs. Halásszyt naponta egyszer legalább láthassam.

Biztosítottam mr. Harisont, hogy feleségemnek is ez a vágya, sőt tudára adtam, hogy éppen ő utána akartam sürgönyözni.

Mindez azonban nem látszott valami különös hatást kelteni. Legalább nem mutatta. Később aztán gyalogszerrel megindultunk. Szegény mr. Harison eddig sem volt valami testes ember. Most azonban egy élő csontvázhhoz hasonlított. Bő havelokja, melybe makacsul bekapaszkodott, a szél majdnem ledöntötte. Akaratlanul is feleségem szavai jutottak eszembe, ki mr. Harisont egy darab Angliának nevezte.

Szegény Anglia, ha csupa ilyen darabból van összeállítva, hogyan fog kibírni egy világot megrendítő lökést.

ból. Csányi Sándor szintén vasárnap beszámolóbeszédében fogja bejelenteni kilépését. Ezen kívül még a következőkről mondták, hogy kilépésük várható: Faragó Antal, Farkasházy Zsigmond, Hirtenstein Lajos, Szász József, Szappanos István és Luby Géza. Azt hiszik, hogy a kilépéseket még a hétfői pártértekezlet előtt bejelentik a pártelnökségnek. Így tehát eddig már tizenkét képviselő kilépését várják, vagyis a leendő ellenzéki pártnak Nagy Györggyel és a pártonkívüliekkel együtt már tizenhat tagja van.

Az autonom vámtarifá.

A képviselőház pénzügyi bizottsága ma délelőtt Széll Kálmán elnöklésével ülést tartott, melyen résztvettek: Wekerle Sándor miniszterelnök, Kossuth Ferencz, Darányi miniszterek, Popovics és Sztérényi államtitkárok.

Hoitsy Pál előadó ismertette a pénzügyminiszter jelentését a kőszéntelegeknek a királyi kincstár részére való megszerzése tárgyában. A bizottság a jelentést Wekerle Sándor szakszerű felvilágosításai után helyesléssel fogadta.

Az autonom vámtarifáról szóló törvényjavaslatot Hoitsy Pál előadó széles alapon ismertette, hangsúlyozva, hogy a tarifán nincs mód változtatni és hogy ez az első tarifá, amelyben az agrárvámok érvényesülnek.

Széll Kálmán a közgazdasági bizottság jelentéséhez fűz reflexiókat. A közgazdasági bizottság jelentésének az a része, hogy a tarifában az osztrák ipar védelemben részesül, nem állja ki a kritikát. Az igazság az, hogy a magyar mezőgazdasági érdekek igen nagy védelemben részesülnek.

Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter és Sztérényi József államtitkár felszólalásai után a bizottság a törvényjavaslatot elfogadta.

A kormány tagjai Wekerle Sándor, Kossuth Ferencz, Darányi Ignác, valamint Popovics és Sztérényi államtitkárok a pénzügyi bizottság ülése után értekezletre vonultak vissza. Beszélgetésük a függetlenségi párt hangulatával foglalkozott.

Osztrák vélemények.

Az osztrákok még jobban elégtelenednek a kiegyezés miatt, mint a függetlenségi párt. Ausztriában talán még nagyobb a nyugtalanság, mint nálunk. Ma egyszerre négy lap is fejteti keserű kifakadások között, hogy milyen szörnyű veszedelmek alá kerültek az osztrák érdekek. A Deutsches Volksblatt vezető helyen kesereg és a keseregése olyan őszinte és olyan meggyőző, hogy lehetetlen el nem hinni, Ausztria gazdasági pusztulásának elővetelét. Különösen, ha az ember a Deutsches Volksblatt után elolvassa a Reichspost vezércikkét is, amely még erősebb argumentumokkal bizonyítja, hogy a magyar kormány becsapta az osztrák kormányt és Ausztria csak úgy fogadhatja el a kiegyezést, ha anyagi érdekeivel nem törődik. Az Oesterreichische Volkszeitung publikumát pedig maga az agráriusok vezére: Peschka világosítja a kiegyezésben rejülő gazdasági katasztrófáról. Az osztrák kormány szerinte megbocsáthatatlanul gyöngy volt és Ausztria népeinek ezer oka van komolyan aggódnia a magyar vívmányok miatt. A Wiener Deutsches Tagblatt még ennél is sötétebbnek látja a helyzetet. Abba talán még bele tudna nyugodni, hogy Ausztria Magyarország gazdasági kolóniája legyen, de hogy Ausztria most politikai vereséget is szenvedett és a kettős birodalom keretében eddig elfoglalt vezető pozícióját elvesztette, ez olyan csapás, amit béketűrőn nem szenvedhet el. Mert ez az újság egészen elkeseredve bizonyítja, hogy a kiegyezés olyan közjogi engedményeket tartalmaz, amelyek a magyar államnak kereskedelmi viszonylataiban teljes és tökéletes függetlenséget biztosítanak a magyar államnak Ausztriával szemben a külföld előtt.

Politikai hangulatok.

I. A kilépők.

Kilépni, kilépni, hej könnyű azt mondani: megtenni, megtenni, de nehéz azt megtenni...

A kiegyezési javaslatok benyújtása óta s mindent számbavéve, ami azóta történt, már most konstatálni lehet, hogy a kormány előterjesztései a függetlenségi párt nem fognak oly válságot előidézni, ami a javaslatok törvényerőre emelését veszélyeztetné. Hallottunk forrongásokról, elégedetlenségekről és panaszokról az első napon. Láttuk a folyosói csoportosulásokat a képviselőházban. Hallgattuk a lázításokat és a csendesítéseket. Olvastuk a tudósításokat arról, hogy mik történtek a függetlenségi pártkörben. Magunknak is volt alkalmunk beszélgetni egy néhány szóvivő képviselővel. S mindezek után úgy véljük, hogy a kiegyezés a függetlenségi párton lényeges pártválságot nem fog okozni.

A megrázkódtatást nem azért mondjuk enyhének, mert ez idő szerint a pártból kilépő képviselő ritka, mint a fehér holló. Hisz akik már eddig kiléptek ketten-hárman, ámbár a kiegyezési alkuval, a kvótaemeléssel és a bankközösség ügyével indokollják tényüket, mindamelllett kilépésük éppen ez ügyek elintézésére nézve nem bir jelentőséggel. Ezek inkább a temperamentumuk miatt léptek ki, semmint a kiegyezés miatt. Avagy választóikkal szemben inkább abban a kényszerhelyzetben vannak, hogy licitálniuk kell, semhogy elhalaszthatták volna a legelső kínálkozó alkalmat, amit indokolás gyanánt felhasználhattak. S éppen ezért nem azt mondjuk, hogy a kiegyezés parlamentáris elintézésére jól áll, mivel a kilépők száma jelentéktelen. De hogy nagyobb és lényegbevágó baj nem lesz, azt ama mozgalom folytán jósoljuk, amely a függetlenségi párt kebelében most van keletkezésben olyan irányzattal, hogy a pártot a bank és a kvóta kérdésében bizonyos állásfoglalásra bírják rá.

A helyzet ez: A kormány kabinetkérdéssé tette a kiegyezési javaslatok keresztülvitelét a kétszázalékos kvótaemeléssel elvállalásával együtt. A bankkérdés egyelőre el van odázva. A kormány természetesen első sorban a függetlenségi pártot számítja a számításban lényeges, sőt legfőbb garancia az, hogy a kabinetben Kossuth Ferencz és gróf Apponyi Albert helyet foglal. Mindannyian hirdetik, hogy a kiegyezést meg kell csinálni és a kvóta felemelését nem lehet elkerülni s ebben most már a miniszterek a párttagok túlnyomó többségével megegyeztek. Már most az ugynevezett ellenzéki mozgalom arra irányul, hogy a kvótafelemelés fájalmára garanciális fiastrom gyanánt szerezzék meg a nemzeti bank 1910-re való felállításának a biztosítását. Alapjában véve a kívánság nem ellenkezik a Kossuth Ferencz álláspontjával. Mint aki a függetlenségi programot képviseli, természetesen a nemzeti bank felállítását a függetlenségi ideák közé sorozza. Apponyi hasonlóképpen gondolkodik, de felveti a kérdést, hogy a realitás és a czélszerűség szempontjainak megfelelően jelenleg a nemzeti bank felállításának a követelése.

Ez a csoportosulás azonban nem akar mindenáron pártszakadást. Olyanképpen fenyegetőzik, mintha inkább ajánkozás lenne. Ahogy az örmény Dajbukát kérdezi Bogdánt:

— Hol mész Bagdán?

— Nem látad — feleli az — hogy nem megyek, hanem jüvek.

— Azért kérdlek, mert úgy jüsz, mintha mennél.

Ök úgy tesznek, mintha elmennének a függetlenségi párttól, pedig tulajdonképpen jönnek

és még inkább hozzá akarnak kapcsolódni a kormánypárthoz.

Ők lényegében úgy festenek, mintha felvannának biztatva, hogy csináljanak valamely oly mozgalmat, mely kiegyenlíthető kérdéseket vet fel és ezáltal más, komolyabb mozgalomnak a keletkezését kiküszöbölik.

Mert ha azt kívánják, hogy a kormány nyilatkozatokat tegyen a nemzeti bank dolgában, ez a kívánságuk teljesíthető lesz még abban az esetben is, ha a kívánságom az volna, hogy a nemzeti bank felállítása mellett foglaljon állást. Nevezetesen a mostani viszonyok között már a nemzeti bank felállítása éppen nem politikai, hanem csakis pénzügyi és gazdasági kérdés. És bármit határozának el most, az rögtön értékét veszíti, mihelyt az tűnik ki, hogy a bankellátás pénzügyi és gazdasági károkat okoz.

És ha valamely személyi ambíció fűződnék a nemzeti bank felállításához: azt senki sem fogja elősegíteni, mihelyt az ország megkárosítását okozza. Mert a bank, az már manapság nem olyan, mint egy zászló. Ha pénzügyi bajok keletkeznek, azt minden egyes ember annyira megérzi, hogy alig van országos kérdés, amely annyira belenyúljon az egyéni érdekebe, mint ez.

Ha pedig mégis azt határozzák el tizenöt-huszan, hogy kilépnek a függetlenségi pártból a kvóta és bank miatt és ezek miatt a kiegyezéssel szemben ellenzéki állásba helyezkednek: mi következnék ebből?

Talán obstrukciót csinálnának? Nem. Az obstrukció-rendezés teljesen ki van zárva. Hisz az obstrukciónak első következménye az lenne, hogy ez a függetlenségi pártból kilépő független ellenzék önkénytelen segítőtársai gyanánt találkoznék a nemzetiségiekkel és a horvátokkal, valamint a kinntlévő szociálisták fegyverbarátaival, a demokratákkal.

S akkor aztán igazán bajos volna megállapítani, hogy kik lennének az okozói a hárszabályok revíziójának.

* * *

II. Közbeeső állomások.

Minden körülménnyel számolva, a kormány azt reméli, hogy az ellenzéki mozgalmakat elhallgattatja és a kiegyezést a parlamentben még az idén elintézteti. A kiegyezéshez tartozó javaslatok és jelentések tárgyalása már megkezdődött a bizottságokban s a jövő héten a bizottságok ülészése oly sürű lesz, hogy nem lesz nap, amelyre legalább két bizottsági tanácskozás ne essék. Most megválik aztán, hogy a bizottságok eléggé körültekintően voltak-e összedőlve abból a szempontból, hogy a kormány kívánalmainak megfelelőhessenek.

A politika ezen nagy vonalának azonban vannak mellékállomások. A delegációk megválasztása egyikét alkotja ama teendőknél, amelyek beillesztetnek a parlament legközelebbi munkarendjébe. Valószínű, hogy a közös költségvetésre indemnitást kérnek, de a delegáció összehívását ebben az esetben sem mellőzhetik.

Körülbelül ugyanez a helyzet következik be az állami költségvetésre nézve. A kiegyezési javaslatok tárgyalása előtt a kormány benyújtja a jövő évi költségvetési javaslatot, de nem tárgyalatja, hanem mihelyt a Ház a kiegyezést elintézteti, indemnitást fog kérni. A rendes költségvetésbe és a rendes delegációs javaslatok rubrikáiba már amúgy is a felemelt kvóta-számokat akarják beilleszteni.

Erre pedig ráérnek jövőre is és körülbelül megelégszenek azzal a biztatással, hogy:

— Jobb későn, mint soha!

A horvát helyzet.

Budapest, október 18.

A horvát koalíciót ismét otthagya egyik tagja. Eszékről jelentik ugyanis, hogy gróf Normann-Ehrenfels Rudolf valpovói nagybirtokos, akit a horvát-szerb koalíció, mint a horvát országgyűlés virilistáját, a múlt évben a magyar képviselőházba kiküldött, letette országgyűlési képviselői mandátumát, mert a főrendiházban ismét szándékozik helyét elfoglalni, főleg azonban azért, mert már nem ért egyet a horvát-szerb koalíció politikájával. Rumáról jelentik: A bányai ág. ev. konvent megbízásából Scholtz Gusztáv püspök fáradságot nem kímélve, most látogatja sorra a szlavóniai luteránus gyülekezeteket, hogy az ottani elszakadási törekvésekről személyes tapasztalata alapján tegyen jelentést az ürsi egyetemes konventnek. A püspök jövetelének hírére több gyülekezet tagjai elhatározták, hogy tüntetni fognak Magyarországhoz való ragaszkodásuk mellett.

Popovics Dusán horvát képviselő a jegyzői tisztségről lemondván, ezt az alábbi levélben közölte Justh Gyulával, a képviselőház elnökével:

Nagyméltóságú Elnök Ur! Tisztelettel kérem, kegyeskedjék tudomásul venni, hogy lemondok képviselőházi jegyzői tisztemről, melyre a tisztelt Ház bizalma folytán választottam meg. Annak idején, mikor a Ház tisztikarának választása alkalmával Horvát- és Szlavonország delegátusai felhívtak, hogy nevezek meg jelöltjüket az egyik jegyzői állásra, én engem neveztem meg, először azért, mert élni akartam egyik parlamentáris jogukkal, másrészt azért, mert azt tartották, hogy én, aki valamelyest értek a magyar nyelvhez, nemcsak hogy megfelelek ezen tisztségnek, hanem egyúttal meg is könnyíthetem magának a klubnak helyzetét az országgyűlésen. Ilyen intenciókkal fogadtam el a megjelölt választást és a vele járó kötelezettségeket. A tegnapi ülésen elhangzott közbeviteléből azonban meggyőződtem, hogy a magyar pártoknak sok olyan tisztelt tagja van, akik ezen állást pusztán annak lukratív oldaláról bírálják meg. A hivatalos gyorsíró, igaz, nem jegyezte fel ezeket a közbeviteléseket, csak hogy mi mindnyáian igen jól hallottuk azokat; ennek következményeképpen, természetesen, hogy nem tarthatom meg ezen tiszteletet, mert az ilyen nézetek ellenkeznek saját felfogásommal és miután magam is érzem azt, hogy az ilyen nézetek által kötelesem teljesítése is lehetetlenné volna téve, elhatározásomat közöltem a klubbal, mely engem jelölt és amely ezen elhatározásomat helyesli, minek folytán bátor vagyok Nagyméltóságodat arra kérni, hogy lemondásomat tudomásul venni kegyeskedjék. Fogadja nagyméltóságú Elnök Ur legőszintébb tisztelettel kifejezését, melylyel maradtam Budapesten, 1907. október 18-án, kész szolgálója, dr. Popovics Dusán s. k.

A „Russkoje Slovo“ budapesti levelezője beszélgetést folytatott Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszterrel, mely alkalommal szóba került a horvát kérdés is. A miniszter kijelentette, hogy a mai konfliktust a horvát koalíció okozta, mely minden politikai tapintat mellőzésével obstrukciót kezdett, holott e nélkül is békés úton lehetett volna a vitás kérdéseket megoldani. A miniszter reméli, hogy most is lehetséges lesz a horvát kérdést békés úton megoldani. A pragmatika volt az összehajló oka. Ha a horvátok kellő politikai tapintatot fognak tanúsítani, ez a kérdés is békés elintéztést fog nyerni.

— Ha a magyar kormány békés úton akarta megoldani a horvát kérdést, miért küldött mégis alkotmányellenes bánt Horvátországba?

Az újabb kérdésre a miniszter egy kissé gondolkodott, majd azt mondta:

— Ez nagy kérdés, csak hogy ön nem ismeri a viszonyokat, melyeknek hatása alatt így kellett cselekedni. Ha mindezen rendszabályokat nem alkalmazzuk, talán már meg is valósultak volna azok a törekvések, melyek a Frank-Lueger-féle paktum körül csoportosulnak és a „Los von Ungarn“ jelszóban eszesosodnak ki.

Zágrábról jelentik, hogy dr. Potocsnyák Medakovic elnökhöz levelet intézett, amelyben késznek nyilatkozik, hogy magyar képviselőházi mandátumát letegyje. A Magyar Távirati Iroda tudósítójával folytatott beszélgetésben dr. Potocsnyák többek között kifejtette, hogy a többség határozata előtt meghódolt és sohasem sértette meg a pártfegyelmet. Mindazonáltal folytonosan áskálódta és intrikáltak ellene, anélkül, hogy e fondorlatokra

reagált volna. Így a koalíció lapjai költségvetési előadói minőségében tartott beszédeért is a leghevesebben megtámadták. A továbbiakban dr. Potocsnyák kifejtette, hogy a szolgálati pragmatika ügyében kifejtett konfliktus, véleménye szerint, egyike volt a számos hibáknak. A helyzetet a legvégsőig kiélestitették, úgy hogy a visszavonulás sem az egyike volt a számos hibáknak. A helyzetet a legvégsőig kiélestitették az országgyűlés elnökségének a horvát országgyűlési képviselőkkel szemben tanúsított magatartásából is. Ez uton keletkezett az én afférem is, mert nem hagytam magamat az elnöktől elhallgatni és másrészt a mentelmi bizottsággal szemben védelmeztem nemzeti önállóságunkat. Helytelen a koalíció részéről hangoztatott azon állítás, hogy semmit sem tudott a képviselőnek Justh elnökhöz intézett leveléről, mert e levelet elsősorban a koalíció elnökéhez intézte és csak, miután ez nem akarta a levelet Justh elnöknek átadni, a képviselő maga volt kénytelen azt Justh elnökhöz küldeni. Ennek következtében tehát nem lehet szemére vetni, hogy megsértette a pártfegyelmet.

A horvát delegáció tagjai különben ma Zágrába érkeztek.

KÜLFÖLD.

A Reichsrath ülése. Ellenbogen képviselőnek az államvasutársaság üzemi viszonyairól szóló sürgőségi indítványa feletti vita folyamán Derschatta vasutügyi miniszter hangsúlyozta, hogy a kormány ismétellen kijelentette, hogy az államosítási akciót folytatni kívánja. Arra azonban különösen súlyt fog helyezni, hogy az összes vonalakat, különösen az ugynevezett államosításra megéretteket (Helyeslés.) érthető okokból a főfelügyelőség saját hatáskörében, amely legfőképpen az üzembiztonságra terjed ki, behatós, elfogulatlan s szigorú vizsgálatnak vesse alá. A főfelügyelőség július 20-iki rendeletében foglalt utasításokat azonban a miniszterium teljes egészében jóváhagyta. A miniszterium egyéb felelősségekkel is elutasította az államvasutársaságot, egynéhány ügy még nincs elintézve. A miniszterium az államvasutársaságnak a főfelügyelőség csupán azon utasítása elleni felelősségre adott igazat, amely a tolató vonatok hátrafelé jelzésére vonatkozik, miután a technikusok és jogászok egybehangzó véleménye szerint ez esetben általános érvényű rendszabályok megváltoztatásáról lenne szó, amiben nem a főfelügyelőség, hanem a miniszterium illetékes.

Resznek a katonai öngyilkosságokról szóló sürgős indítványát tárgyalta ezután és a Ház elfogadta a sürgőséget.

A szociáldemokraták ezt kiáltották a honvédelmi miniszter felé:

— Abczug Latscher!

Ekkor gróf Sternberg Albert a honvédelmi miniszterhez ment és tüntetőleg kezét nyújtott neki, aztán a terem közepén szivarra gyújtott. Minden párton nagy lármát támadt. Az általános kavargásban egy terembiztos lépett Sternberghez, néhány szót váltott vele, mire gróf Sternberg, szájjában az égő szivarral, kiment az üléssteremből.

Orosz helyzet. A „Petit Parisien“ pétervári levelezője azt állítja, hogy az orosz politikai rendőrség újabb összeesküvést fedezett fel, amelybe állítólag kiváló politikusok vannak belekeverve. A levelező hozzáteszi, hogy a nagy titoktartás dacára sikerült megtudnia, hogy a kompromittáltak egyike Witte volt miniszterelnök. Szombatra a császár manifesztumát várják, melynek igen nagy jelentőséget tulajdonítanak.

Az EGYETÉRTÉS

szerkesztősége és kiadóhivatala

VI., Eötvös-utca 32. sz. alatt van

A szerkesztőség telefonja: 788. szám.

A kiadóhivatal telefonja: 706. szám.

A nyomda telefonja: 23-45. szám.

Beteg a király.

— Kedvezőtlen hírek. —

Budapest, október 18.

Amit tartozkodó hírek aggodalmasan burkoltak, az ma nyilvánossá vált: a beteg király állapota nem javult, sőt *jelen-
tékenyen rosszabodott*. A beteg az éjjelt igen rosszul töltötte és a reggel eszközölt vizsgálat konstatálta, hogy *a hurut erősebb és a királyi erői fogytak*. Már napok óta aggasztó volt, hogy az orvosok nem tudtak urrá lenni a betegségen és a szervezet sem fejtett ki olyan ellentétet, a mely gátat tudott volna emelni a baj tovaterjedésének. Ma már leplezetlenül kiderült, hogy a király állapota súlyos és gyógyulásról még beszélni sem lehet. A schönbrunni kastélyban már nagyobb nyugtalanság észlelhető, ami szintén rosszabodásra enged következtetni.

Részletes tudósításunk a következő:

A király állapota.

Schönbrunnban már a kora reggeli órákban élénk mozgalmasság uralkodott. Sok előkelőség érkezett kocsin, hogy érdeklődjék a király állapota iránt, akinek betegségéről tegnap este riasztó hírek terjedtek el. Neusser tanár már reggel öt óraker megérkezett és Kerzl orvossal együtt megvizsgálta a királyt. A vizsgálat eredménye kedvezőtlen. A király állapotában beállott javulás csak rövid ideig tartott és ő felsége most ismét rosszabbul érzi magát. Az éjjelt nagyon nyugtalanul töltötte. Már félkilenczkor nyugovóra tért, de a meg-megújuló kínzó köhögési rohamok miatt csak keveset tudott aludni. Reggel négy óraker elhagyta az ágyat és dolgozószobájába ment. Az uralkodót az álmatlan éjszaka nagyon kimerítette, bágyadtan és kedvetlenül ült íróasztalánál. Megnyugtató jel, hogy a lázas tünetek az éj folyamán visszaféledtek és ma reggel a király lázmentes volt. A katarus azonban megint erősebb és a hurutos affekció terjedést mutat.

Délelőtt féltíz óraker kintjárt Schönbrunnban báró Aehrenthal külügyminiszter, aki a főhadsegédnél tudakozódott a király állapota felől. A bécsi nagyobb lapok burkoltan és enyhítve írják a király betegségéről, ami annak tulajdonítható, hogy ő felsége maga is mindennap olvassa ezeket a lapokat.

A Korr. Wilhelm jelenti: A tegnapi hírekhez képest ma kevésbé kedvező jelentések érkeztek Schönbrunnból. A király nem töltötte jól a lefolyt éjszakát. Ő felségének a hurut következtében többször köhögési rohamra volt s e miatt keveset aludt. Amellett azonban a hőmérséklet az éj folyamán nem emelkedett a rendszeres felül s az orvosok ma reggel sem konstatáltak láz s a hőmérséklet ma reggel sem fokozódott. Az orvosok ma reggel a hurut rosszabodását konstatálták s azt találták, hogy ő felségének állapota nem olv kielégítő, mint tegnap volt.

Hivatalos jelentés.

A bécsi cs. kir. távirati iroda jelenti ő felsége állapotáról, hogy az éjszakai nyugalmat köhögés zavarta meg, ő felsége azonban egész éjjel, úgy mint a délelőtti órákban teljesen lázmentes volt. Az uralkodó étvágya jó és erőállapota általában kielégítő.

A cs. kir. távirati iroda ő felsége állapotáról akként értesül, hogy a mai éjszaka köhögésektől zavarva és ennek következtében kevésbé nyugodtan telt el. Mindazonáltal ő felsége az éj folyamán valamint a délelőtti órákban is teljesen lázmentes volt. Az étvágy jó, az erőbeli állapot általában nem kedvezőtlen.

A király környezetéből.

Egy a király állapotáról a legpontosabban informált udvari személyiség fogadta a Neues Wiener Abendblatt munkatársát, akinek a következőket mondta el a király betegségéről:

— A király állapotáról ma reggel kiadott bulletint ön már ismeri és így tudhatja, hogy a király állapota ma nem olyan kedvező, mint az előző napokban volt. A hurut rosszabodott. A király álmát éjjel többször erős köhögés zavarta meg, tehát nyugtalanul aludt és így nem érezte magát reggel oly frissnek és erősnek, mint az előbbi éjszakák után, amikor kevesebbet köhögött. Mindazonáltal kedvező jel, — melyre különös súlyt kell fektetni, — hogy a király úgy tegnap éjjel, mint ma délelőtt is teljesen lázmentes volt. Ez a fordulat azonban még nem olyan, melynek döntő jelentőséget kellene tulajdonítani, hanem ama fázisok egyike, melyekre az orvosoknak különös figyelmet kell fordítani, minthogy a király állapotának ha még oly kisfoku változása is, a kezelésben is megfelelő változtatásokat igényel. A hideg begöngyölést, persze ma folytatták.

A tudósító itt azt a kérdést vetette közbe, hogy vajon a tegnap este bekövetkezett fordulatból lehet-e következtetést vonni a betegség további lefolyására. A meginterjúvolt erre következőleg válaszolt:

— A betegség természetében fekszik, hogy az orvosoknak egy ilyen — ismétlem, nem döntő fordulat után, mint amilyen most a király állapotában beállott — be kell várniuk a további fejleményeket. Akkor aztán, persze semmiesetre sem a hét vége előtt; már határozottabb benyomásaik lesznek a betegség új fázisáról, akkor aztán biztosabb prognoszt csinálnak. Bizunk a király eddig mindenkor tapasztalt és bevált ellentálló képességében és reméljük, hogy a király a betegséget le fogja küzdeni és csakhamar ismét teljesen egészséges lesz.

Látogatásokat nem fogad.

A beteg nem fogad látogatókat. Gizella bajor hercegnő, a király leánya és unokája, Windischgraetz Erzsébet hercegnő már több ízben megkérdezték Schönbrunnban, hogy mikor jöhetnek a királyhoz látogatába. Azt felelték nekik, hogy az orvosok kiméletet ajánlottak a királynak és ezért kérik őket, hogy látogatásukat még néhány napig halasszák el. Mind a két hercegnő naponta telefonon kap értesítést a király állapotáról.

Lónyay Stefánia grófné, az özvegy trónörökös, a király állapotának minden fázisa iránt rendkívül élénken érdeklődik. A grófné naponta/legálább is három táviratot kap a király betegségéről.

Ujabb hírek.

Délután 2 óraker jelentik: Háromnegyed ket-tőcker Kerzl udvari tanácsos ismét a királyhoz ment. Híre jár, hogy újól könnyű láz lépett föl. A délelőtti folyamán a király állapota láthatólag javult.

Délután 2 óraker a következőket jelentik Schönbrunnból:

Ő felsége egész délelőtt íróasztalánál dolgozott és noha éjszaka alig aludt néhány órát, ez nem tartotta vissza attól, hogy sok állami ügyet intézzen el.

Fél egy óraker felszolgálták a dejeuner és a király jó étvágygyal evett. Később megjelent Montenuovo herceg főudvarmester és folyó ügyekről referált. Montenuovo háromnegyed óra hosszat maradt a királynál.

Ő felsége bágyadtan érezte ugyan magát még délben is, de környezetete azt mondja, hogy az orvosok meg vannak elégedve állapotával, mert jóllehet az erős, száraz köhögés még nem szűnt meg, de láz egyáltalán nem jelentkezett.

Mikor ma korán reggel dr. Kerzl megvizsgálta a királyt, konstatálta, hogy majdnem teljesen lázalan és a hurutos tünetek, habár alig észrevehetően, de mégis csökkentek. Ez a körülmény határozottan kedvező és éppen ilyen örvendetes jel, hogy az étvágy lényegesen javult. Ő felsége a mai étkezéskor nagyon jóízűen evett.

Az utóbbi napokban híresztelték, hogy az erőállapot időnként csökkent; a specziikus vizsgálat éppen ellenkezőleg azt konstatálta, hogy a király erőállapota folytonosan kedvező.

Különös gonddal végzik az orvosok a szívés vesevizsgálatot. A vérkeringés mindenképpen rendszeres, a szív működés normális, az érelmeszesedésnek nyoma sincsen, ami pedig a hólyagvizsgálatot illeti, a vese kiválasztó tevékenysége teljesen jó.

A király már napok óta legalább a zárt folyosókon szeretne sétálni, mert a szabadabb

mozgást nehezen nélkülözi. Az orvosok azonban attól tartottak, hogy a temperatura-különbség árthat, tehát eltérítették szándékától ő felségét. Ma először sétált az uralkodó a kastély középső szárnyán elvonuló, tágas ablakos, a park felé nyíló tornáczon az első emeleten, amelyet napok óta átfűtöttek 17 R-fokra. A séta szemlátomást jól esett a királynak és holnap délelőtt is ott fog sétálni.

Országos birói kongresszus.

Budapest, október 18.

Holnap kezdődik Szegeden az országos birói kongresszus, mely hivatta van arra, hogy a birói kar helyzetének javításával foglalkozzék. A nagygyűlés előkészítő bizottsága már elkészült a kongresszus plénuma elé terjesztendő határozati javaslattal. A javaslatból kiemeljük a következőket:

Állások és kinevezések.

A kir. aljegyzői, kir. albirói és kir. alügyészi állások megszüntetendők.

A bírósági segédszemélyzet 1. ideiglenes, 2. véglegesített joggyakornokokból és 3. bírósági jegyzőkből alakítandó.

Az ideiglenes joggyakornoki alkalmazás egy évig tartson.

Egy évi ideiglenes szolgálat után a joggyakornok — ha szolgálata kifogástalan volt — véglegesítendő, ellenkező esetben állása alól felmentendő.

A birói vagy ügyvédi képesítés elnyerése után a joggyakornok a képesítés elnyerésének napjától számítandó hatálylally hivatalból bírósági jegyzővé nevezendő ki.

A birói és ügyvédi képesítés egységesítendő; — átmenetileg pedig öt évi birói szolgálat az ügyvédi oklevél megszerzésével egyenlő hatálynak mondasék ki és az ügyvédi gyakorlat folytatására jogosítson.

A kíségitő kuriai birói intézmény megszüntetendő. Az összes birói állások, az elnökieket is beleértve, pályázat után töltendők be.

Azok tehát, akik nem pályáztak, legfelsőbb helyre kinevezés végett fel nem terjeszthetők.

De nem terjeszthetők fel azok sem — habár pályáztak is — kiket a kir. törvényszék és a kir. ítélőtábla kijelölő ülésin a birói tisztség viselésére indokoltan alkalmatlannak talált.

A kir. járásbirák, a kir. tszéki birák és ügyészek előlépése ez állások keretén belül egészen a kir. ítélőtáblai birói fizetés maximumáig automatikusan történjék.

Azok, akik ily módon a kir. ítélőtáblai birói fizetést elérték, újabb kinevezés után hivatalból a kir. ítélőtáblai birói címmel és jelleggel ruházandók fel.

A fegyelmi büntetés hatálya alatt eltöltött szolgálati idő azonban az automatikus előléptetés alapjául megszabott szolgálati időbe be nem számítható.

A kir. járásbiróságok és kir. ügyészségek vezetése a kir. igazságügyi miniszter által az illető járásbiróság birái, illetőleg a kir. ügyészség ügyészei közül kiválasztandó egyénre bízandó.

Ugyanekkor kijelölendő a vezetőnek helyettese is.

A vezetői jogosultság a kir. járásbiróságoknál csak fegyelmi vétség esetén, kir. ügyészeknél pedig ugy a vezetői jogosultság, valamint esetleg maga az ügyészi megbízás nélkül is, — csak a fegyelmi bíróságnak ezt külön kimondó ítélete alapján legyen megvonható.

Kijelölés és minősítés.

A kijelölési jogot kir. járásbirósági és kir. tszéki birói állásra a kir. tszék és kir. ítélőtábla teljes tanácsulése;

kir. ítélőtáblai birói állásra a kir. ítélőtábla teljes tanácsulése;

kir. curiai birói állásra a kir. curia teljes tanácsulése nyílt szavazás után gyakorolja.

E teljes ülésre az illető bíróságnak szolgálatot teljesítő összes birái meghívandók.

Az első minősítés mindenkor, — a későbbi minősítések az érdekeltekkel akkor közlendők, ha az előző minősítés változott.

A kir. járásbiróságoknak és kir. törvényszékeknek biráit az illető törvényszék elnöke,

a kir. ítélőtáblák biráit az illető kir. ítélőtábla elnöke minősítse és pedig az ítélőképességre és gya-

korlati képzettségre vonatkozólag a minősítendő bírónak határozatait felülvizsgált felebbezési szaktanácsok által évenként rendelkezésre bocsátandó adatok és saját észleletei alapján.

a szorgalom és magaviseletre vonatkozólag pedig a járásbírákat illetőleg a járásbírók vezetői által teendő jelentés és saját észleletei alapján.

a többi bírákat illetőleg ugy a kir. törvényszék, mint a kir. ítélőtábla elnöke saját észleletei alapján.

A felebbezési szaktanácsok kötelezendők minden egyes határozat felülbírálása alkalmával a határozatot hozó bíró ítélőképességét és gyakorlati képzettségét is megbírálni és erre vonatkozólag hozott határozataikat esetről-esetre egy e czélra rendelt hivatalos könyvbe bejegyezni.

Az év végével a tszék, illetve kir. ítélőtábla elnökéhez a hivatalos feljegyzésnek hiteles másolata átteendő.

A kir. tszéki elnökök minősítése ellen a kir. ítélőtáblák elnökeihez, — a kir. ítélőtáblák elnökeinek elsőfoku minősítése ellen a kir. Curia elnöke által esetről-esetre alakítandó hármastanácshoz elsőfoku jogorvoslatnak legyen helye

Fegyelmi törvény.

A fegyelmi vétségek általában elkövetésüktől számított 5 év alatt évüljenek el.

Az elévülésre egyébként a büntetőtörvénykönyvnek szabályai legyenek irányadók.

Ne évüljön el azonban az a fegyelmi vétség, a melynek tényálladéka egyben a bűn törvényben is meghatározott valamely büntettnék, avagy nyereségvágyból elkövetett vétségnek tényálladéka állapítja meg, habár e bűncselekmények büntető törvényben értelmében bekövetkezett elévülés miatt büntető eljárás tárgyát nem is képezhetik.

Az elnöki megintések a személyi táblázatba való bevezetés tárgyát ne képezze.

Terjesztessék ki a fegyelmi bíróságnak hatásköre a fegyelmi vétség elbírálásán kívül:

1. a közbíró indítványára valamely bíróság vezetőjére vonatkozólag a vezetési jogosultság megvonására;

2. hasonlóképpen a közbíró indítványára, azonban fegyelmi vétség esetén kívül is, az ügyészi megbízás, — avagy valamely ügyészség vezetésére vonatkozó megbízás megvonására.

A fegyelmi bíróság elnökét minden egyes esetben maga választhassa meg.

Anyagi javadalmasítás.

A bírák és ügyészek, valamint a bírósági segédszemélyzet a többi állami tisztviselőktől elkülönített összlétszámba foglalandók.

Az ideiglenes joggyakornok 1600 korona fizetéssel.

a végleges joggyakornok 2000 korona évi fizetéssel — és ez utóbbi ezenfelül a hadnagyok lakpénzével egyenlő lakáspénzzel,

a bírósági jegyzők pedig 2600 korona kezdőfizetéssel és a főhadnagyi lakáspénzekkel egyenlő lakáspénzzel látandók el.

A bírósági jegyzők három évenként 400 koronával, 3400 korona maximális fizetésig automatikusan lépjenek elő.

Fegyelmi büntetés hatálya alatt az előlépés szüneteljen.

A bírói fizetések általában a porosz bíróságok részére megalkotott és 1908. évi április hó 1-én életbelépő törvény rendszerének megfelelőleg rendeztessenek.

Különösen pedig kir. törvényszéki, valamint járásbíró és ügyész kezdő fizetése 3600 koronában állapították meg és háromévenként 600 koronával egészen a kir. ítélőtáblai bírák fizetésének maximumáig (9600 korona) automatikusan lépjenek elő.

Fegyelmi büntetés hatálya alatt az előléptetés szüneteljen.

A kir. tszékek elnökei a kuriai bírákkal egyenlő fizetéssel láttassanak el.

A lakáspénzek a katonatiszti lakáspénzekkel egyenlő mérvben állapíttassanak meg.

Minden néven nevezendő pótlék megszüntetendő, kivételével annak, amelyben az állam valamely város különleges drágasági viszonyaira való tekintettel az illető városban alkalmazott többi államtisztviselőit is részesíti, amely esetben a bírák, ügyészek és a bírósági segédszemélyzet megfelelő módon ugyanolyan mérvű pótlékban részesítendő, mint az ugyanazon városban alkalmazott többi állami tisztviselő.

A végellátási, özvegyi nyugdíjigények, a nevelési és temetkezési járulékok az állami tisztviselőknél Szegeden, az 1907. évi szeptember havában megtartott országos nagygyűlésen hozott határozatok értelmében ezekkel egyformán szabályozandók.

Egy menyasszony száz vőlegény.

Mily alaptalan a hölgyeknek az a vádja, hogy a férfiak nem akarnak megházasodni, arról Stignitz Nándor ur tudna sokat beszélni.

Stignitz ur nem tett egyebet, minthogy közzétett e gy apróhirdetést: egy leány férjhez szeretne menni. Mézre a legyek, horogra a halak, vérszagra a vadak nem rohannak úgy, mint ahogy arra a hirdetésre a férfiak rohantak. Daliás, művelt, hódító férfiak, kik ha az utczán végigmennék, az asszonyok behunyják gyönyörükben a szemüket. Valamennyi keblében egy vágy lángolt: urává válni annak a leánynak, ki óhajtását ebbe az apróhirdetésbe göngyölte. Azaz, hogy e mellett a nagy vágy mellett egy kisebbik is meghuzódott. A leánynak százezer korona hozománya volt . . .

De ez nem lehet argumentum a férfiak házassági kedve ellen. A férfiak nagy többségében kétségtelenül megvan a kedv a házassághoz. Hiszen a házasság — legalább a nőtlen emberek szemében — kényelmet, derűs életet, nyugalmat, boldogságot jelent; azonkívül, ha az embernek éppen kedve van hozzá, a házassággal párhuzamosan a legényélet gyöngé kivonátát is élvezheti. Szívesen megházasodna tehát mindenki, ha ilyen perspektíva nyílik meg előtte.

Azok a férfiak, kik az apró hirdetés után indultak, ezt látták maguk előtt. Mikor azután közelebb jöttek és észre vették, hogy a kisaszony csak egyedül van, százezer korona nélkül, főlháborodtak és rendőrkékre adták Stignitz Nándor urat. Lehet állítani, hogy nem az háborította föl őket, hogy ebben az esetben még kisaszony sem volt, hanem egyedül az, hogy a százezer koronás délibáb szétfoszlott.

Az apróhirdetés különben fényesen bizonyítja, hogy a férfiakban erős a házassági kedv. Lám, egyetlen leány után százan futottak. Hogy féltón megállottak, nem tehetnek róla. Ők futottak volna szívesen tovább is.

EGYETÉRTÉS.

Oktober hó 15-ével új előfizetést nyitottunk az Egyetértésre. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek előfizetése lejárt, sziveskodjenek az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Minden előfizetőnk teljesen díj-talanul kapja a magyar család számára kiváló gonddal szerkesztett „Magyar Szalon” című folyóiratot.

Az Egyetértés előfizetési ára:

Egy hónapra . . . 2 kor. 40 fill.
Negyedévre . . . 7 kor. — fill.
Félévre . . . 14 kor. — fill.
Égész évre . . . 28 kor. — fill.

Mozgó képek.

Az esküvo.

(Urbain de la Tour Mironde vicomte a brüsszeli királyi színház színpadján tartotta esküvőjét.)

A hír csak kivonatossan érkezett Budapestre; egyes részleteivel nem szolgáltak a lapok . . . Alkalmatlan rendkívüli tudósítónk azonban az érdekes színházi előadás — minthogy a szabadjegyek nem voltak érvényesek — nem jelenhetett meg, tehát a leghitelesebb tudósítást küldhette.

Adjuk a következőkben:

Vicomte Urbain de la Tour Mironde és Miquette Grandier kisasszony esküvőjét, amely a brüsszeli királyi színház színpadán tartatott meg — a nagy elővételből ítélve — a közönség óriási érdeklődéssel várta és alig hogy a pénztárt megnyitották, az összes jegyeket elkapkodták, annyira, hogy csakhamar kitétek a táblát:

A mai előadásra minden jegy elkel.

Az előadás, illetve az esküvő napján a színház zsufolóság megtelt a legelőkelőbb közönséggel. A páholyokban gyönyörű hölgyek, frakkos urak; a földszinten pedig a társadalom, az irodalom és a művészet jelesei foglaltak helyet. A karzat is roskadásig tele volt; mint a méhkas, zümmögött, zugott, csak néha-néha tört át a zugáson egy-egy éles hang:

— Friss vizet tessék! Perczet vegyenek! Itt a czukor, a narancs!

Hirtelen csend lett; a karmester fellépett a babérgakkal és délszaki növényekkel díszített emelvényre és jelt adott. A zenekar rázendített a Lohengrin Nászindulójára.

A közönség áhitattal hallgatta a gyönyörű muzsikát.

Mikor a zene hangjai elhangzottak, felgördült a vasfüggöny. Csend lett. A karzaton valaki diót tört fel, még az is meghallatszott.

— Függöny fel! — hallatszott ekkor és a nagy, nehéz plüssfüggönyök méltóságtelesen váltak ketté.

Általános „ah” hangzott fel. Az igazgatóság igazán remekelt; sem költséget, sem fáradságot nem kimélt. A díszletek — mind köből, fából készült plasztikus díszletek — általános meglepetést keltettek. A világítás tündéri volt.

A zenekar most egy bájos, fülbemászó indulóba fogott, mire kezdetét vette az ünnepi felvonulás. Tizenkét bájos gyermek, aranyozott szárnyakkal, tipegett be, utánuk huszonnégy bájos, fehér ruhába öltözött, fiatal leány — a színházi kar szépei — lépkedett be, mindegyiknek oldalán egy-egy trikóba öltözött lovag. A feszülő trikók láttára volt dolga a gukkeknek!

A kórus minden ingadozás nélkül, preczisen énekelt végig egy románczot, amelynek betanításáért a karmestert méltán illeti elismerés.

Azután alabárdosok jöttek, majd pedig dusan aranyozott egyenruhában (a Lohengrin jelmezeiben) ismét apródok, akik a menyegzést hozták be.

A színpad igazán festői látványt nyújtott; a rendező izlését dicséri a csoportozatok, a tömegjelenetek szépsége. Az egy kicsit zavarta a komolyságot, hogy az egyik angyal állandóan az orrocskáját piszkálta, a másik pedig — éppen a legnagyobb csendben — sírva kiáltott fel az egyik páholyba:

— Mama! Ki akarok menni!

Zugó taps jutalmazta a balettet, amely tüzzel járt el egy keleti tánczot. A táncz után a harsonások belefújtak a kúrthe és a menyasszony és a vőlegény léptek be a vőfélyekkel és a nyoszolyó-lányokkal. A közönség szünni nem akaró tappsal és éljenzéssel fogadta őket. A jegyesek meghatva hajlongtak, végre is, a rendező utasítására — ki maga is alabárdosnak öltözve, a tömeg között volt — kimentek és a bejövettel megismételték.

Zajos tappsal fogadták a papot is, aki elég csengő hangon mondotta el szónoklatát; bár lélekzetvétele hibás és különösen crescendói erőszakoltak, de azért szerepkörét elég jól betöltötte. Kevésbé mondható ez a kántorra, aki egyszer egy fél taktussal el is maradt.

A menyasszony és a vőlegény szóló-számait nagy hatást keltettek. A pap kérdéseire a férfi is, a nő is erőteljes igen-nel válaszoltak. Szerepüknek ezt a részét jól megjátszották mind a ketten, hangjukban volt erő, szenvedély, melegség és arczjátékuk is kifejező volt. A férfi ugyan kissé sokat mozgott, de erről a hibájáról idővel majd leszokik. A közönség soraiból felhangzó vakogás és süri orrfúvás mutatta, hogy a kellő hangot mind a ketten eltalálták.

Az előadás többi része is kifogástalan volt. Nagyon tetszett az elvonulás és a Bűvös Vadász nászindulójá, amelyet a zenekar igazán preczízen adott elő.

Nagy derűtséget keltett, midőn a fiatal férfi — már nem tudta türtőztetni magát — meg akarta csókolni feleségét, de az egyik páholyból egy erélyes hang kiáltott reá:

— Guszti meg ne próbáld!

A közbekiáltó a fiatal férfi anyósa volt.

A függöny legördülte után a közönség zajos tapsaira a fiatal férfi feleségével együtt vagy tiszter jelent meg a függönyök előtt. De a publikum nem tárgított és még a vasiüggöny lebecsátása után is addig tapsolt, míg a fiatal pár a vasajtóban meg nem jelent. Előadás után sokan várták a fiatal párt a kis altonál és a lelkes fiatalság (vagy talán Weidinger bácsi preczzel megvesztegetett lovagjai) az automobilból kiálták a benzint és úgy vontatták a fiatal párt lakására.

A másolat hitelűl:
Box.

EGYHÁZAK.

Baltházár Dezső és a szekularizáció.

Budapest, október 18.

Baltházár Dezső, aki a lelkesegyesület közgyűlésén mondott emlékeztető megnyitójában a szekularizáció mellett foglalt állást, ma az alsó-szabolcs-hajduvidéki egyházmegye közgyűlésén mondott hasonló szellemű elnöki megnyitót.

Az alsó-szabolcs-hajduvidéki egyházmegye Debreczenben tartotta Baltházár Dezső elnöklete alatt a közgyűlést.

Délelőtt kilencz órakor nyitotta meg a gyűlést Baltházár Dezső esperes. Az elnöki emelvényen foglalt még helyet Kovács Gyula alispán.

Baltházár Dezső bírálat alá veszi az új népközlési törvényt és azt mondja, hogy ez a törvény sérelmes nemcsak a református egyház, hanem a nemzeti kultúra szempontjából is, mert az oktatást teljesen kiszolgáltatja a reakciónak és a szerzeteseknek, végtelen nagy kárára a nemzeti kultúrának. Bizonyítani igyekszik, hogy ez a törvény nem ismeri a felekezeti jogegyenlőséget és kiváltságosságokban részesíti a katolikus iskolákat s az oktatástudományban megerősíti a szerzetesek pozícióját.

Határozati javaslatot ajánl elfogadásra, melyben a közgyűlés követeli az új népközlési törvény sürgős revízióját és azt, hogy a törvényben kifejezésre juttassák a felekezeti jogegyenlőséget s a törvényben lefektetendő szempontokkal határozottabban biztosítsák a nemzeti kultúra fejlődését.

Ezután megint Baltházár beszélt. Foglalkozik azokkal a vádakkal, melyekkel Darányi a dunamelléki egyházkerületi ülésen, gróf Tisza István Pápa mellett a lelkes kongresszust ismeretes határozatáért. Tagadja, hogy a református papság szembe akarna helyezkedni a nemzet összességével. Ők hazafias kötelességüknek ismerik azt, hogy sürgessék az 1848. XX. törvényzikk végrehajtását, már csak azért is, mert a 48-iki nagy törvények között van. A liberális elvek diktálják a református papságnak, hogy követelje ennek a törvénynek a végrehajtását. És ettől a követeléstől nem állanak el, bárhol is húzódoznak az ügytől egyesek. Mikor a politikai téren követelték a végrehajtást, akkor azt mondták, hogy ne vigyük a felekezeti kérdést a politikába, most mikor egyházi téren követeljük jogainkat, azt mondják, hogy politikát ne vigyünk egyházi térére.

A mi követelésünk nem a szekularizáció, hanem az 1848. XX. törvényzikk végrehajtása. Képtelenség azt hirdetni, hogy ez veszedelmes volna az egyházra és nemzetre. Ezeknek a szofizmáknak nem ülünk fel, hanem haladunk azon az uton, hol a liberális felekezeti egyenlőség által megjavítani reméljük felekezetünk mostoha viszonyait.

Végül kijelenti, hogy nyilatkozatát elnöktársának, Rásó Gyula és Kovács Gyulának hozzájárulásával teszi.

A közgyűlés magáévá tette az elnökség álláspontját és bizalmat szavazott dr. Baltházár Dezsőnek.

Az esperesi jelentés tárgyalása kapcsán Kiss Ferencz püspökladányi lelkész indítványozta, hogy irjanak fel a kerület útján a zsinathoz, hogy ez tegyen felterjesztést a képviselőházhoz az új népközlési törvényben lévő ugynevezett szerzetes paragrafus eltörlése iránt. A gyűlés ezt az indítványt is elfogadta.

(Zmejanovics püspök a miniszterelnöknél.) Zmejanovics Gábor verseczi gör. kel. szerb püspök ma reggel Budapestre érkezett és délelőtt kihallgatásra jelentkezett a miniszterelnöknél, ki vele a szerb egyház dolgairól hosszabb ideig konferált. A püspök a beszélgetés tartalmáról a hétfőn összeülő kongresszusi választmánynak fog jelentést tenni.

(Az ág. ev. tanárok szervezkedése.) Az ág. hitv. ev. fő- és középiskolai tanárok régóta hiányát érzik egy oly egyesületnek, amelyben az ev. iskolák ügyeit közösen megbeszélhetik és közös munkával az ev. tanügyet előbbre vihetnék. A református tanárok példájára tehát most szervezkednek, egyesületet alkotnak. Az egyesületnek alapszabályai szerint is nem feladata szeparatistikus czélokot szolgálni. A magyar tanügy nagy és fontos kérdéseiben együtt akar munkálkodni az országos tanáregyesülettel és az orsz. ev. ref. tanáregyesülettel. Az ev. iskolák a multban nagy és fontos missziót töltek be. Köz tudomása ugyanis, hogy az ág. hitv. egyház hívei tulajdonképpen nem magyar ajkúak, mindazonáltal fő- és középiskolai mindenkor ápolói és terjesztői voltak a magyar nyelvnek és kultúrának. A magyar ev. tanárság tiszteletreméltó munkása volt máskülönben is a magyar művelődésnek. Soraiból került ki a 18-ik század legnagyobb magyar tudósa, Bél Mátyás. A mult században született magyar tudományosságunk magyar uttorói között ott találjuk az európai híri Hazsiinszky Frigyes természettudóst, Huniálv Jánost és Pált, Vandrak András filozófust és másokat. Ebből a pár sorból is látható, hogy az ev. tanárok munkája tiszteletreméltó és minden olyan törekvés, mely e fontos missziót betöltő testület javát mozdítja elő, méltó a hazafias magyar társadalom rokonszenvére. Az egyesület a közgyűlésre a következő meghívót bocsátotta ki:

Meghívó: Az orsz. ág. h. ev. tanáregyesület f. é. október hó 20-án, vasárnap, Budapesten a városi ligeti fasor ág. h. ev. főgimnáziumban alakuló közgyűlést tart.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Törvényhatósági bizottsági tagok választása Pest-megyében. Jelentettük már, hogy Pestvármegye törvényhatósági közgyűlése november hó 12-ikére tüzte ki a megyebizottsági tagok választását. A megyében összesen 84 választókerület van. A g o r a s z t ó Tivadar főjegyző most a választási elnököknek megküldte az egyes kerületekhez tartozó községek országgyűlési képviselő választóinak névjegyzékét s a választás vezetésére vonatkozó teendőkről kimerítő utasítást küldött szét. A választás reggel 9 órakor kezdődik és délután 4 óráig tart. Ott, ahol alválasztókerületek vannak, az alválasztókerület határa a szokott módon közhírré teendő. A választásnál a községi bírák és jegyzők, illetve városokban a hatósági községek hivatalból kötelesek jelen lenni és a szavazók azonosságára figyelni. Az elnöknek a választási jegyzőkönyvet fel kell terjesztenie az alispánhoz. Szakmár és Kispeszt községek ama kérelmére, hogy önálló választókerületekké alakíttassanak, illetve, hogy a választási székely Vécseről Kispestre helyeztessék át, a főjegyző tudatja, hogy a kérelem teljesíthető nem volt, mert a választókerületek beosztásában — a törvény szerint — változtatások csak akkor eszközölhetők, ha azt a belügyminiszter szükségesnek tartja.

Gulner Gyula főispán ünneplése. Abony község polgársága megfietette a képviselőtestület díszterme számára Gulner Gyulának, Pest vármegye főispánjának arczképét. Az arczkép leleplezése e hó 23-án megy végbe fényes ünnepek között. Az ünnepi beszédet az ezen alkalommal tartandó diszközgyűlésen Lévay Mihály orsz. képviselő, abonyi apát-plebános mondja.

UJDONSÁGOK.

Harcz a füst ellen.

Sok haszontalan czélokért létesült egyesületek közé most egy hasznos liga lép: a füstellenes liga, amelynek a czime lehet kedves martaléka a humoristáknak, de amelynek a czélja jó. A liga harcot hirdet a főváros levegőjét gyilkoló mérgek ellen és hadat izen az utca porának is.

Nem nevetni való egyesülés ez és azok az emberek, akik idejüket annak szentelik, hogy a főváros levegőjét megtisztítsák büztől, káros anyagtól, hálánkra érdemesek.

Szinte csodálatos, hogy az emberek mennyire nem tudják megadmisztrálni azt a helyet, amelyen laknak. Okossággal és a kényelemszeretettel a leküzdésével mennyire nem tudják csak megközelítőleg emberségesen megépíteni a városokat és sanyalódunk büzben, piszokban, idegölő lármban. Aki a Gellérthegyről nyári estén letekint, az látja, mennyire igazam van. Az látja azt a füstből, porból álló óriási felhőt, amely a város fölött úszik, az emberek mellére fekszik és gyilkolja a munkában ugys rohamosan kopó fizikumokat. Ártatlan sőtálók ilyenkor megdöbbenve csapják össze kezüket és csodálkozva mondják: Ebben élünk mi?

Kényelemszeretettünk nem engedi meg, hogy városaink egészségesek, tiszták és csöndesek legyenek. Az a kényelemszeretet, amely kijátsza a hatóságok rendeleteit és ha egészségünk árán is, de diadalmaskodik. Mily könnyű volna egészséges, tiszta és nyugodt városokat teremteni, ha azokat a részeket, amelyekben lakunk, teljesen különválasztanók azoktól a városrészekről, amelyekben dolgozunk, amelyekben műhelyeink, gyáraink állanak. A közlekedési eszközök fejlettsége és olcsósága olyan távolságot engednének meg, amely teljesen szolgálja a czélt. De kényelemszeretettünk megakadályozza, hogy így legyen. Az emberek arra törekednek, hogy munkahelyeik ott legyenek lakásaik közvetlen-közlelésben s ezért csellet, protekcióval hajlandók elkertülni a városi hatóságok rendeleteit, amelyek papiroson igen üdvösen tiltják, hogy a városokban büzt és füstöt terjesztő gyárak és műhelyek legyenek.

Az okos városoknak, a kertvárosoknak máris vannak apostolai és hogy a praktikus és üdvös eszme csak lassan hódít, az a dolog természetében rejlik. Fennálló városokat sem lerombolni, sem hirtelen átváltoztatni nem lehet. Évtizedek kellene, míg egy város képe csak némileg változik, de részleges javításokat eszközölni lehet most is. Így feltétlenül hadat kell izenni a fölösleges lármban, az idegölő zajnak és a levegőt megfertőző füstnek, büznek. Az az ember, aki annak szenteli az idejét, hogy a nagy városokban a rettenetes zajt megszüntesse, illetőleg az elkerülhetetlenre redukálja, hasznosabb munkát végez, mint a czéltalan találmányokon pepceselők egész hada. A működésnek tág tere nyílik ebben az irányban és haszna csakhamar jelentkezik. Ugyanez áll a füst és a por ellen küzdőkre is.

Ezért kell szeretettel fogadni a legújabb kezdeményezést és oda törekedni, hogy ne csak papiroson írott malaszt legyen, de oly mértékben viruljon, hogy az elcsigázott ember érezze hasznos hatását.

ur —

Naptár. Szombat, október 19. — Római kath. — Alk. Péter hv. — Protestáns: Luczán. — Görög-ország: (október 6.) Farnis ap. — Zsidó: March. 11. S. Lech-Lecha. — A nap két: reggel 6 óra 25 perczkor, nyugszik: délután 5 óra 5 perczkor. — A hold két: délután 4 óra 47 perczkor, nyugszik: éjjel 3 óra 37 perczkor. — Miniszterek nem fogadnak. — Bartha Miklós szellemi- és lelkelelése délelőtt fél 11 órakor a Kerepes-úti temetőben. — Az Józsefvárosi-ker megnyitó vacsorája József-kerut 46. sz. a. — Az Hótvös-alap választmányának ülése délután 5 órakor. — A Magyar Pedagógiai Társaság ülése délután 5 órakor a M. T. Akadémiában. — Az obudai Dalkoszu dalestelye esti 8 órakor Kiskorona-utca 49. sz. a. — Az Egyetemi Olvasókör díszítése délután 6 órakor a régi Sándor-utcai órszínházban. — Pentelei Molnár János gyűjtőnemes kiállítása a Könyves Kálmán múntézetben (Nagymező-utca 57-59.) nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Kinnach-kiállítás a Városligeti Műcsarnokban nyitva 9-11-g. Belépődíj 50 fillér. — A Nemzeti Szalon őszli tartaléka nyitva 9-8-g. Belépődíj 50 fillér. — Akt-kiállítás az Uránia Kizyó-téri szalonjában nyitva 9-8-g. Belépődíj 20 fillér. — A nemzetközi munkavédelmi kiállítás a városligeti nagy Iparcsarnokban. — A Nemzeti Múzeum asványtára nyitva 9-2-g. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10-2-g. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva d. o. 10-1 és 3-7 óráig. — A Néprajzi Múzeum zárva. — A Póvárosi Múzeum zárva. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva 9-1-g. — A Történelmi Képcsarnok

zárva. — A Földtani Intézet múzeuma megtekinthető 1 korona belépő díjjal. — A Közlökési Múzeum zárva. — Az aquincumi múzeum nyitva egész nap. — A Technológiai Iparmúzeum nyitva 9-14-ig. — A Nemzeti Múzeum könyvtára nyitva 9-14-ig. — Az Akadémia könyvtára nyitva 8-7-ig. — Az Egyetemi könyvtár nyitva 9-12-ig. — A Kereskedelmi Múzeum könyvtára nyitva 9-2-ig. — A pedagógiai könyvtár és tanszerkiállítás nyitva 8-6 óráig.

— **Fejedelmi vendégek Budapesten.** *Vladimir* orosz nagyherceg feleségével, *Pavlovna* nagyhercegnével és fiával, *Boris* nagyherceggel ma reggel 7 óra 50 perczkor Budapestre érkeztek és a később automóbilon ideérkezett *Ferdinand* bolgár fejedellemmel együtt tízedfél órakor a bécsi gyorsvonaton elutaztak. A fejedelmi vendégeket *Lachnit* állomásfőnök és *Pavlik* rendőrfelügyelő fogadta.

— **Küüntetések.** A király J. a h. Gusztáv altábornagynak, a szegedi II. honvédkerület parancsnokának, sok évi eredményteljes működése elismerésül díjmentesen a Lipót-rend lovagkeresztjét, *Nemes Edének*, a 78. honvédgyalogdandár parancsnokságának ideiglenes vezetésével megbízott ezredesnek, különösen buzgó és sikeres működése elismerésül díjmentesen a harmadik osztályú vaskoronarendet, *Wagner Dániel* főhadbiztosnak, a szegedi II. honvédkerület hadbiztosági főnökének buzgó és sikeres működése elismerésül a Ferencz József-rend lovagkeresztjét adományozta.

— **Podmaniczky báró agóniája.** Báró Podmaniczky Frigyes állapotában változás nem állott be és tegnap este óta folytonos aggodalomban tartja hozzátartozóit. A báró, aki nyolcz nap óta nagybeteg, két napja válságos az állapota, az éjszakát nyugodtan töltötte. Majd egész éjen át aludt. Sem táplálkozni, sem beszélni nem tud. Érthetetlen szavakat mormol rokonainak, akik aggodó szeretettel állják körül betegyát. A délelőtti folyamán felkereste a beteget Müller Kálmán egyetemi tanár és háziorsosa Eisner Miksa és hosszabb időig tartózkodtak mellette. Az orvosi segítség úgy látszik, már egészen hiábavaló; óráról-órára, perczről-perczre aggodalmasabbá válik a helyzet és minden pillanatban beállhat a katasztrófa. A báró dohány-utcai lakása, mely előtt az utca kövezetét ma is vastagon borítja a szalma, amely elfogja a robogó kocsikerekek dűbörgését, egész délelőtti valóságos bucsujáró hely volt, ahol politikai és társadalmi életünk előkelőségei majd mindannyian megjelentek érdeklődni a beteg állapota iránt. A beteg ágya mellett ma délelőtti is, épp úgy mint napok óta mindig, ott állottak testvéreinek fiai Elemér, Pál és Gyula, akik féltő gondallal lesik el a haldokló minden gondolatát.

— **Az egyetemi tanács a kultuszminiszternél.** Az egyetemi tanács tagjai, Török Aurél rektor, Csarada János jogkari, Kiss János hittudományi, Lenhossek Mihály orvosi és Lánzy Gyula bölcsészeti dékánok ma délelőtti tisztelegtek gróf Apponyi Albert kultuszminiszternél az új egyetemi év megnyitása alkalmából.

— **Molnár Ferencz gyásza.** Molnár Ferencz népszerű és kiváló íróársunkat súlyos csapás érte: ma éjjel elvesztette édesapját, dr. Neumann Mór, tekintélyes fővárosi orvost. A megboldogult egyike volt azoknak, akik életüket fáradhatlan munkásságban töltötték el s mint orvos, a szó legszorosabb értelmében csakis betegeknek élt. Reggeltől estig szakadatlanul gyógykezelt s mint a Ganzgyár főorvosa, nagyjórészt szegény munkások testi nyomorán enyhített. Dr. Neumann halála főképp a Józsefváros köreiben kelt nagy részvétet, amelynek kerületi életében élénk tevékenységet fejtett ki. Molnár Ferencz gyászában mély részvétet osztozunk.

— **Santos-Dumont balesete.** A híres léghajóst tegnap baleset érte, amely szerencsére nem járt súlyosabb következményekkel. Az történt vele, ami néhány évvel ezelőt Montekarlóban: lezuhant, de a hideg fűrdőn kívül egyéb baja nem esett. A bátor léghajós tetraederaeoplerójával szállt fel a Szajnáról, de alig emelkedett fel a készülőke, a motor felmondta a szolgálatot és csekély magasságból a vízbe zuhant. A kísérő motoros csónak személyzete azonnal odasietett és kihúzta a vízből Santos-Dumontot.

— **Tudós emléke.** Nagy történettudósnak szentelt ma kegyeletes ünnepet születése 100 éves fordulóján a pápai ref. főiskola. Boosor István, a főiskolának félszázadon át volt történettanára emléket állított meg, ki Magyarország újjászületésének korában kezdte meg tanári működését. Darányi Ignác földmívelési miniszter táviratilag üdvözölte az ünnepi kollégium

— **Az egyetemi tanács tagjai a kultuszminiszternél.** Az egyetemi tanács tagjai, Török Aurél rektor, Csarada János jogkari, Kiss János hittudományi, Lenhossek Mihály orvosi és Lánzy Gyula bölcsészeti dékánok tisztelegtek gróf Apponyi Albert kultuszminiszternél az új egyetemi év megnyitása alkalmából.

— **Lovagias ügy az osztrák parlamentben.** Az osztrák Reichsrath tegnapi ülésén éles összeütközés támadt báró *Rollsberg* és dr. *Gross* képviselő között. Előbbi azonnal megbízta *Praschek* és *Bergmann* képviselőket, hogy *Gross* képviselőtől elégtételt kérjenek. Dr. *Gross* maga részéről *Primavesi* és báró *d'Elvert* képviselőket nevezte meg megbízottak gyanánt. A megindított tárgyalások során a megbízottak arra törekedtek, hogy a felmerült ellentétek békésen intéztessenek el. Dr. *Gross* kijelentette, hogy hajlandó a képviselőházban a sértő szót visszavonni és egyuttal báró *Rollsberg*-t bocsánatot kérni.

— **A mentőállomás kibővítése.** A Budapesti Önkéntes Mentő-Egyesület Markó-utcai épületében átalakításokat végeztek. Az orvosi technika modern vívmányaival szerelték fel és sok üdvös újítást csináltak. Így betegszobákat rendeztek be, műtőtermeket létesítettek. A telefont hangos riasztóval rendezték be. A kényelmet és az emberbaráti célt előmozdító újításokat nagyrészt adományból készítették. Mindezen dolgokat ma mutatta be dr. Kovács Aladár kir. tanácsos, igazgató, Aczél és Virostek főorvos kíséretében a mentőknek. A bemutatás után Kovács Aladár buzgó beszédet mondott a fiatal orvosoknak. Kérte őket, hogy továbbra is azzal a lelkes buzgalommal szolgálják a közügyet, mint eddig. Végül gróf Karácsonyi Jenő elnök és Rohonczy Gida jóvoltából áldomás volt. A tegnapi alkalommal két ellenőrző orvost neveztek ki: dr. Schwarz Gusztávot és dr. Rajna Nándort.

— **Vihar az Adrián.** Tegnap borzasztó időjárás volt. A tenger Fiuménél nagyon viharos volt s a hajóközlekedést egészen meg kellett szüntetni. A vihar óriás károkat okozott s erős fákat gyökerestül kitépett. Aztán óriás zivatar támadt, amely az utcákat elárasztotta. A víz a rakodó partokról nagymennyiségű szemet sodort a tengerbe. Tegnap este nyolcz óra felé Triesztben is nagy zivatar és felhőszakadás volt. Az összes alacsonyabban fekvő utcákat és tereket a víz elárasztotta és számos üzletbe és raktárba is behatolt. A közúti vasut közlekedése részben megakadt.

Triesztben a zápor reggel 8-tól 10-ig szakadatlanul tartott és igen nagy pusztításokat vitt végbe. Az utcákat egészen ellepte az iszap. A víz behatolt a pincékbe, raktárakba, a forgalom a városban megakadt. A tüzoltók egész nap szivattyúkkal dolgoznak. A 17-es számú személyvonat, amely délután 6 órakor érkezett volna meg, földesuszamlás következtében kisiklott Obcina és Guardiela közt. A mozdony és öt vagon besüppedt. Az utasok közül senki sem sebesült meg. — Olaszországban is heves viharok dúltak. Heves esőzések következtében a Lago Maggiore víz állása erősen emelkedett és 1872. év óta nem tapasztalt magasságot ért el. Pallanza alacsonyabban fekvő városrészeit el vannak árasztva. Az Ecs, Piave, Argo és Brenta folyók erősen emelkednek. Különböző községekben a kiáradt folyók több házat alámostak, amelyek beomlottak és így akadályozzák a közlekedést. Hét hidat az ár elsodort. Caprille község viz alatt van. Egy ház beomlott, több házat is ez a veszély fenyeget. Az eső még mindig esik.

— **Toselliné egyezkedik.** Flórenczből jelentik, hogy Toselliné és a szász udvar képviselője közt szerződés jött létre, amelynek értelmében a grófné már novemberben kiszolgáltatja Pia Monika hercegnőt az udvarnak, a király pedig kötelezi magát, hogy a kis hercegnő évenként egy hónapot anyjánál fog tölteni. A kis hercegnő átadása után a Toselli-pár elindul az északamerikai hangverseny-körútra.

— **Hamis pénz.** A budapesti 98. számú postahivatalból beszigeltatott készpénzben huszkoronás bankjegyhamisítványt találtak, mely arról ismerhető föl, hogy a színe a valódiénál sötétebb, a női fej, valamint a mellette levő angyal árnyalása az eredetinel világosabb, száma 043719, sorszám 1127. A számok kivétel gvarló. Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter most rendeletben utasította a posta- és táviróhivatalokat, hogy a huszkoronás bankjegyek elfogadásánál legyenek óvatosak

— **Vizsgálat egy végrendelet körül.** 1903. október 8-án meghalt Lembergben Coninski herceg, az osztrák urakháza tagja és nem hagyott végrendeletet. Most hétfőn osztották fel a legközelebbi rokonok közt az elhunyt hercegnek hat milliót érő vagyonát: nyolcz terjedelmes birtokot Kelet-Galicziában és négy hatalmas palotát Lembergben. Az osztzkodáskor egy írásztalban végrendeletet találtak, amely idegen kézzel volt írva, a hercegnek és két tanuk aláírásával. A végrendeletet hamisítványnak tartják és hír szerint a rajta szereplő tanuk egyike a végrendeleten levő dátum előtt 11 hónappal már nem élt. A vizsgálat megindult.

— **Eladó kormányozható léghajó.** A Lokalanzeigernek táviratozzák St.-Louisból, hogy a Wrightestvérek el akarják adni kormányozható léghajójukat egy millió márkáért Németországnak. A Wrightestvérek reqlő gépe állítólag 40 kilométer utat tett meg 40 perc alatt.

— **Leégett gépgyár.** Temesvárott óriási tüzvész pusztított, amely Friedrich testvérek gépgyárát elhamvasztotta. A gyári épület, a műhelyek és raktárak teljesen elpusztultak. Oberding József önkéntes tüzoltó leesett a létráról s súlyosan megsérült. A kár 300.000 korona, amely azonban megtérül, miután a gyár 350.000 koronára biztosítva volt. A tűz valószínűleg rövidzárlat következtében keletkezett. A vizsgálatot megindították.

— **A halálraítélt Hau.** Irgalmatlan bizonyossággal közeledik az anyósgyilkos Hau doktor felé a bitóhalál réme. A pör revíziójára fordított eddigi erőfeszítés nem sikerült, a bírodalmi törvényesség megerősítette a halálos ítéletet. És a zseniális, de szélhámos fezőrön, kin két világrész jogászai kaptak hajba az ítélet miatt, most már rajta szárad a gyilkos bélyeg, s lesüllyedt végleg darócruhás fegyencnek. A börtönben nincs már semmi kedvezménye, olyan közönséges rab, mint a többi s a közvélemény is körülbelül végzett vele. A megerősített halálos ítélet ellen már nem igen lázong senki, de ő maga is, azt jelentik Karlsruheából, minden emóció nélkül fogadta a dolgot. A védőügyvédje rögtön beadott még egy kérvényt a per újra való felvételéről, de ezt a kísérletet is hiába valónak ítélik. Haunak a sorsa meg van pecsételve.

— **Milliók sikkasztás.** Oroszországban vagy akasztanak vagy sikkasztanak. Most ez utóbbit követték el. *Péterváron* a városi nyugdíjpénztárnál *harmadfélmillió rubel hiányt fedeztek fel.* Hogy honnan ered ez a deficit, még nem tudják. Szigorú vizsgálatot indítottak.

— **Leégett község.** Az éjjel Arany község teljesen leégett. A tűz a Steiner-féle pálinkafőzdénél keletkezett s a nagy szárazságban oly gyorsan terjedt tova, hogy egy félóra alatt 160 ház állt lángokban a melléképületekkel együtt. Bár a szomszéd községek segítségre siettek, a tüzet a szél mellett lokalizálni nem lehetett s az egész község, 16 ház kivételével, az összes begyűjtött gabonával és takarmánnyal együtt leégett. A kár félmillió korona s biztosítva csak igen kevés volt. A tűznél Bornemissza főispán és Pogány alispán is megjelentek.

— **Házasságok.** Kende Izso tartalékos hadnagy, a Kohn Ede és fia budapesti nagykereskedő czég belső tagja, október 20-án délelőtti tizenegy órakor tartja polgári esküvőjét a Kalvin-téri anyakönyvi hivatalban Varga Vilmával, Varga Ignácz butorgyáros leányával.

Braun Henrik, a „Bácskai Hirlap" felelős szerkesztője október 20-án délután tartja esküvőjét Budapesten a dohány-utcai templomban Gottlieb Kató urleánnyal.

Benes Sándor e hó 20-án délelőtti tartja esküvőjét Fehér Juliskával.

Derecsényi Andor budapesti kereskedő eljegyezte Pollák Fanny kisasszonyt Rákosszentmihályról.

— **Sztrájk a ruggyantagyárban.** A Magyar Ruggyantagyár részvénytársaság munkásainak legnagyobb része, mintegy ötszázan, ma reggel sztrájkba léptek. Az igazgatóság már régebben megígérte, hogy javítja a munkabéreteket, de az ígret máig is csak ígret maradt. Ma reggel aztán küldöttség kereste fel az igazgatót, aztán tolmácsolta előtte a munkások feltevéleit, amelyek szerint kilencz és fél órai munkaidőt, továbbá napi husz fillérel nagyobb bért kérnek. Miután az igazgató most sem teljesítette ezeket a követeléseket, a munkások néhány sztrájkító kivételével nyomban abbahagyták a munkát

— **Meggyilkolt énekesnő.** Bresciában a múlt éjjel ismeretlen tettesek meggyilkolták *Soloni* énekesnőt és elrabolták ékszereit és készpénzét. A rablógyilkosok nyomtalanul eltűntek.

— **A „Máv. kudarca“** címmel egy napilap megírta, hogy a terézvárosi osztálymérnökség negyven pályafentartási kőműves munkását elbocsátotta azért, mert résztvettek az október 10-iki hatalmas tüntetésben. A munkások e miatt kimondták volna a pályafentartási munkálatokra vonatkozólag a zárlatot, minek következtében az osztálymérnökség kénytelen volt az elbocsátott negyven kőművesmunkást visszavenni. Amint a máv. igazgatósága közli, ez a hiradás elejétől végig tendenciózus valótlan. Az október 11-én munkába jelentkező munkásokat az osztálymérnökség tényleg nem engedte munkába állni, mint ahogy azonban előző napi kimaradásuk tekintetéből azzal védekeztek, hogy őket a nagymarosi kőművesek nem engedték munkába állni, a felsőbbség ez ügyben hivatalos vizsgálatot rendelt el és miután a vizsgálat során a munkások védekezése helytállónak bizonyult, a kőművesek továbbra is meghagyták szolgálatukban. Munkázatról szó sem volt.

— **Villamos elgázolás.** A 676. számú közuti villamos kocsi a Hidegkuti-uton tegnap este elütötte Tóth Mihály napszámost. A mentők a Rökus-kórházba vitték a szerencsétlen embert, aki súlyosan megsérült.

— **Vadállatok pusztításai.** Indiában a legfőbb embert a pestis és a tigris pusztítja el. Európai ember előtt szinte hihetetlennek felelnek, hogy Indiában hány ember esik évenként áldozatul a vadállatoknak. Az angol kormány pontos statisztikát szokott erről összeállítani és az 1906-iki pusztítás adatai a következők: Mérges kigyó marása következtében 22.854 ember halt meg, a ragadozóknak pedig 2084 ember esett áldozatul. A farkasok 178 embert faltak fel, az elefántok 18 embert gázoltak agyon, a többi a tigrisek ölték meg. Az áldozatok száma sokkal nagyobb, mint tavaly, mert óriási árvizek voltak és a vadállatok emiatt az emberlakta vidékek közelébe szorultak.

— **Eltűnt grófnő.** Varsóból jelentik, hogy Zamojzka Mária grófné, a vonatról utazás közben eltűnt. Minthogy abban a kocsiszakaszban, amelyben a grófné ült, vérnyomokat találtak, azt hiszik, hogy a grófné merényletnek esett áldozatul.

— **Asszonygyilkos romtó.** Az oroszországi Werchonturja kerületben óriási felháborodást és izgalmat keltett egy Fedot nevű szerzetes és állítólagos alvalató borzalmas büncselekménye. Ez a Fedot körülbelül tizenhárom verszinyre lakott Werchonturja várostól egy öserdőben. Mint prédikátornak és alvalatónak a híre évről-évre terjedt és a kormányzóságból nagy csapatokban jártak hozzá az emberek. Fedot azt állította, hogy az isten anyja nyilatkozik meg általa. Öt év előtt furdőszobát is épített, ahol mindenkinek meg kellett fürdenie, aki hozzá fordult, „hogy testben megtisztulva“ járuljanak eléje a lelki tisztulásért. A gyónás azután a czellájában történt meg, ahol mindenkinek — ennél a ceremóniánál csak fiatal asszonyokról és leányokról volt szó — bele kellett feküdnie egy koporsóba, hogy a földi lét megsemmisítő végét jelezzék. Fedot pedig lehetetlen kicsapongásokat és borzalmasságokat üzött a szerencsétlenekkel, akik hozzá fordultak. Most egy katonaleplezte, akinek a felesége Fedotnál tiltott. Kutatás közben ugyanis Fedot furdőszobájában egy csomó koporsót látott, amelyekben megcsontított nők holttette feküdtek. Egyikben a felesége volt. A katonaleplezte erre följelentette a romtót. A megindított hatósági vizsgálat a pinezékben is egy csomó koporsót talált női holttettekkel.

— **Elvert hiénák.** A Rákóczi-ut 65. számú ház harmadik emeletén árverést tartottak ma Spindl Herman mozgó-gyümölcsárus ellen. Amikor a végrehajtó Spindl lakásán megjelent az árverési hiénákkal, Spindl még aludt s csak akkor vett tudomást az árverésről, amikor az egyik hiéna azzal verte föl a lábáról, hogy az ágyat, amelyben feküdt, három koronáért megvette és nyomban el is akarja viténi. Spindl Herman e miatt annyira felingerült, hogy előbb a végrehajtóra támadt s pofonította, majd a hiénákkal együtt kiverte lakásáról. Egy rendőr azután véget vetett a verekedésnek, de a már elárverezett butorok mégis a lakásban maradtak. Spindl ellen hatóság ellen való erőszak miatt bünvádi eljárás indul.

— **Vasuti szerencsétlenség.** Orisnál, San-Sebastiano közelében egy személyvonat összeütközött egy tehervonattal, aminek következtében huszonegy ember súlyosan megsebesült.

— **Gyújtogató földbirtokos.** Zanarka szepesszombati községben ma rémes tűzvész pusztított. A templom, a plébánia-épület és mintegy ötven lakóház porrá égett. Néhány nap előtt Hernádszentandrásan ütött ki tűz, mely a Szmracsányi család birtokát pusztította el. A szepesszombati csendőrszervezetet folytatott a helyszínén, amely meglepő eredményre vezetett. A gyanú Szmracsányi Bogumir földbirtokosra irányult, aki ellen oly súlyos terhelő adatok merültek fel a vizsgálat folyamán, hogy a csendőrség letartóztatta. Szmracsányi töredelmes vallomást tett dr. Okaly szepesszombati albiró előtt. Beismerte, hogy maga gyújtotta fel két izben az épületeket, amelyek értékükön felüli összegre voltak biztosítva. Szmracsányi Bogumirt bevitték a löcsei törvényszék fogházába.

— **Gyermekgyilkos pesztionka.** Megírtuk, hogy München közelében egy kis bajor faluban rémes eset derült ki e napokban. Egy véletlenül bevezetett vizsgálat megállapította, hogy Schnell Ida, egy 14 esztendő parasztleány, akit a földmiveslakosság az otthon hagyott apró gyermekek és csecsemők mellett pesztionka gyanánt tartott, az őrizetere bizott csecsemők közül ötöt meggyilkolt. A legelső esetben elkövetett gyilkosságot, amelynek egy Pichler nevű paraszt alig pár hetes leánykája esett áldozatul, fel sem tűnt és a szegény apróságot minden akadály nélkül eltemették. Csak utóbb vált gyanússá a dolog, amikor a Schnell-leány gondjaira bizott csecsemők közül ismét többen haltak el hirtelen halállal. Az utolsó esetben a hatóság elrendelte a kis holttest felboncolását, amelynél azután kitűnt, hogy a halált az agyburkolaton ejtett tüszúrás okozta. Schnell Idát azonnal letartóztatták és az a gyermeki külsővel bíró szörny hosszasan hazudozás után beismerte, hogy összesen öt esetben követte el a szörnyű gyilkosságot. A vallomás során elmondta, hogy a gyermekgyilkosságokat az apróságok folytonos sírása által okozott dühében követte el. A bíróság elrendelte a Schnell Ida keze alatt elhalt összes csecsemők felboncolását. Ez a rémes eset élenken emlékeztet a francia Weber asszony esetére, aki szintén meggyilkolta a gondjaira bizott gyermekeket és az esküdszék fölmentette.

— **Milliomosék mulatnak.** Az amerikai felsőbb tizezer fashionable furdőhelyén, New-Portban tegnap a színházban nagy feltűnést keltett a Vanderbilt-család. Alig kezdődött meg az első felvonás, egy páholyból, a melyben Vanderbilt ült leányával, Gladys-szel és gróf Széchenyi Lászlóval, hangos társalgás hallatszott ki. A közönség püsszegett, de ez sem használta. Vanderbilték élenken beszélgettek tovább. Ez felbőszítette a közönséget és mindenki a lármás páholy felé fordult. Ott vidáman diskuráltak tovább. Ekkor szokatlan dolog történt. Az előadás megakadt, Collier színész a színpad szélére lépett és beszédet intézett Vanderbiltékhez, kérte őket, hogy legyenek csendben, mert különben lehetetlen az előadást folytatni. A közönség megtapsolta Colliert, Vanderbilték pedig azonnal csendben voltak, az első felvonás végén pedig eltávoztak a színházból.

— **Elfogott szélhámos.** A brassói rendőrség tegnap egy ottani szállodában elfogta Jaskula Virág Bélát, akit 1906. februárjában négy csalás, nyolcz sikkasztás és hat magánokirathamisítás miatt köröztek. Pár hónappal később pedig újabb körözlelevelet adtak ki ellene négy rendbeli sikkasztás és ötrendbeli csalás miatt. J. Virág Béla valamikor jóra való, szorgalmas ember volt, aki becsületesen dolgozott. Ő szerkesztette és adminisztrálta elsőnek a Telefon Himnódót és szerkesztője volt egy időben a Fővárosi Lapoknak is. Később kaucezió-szédelgésekbe bocsátkozott és nyakra-főre szerződött az embereket, akiknek kaucezióit felhasználta. Amikor a föld égni kezdett a talpa alatt, megszökött. Később, amikor felesége rendezte ügyeit, visszatért és újra folytatta üzleleit. Mikor ismét leleplezték, újra megszökött. Azóta Erdélyben élt Horváth István név alatt, míg tegnap elfogták. A brassói rendőrség házkutatást tartott Virág Béla szállodabeli szobájában s néhány tégely hajfestéket foglalt le, amelylyel haját, szakállát, sőt szemöldökét sikerült annyira elvál-

— **Vihar az Óriás-hegységben.** Fürstenberg körül az Óriás-hegységben az elmúlt éjjel és ma reggel orkászertű vihar pusztított. Az orkán számos házatot leszakított és igen sok távtró- és telefonvezetéket megrongált. A kár különösen az erdőszéleken nagy.

— **Szélhámos házasságközvetítő.** A rendőrség letartóztatta Stignitz Nándor ügynököt, aki házasságközvetítés ürügye alatt sok embert megszarolt kisebb-nagyobb összeg erejéig. Stignitz a külföldi újságokban hirdetéseket tett közzé, amelyekben egy vagyonos fiatal özvegy és egy még vagyonosabb fiatal leány számára keresett vőlegényt. A hirdetés szerint a fiatal özvegynek, akinek kereskedő volt a férje, kétszáz ezer korona, a fiatal leánynak pedig háromszáz ezer korona hozománya volt. A leány azonban nem törvényes gyermek és jövendőbeli férjének olyan embernek kell lennie, aki soha sem fogja szemére hányni származását. A hirdetésekre természetesen igen sok ajánlkozó akadt, aki a nagy hozományért kész lett volna mindent megbocsátani. Az ajánlkozók poste restante-leveleiben jelentkeztek. Stignitz felett is nekik és mint megbízott mindenkitől előleget kért. Amint a pénzt megkapta, elhallgatott, mert a két menyasszony csak az ő fantáziájában élt. Az ajánlkozók azonban nem hallgattak el, sok sürgető levelet irtak, s mivel választ nem kaptak, följelentést tettek a rendőrségen. Ezalatt a bíróság Stignitzet másféle szélhámos dolog miatt elítélte egy hónapra. Ezt a büntetést most töltötte ki Stignitz. Tegnap délelőtt szabadult ki a gyűjtőfogházból s délután már letartóztatta a rendőrség.

toztatni, hogy nem ismerhették fel a legjobb ismerősei sem. Valóságos álarcot viselt, a melylyel megfévesztette a rendőrséget is, amely két év óta keresi. J. Virág Bélát holnap szállítják Budapestre, ahol átadják az ügyészségnek.

— **Esküvő a színházban.** Egy belga grófi unokaöccse esküvőjét egy színházi est keretében, a felvonások alatt rendeztette. A brüsszeli társaság tagjai a következő litografált jelentést kapták: „Vicomte Aldebert de la Mironde örömmel tudatja, hogy unokaöccse, vicomte Urbain de la Tour Mironde, a brüsszeli királyi színház színpadán tartja esküvőjét Miquett Grandier kisasszonnyal.“ A meghívott vendégeket nem kevésbé lepte meg, amikor a színházba belépve megtudták, hogy bár elegendő számú helyet tartottak fenn, de a helyek nincsenek kijelölve. Amikor ezenfelül a pénztár körül való tolongást is látták, elégedetlenségüknek hangos szavakkal is kifejezést adtak. A menyasszony ünnepi díszbe öltözött anyja kissé megkésve érkezett, amikor már az összes páholyok eladattak s így megtörtént az a furcsa eset, hogy az örömanya kénytelen volt elfogadni egyik meghívott vendégének meghívását és annak a páholyból nézni a leánya esküvőjét.

— **A váltóhamisító becsületszava.** A szatmári csendőrség elfogta Stössel Ignác kereskedőt, amikor egy ötezer koronás hamis váltó értékét akarta felvenni a szatmármegyei takarékpénztárnál. Kihallgatás után arra kérte a csendőrséget, hogy elmondhessen ebédelni, amit becsületszóra való fogadás elnevelében meg is engedtek neki. A csendőrség súlyos ügytelenséget követett el, amikor egy váltóhamisító „becsületszavában“ megbízott, mert Stössel felhasználta a kínálkozó alkalmat és megszökött.

— **Elfogott sikkasztó.** Fischer János és fia kereskedő aminap feljelentést tett a rendőrségen Kalmár József nevű könyvelője ellen, aki tőle 1460 koronát, Blau Ilona elárusítónőjétől pedig, akinek házasságot is ígért, háromezerhatszáz koronát sikkasztott és megszökött. A rendőrség nyomban távirati uton megküldötte a vidékre a sikkasztó személyleírását, aminek már meg is lett az eredménye. Az aradi rendőrség ma arról értesítette a főkapitányságot, hogy Kalmárt ott letartóztatták.

— **Halálozások.** Kópasz Ferencné, szül. eszményesi és karánsebesi Fiath Blanka életének 61-ik évében október 15-én elhunyt Törökbecsén.

Vinnai és dráveczi Drávoeczky Béla nyug. főszolgabíró és eradonyi földbirtokos október 17-én életének 72-ik évében elhunyt Székelyhídon.

Bein Károly, az Orsz. Rabbiképző-intézet ismert matematikus-tanára, a Hirlapírók Nyugdíjintézete és több biztosító-társaság matematikusa, aki e téren irodalmi munkásságot is fejtett ki, ma reggel 54 éves korában Budapesten elhunyt. Temetése f. hó 20-án, vasárnap délelőtt fél 11 órakor lesz a rákoskeresztúri izr. temető halottasházából.

— Hirtelen halál. A Magyar-utca egyik nyilvános házának vidám lakóit és vendégeit egy tragikus eset némitotta el. Egyik mulató leány, a huszonhároméves Kosztolányi Mária, hirtelen szívéhez kapott, felsikoltott és holtan összeesett. Azt hiszik, hogy a szegény leányt szívizélhűdés érte. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították, ahol boncolás után állapítják meg a halál pontos okát.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

páratlan
HASHAJTÓSZER

x Zászlók, címerek, minden kivitelben kaphatók Linhart színházi festőnél és díszítőnél Budapest, VIII., Hunyadi-utca 27. sz. Árjegyzék ingyen.

x Fodor-léle vivóterem a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vivóterme. Különös gond fordították a gyermektorna és vívásra.

x Millió áldás és hálaalma száll az egek felé, mióta az emberiség az Alföldi fehérkeresztes Sósbor-szesz büveirejében a fájdalomcsillapítás legjobb szerét megtalálta.

x Valódi briliáns ékszer, ezüst evőeszközök, nászajándékoknak való dísz tárgyak túlhalmozott raktár miatt előnyös részletfizetésre is kaphatók feltűnő olcsó áron Polgár Kálmán órásmesternél, Budapest Erzsébet-körút 29. sz. 2000 ábrás nagy képes album-árjegyzéket kívánatra bárkinek díjtalan és bérmentve küld a cégvezetés.

x Legulabb kötött Berliner bluz, figaro és paletoék Rösler-nél, Budapest, V., Harminczad-utca és József-tér sarkán.

x Bob hashajtó a legkellemebb, 10 fillér.

x A franciaországi vallási küzdelmek-ről volt szó egy társaságban. A különböző álláspontú vitatók között csakhamar igen heves és ingerült szóváltás keletkezett. Az egyik nagy vehemenciával helytelenítette, hogy a kongregációkkal együtt a pálinkafőző barátokat is kitűzték Franciaországból és hogy ezáltal a híreket és hitelüket oly nagyon alászállították, a másik viszont erősen védelmébe vette a francia kormányt ezt az eljárását. Mikor a vita már-már odafajult, hogy az ellenfelek ököllel fenyegették egymást, a társaság egy békés hajlamú tagja csitító szándékkal lépett közbe:

— Miért vitakoztok, barátaim? Hiábavaló, meddő a ti vitátok. Hiszen ha fenn is állnának a francia barátok pálinkafőzői, akkor sem lenne már olyan nagy a híruk és hitelük. Amugy is elhomályosította volna a chartreuse-ük híret az „Alföldi Cognacgyár r. t.”-nak most már világhírű, kitűnő likőre.

A békés hajlamú jóbarát elmés közbelépése kibékítette a vitakozás hevében magukról megfélelkezett ellenfeleket, akik további beszélgetésük folyamán egyszerre csak azon kapták rajta magukat, hogy a beszéd fonala a francia likőrrel a magyar likőrre vezetett. Erre nézve pedig minden ellenvetés nélkül megegyeztek abban, hogy nincs jobb és olcsóbb likőr a világon, mint az „Alföldi Magyar Cognacgyár r. t.” gyártmánya.

Nyilt-tér.

(E rovatban közlőkértek nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

OVSZEREK

Gummi és hálhólyag, 30% engedmény tucatszámú 1-10 forintig. Capot-American rövid, 2-3 forintig. Mintagyűjtő (25 db) a legfinomabb minőség urak részére 5 ft. Irrigátor, felszerelve 2-5 ftig. Diana-övek, legfinomabb 2.50, 3.-, 3.50 ft. Minden megrendelésnél 30% engedmény. Árjegyzék ingyen.

Rothauser M. Ignác és Fia

Budapest, VI., Deák-tér 6. sz.

Anker-udvar (Király-utca sarkán.)

Ifj MECHLOVITS TIVADAR

mű- és ezüstművész

kizárólag Budapest, VI., Váci-körút 55.

TELEFON 66-77

Gyengélkedő, tanulás miatt vagy bármilyen okból fejlődésünkben visszamaradt gyerekek, úgyszintén vérszegény, túlfeszített munka folytán ideges, izgókonny és korán kimorult felnőttek mint erősítő szert a legnagyobb eredménnyel használják a **Dr. Hommel-féle Haematogen-t.**

Es javítja az étvágyat, fokozza a testi és szellemi erőket, erősíti az egész idegrendszert.

De határozottan valódi Dr. Hommel-féle Haematogen-t kell kérni, az utánzatoktól pedig gondosan óvakodni kell. Kapható a gyógyszerárakban.

Leányboszu.

Budapest, október 18.

A főváros alsóbb rétegéből vetődött fel ez a tragédia is. Szerencsétlen, szerelmes leány, aki az életét, a keresetét, mindenét odaadta szerelmesének, mikor ez elhagyta, maga kereste a szíve igazát s hisztérikus, beteg felindulásában agyonlőtte megrentőjét. Az áldozat már túl van minden földi ítélkezésen, a szerencsétlen leányt pedig ugyanaz a társadalmi rend, amely az utvesztőbe lökte, ma visszafogadta magába, mert a bíróság a vádlottat fölmentette.

Gombai Ágnes megszokott tragédiáiban alig van valami újabb motívum, s amint az önfeláldozás e női típusa átesett a maga rettenetes tragédiáján, amelyért ma megkapta a teljes feloldozást.

A drámai tárgyalás részletes tudósítása ez:

Izgalmas incidens.

A tárgyalás izgalmas jelenettel kezdődött. Az ítélőtanács elnöke, dr. Bakonyi Kálmán felolvasta a vádhatározatot, amely erős felindulásban elkövetett emberöléssel vádolja Gombai Ágnest. Aztán a vádlotthoz fordult s megkérdezte, hogy bünszök tudja-e magát?

— Hat esztendeig hü voltam hozzá — s valóság-gal örjögött a leány — örültem szerettem azt az embert. Hat esztendei hűségemet azzal jutalmazta, hogy elhagyott egy utczai személy miatt, aki a felesége lett.

E szavak után Gombai Ágnes felugrott a vádlottak padjára s onnét kiáltotta rémes hangon:

— Akaszszanak fel, vagy adjanak egy revolvert, hogy föbelhessenem magamat, mert egy pillanatig sem akarok tovább élni!

E szavak után ájultan roskadt össze s csak a börtönőr fogta fel, hogy össze ne zúdjóék. A bíróság s a hallgatóság szánalommal fordult feléje. A börtönőr kivitte az alélt leányt a vádlottak szobájába, ahol a mentők eszméletre térítették.

Félóra mulva visszakisérték a tárgyalóterembe s e közben találkozott a hűtelen betűszedő feleségével, aki rátámadt az izgalomtól még mindig remegő leányra:

— Követelem, hogy akaszszák fel ezt a bestiát, ez ölte meg a hites uramat — kiáltotta s öklével indult a vádlott felé, akit azonban a közönség megoltalmazott az inzultustól.

A vádlott vallomása.

Bakonyi Kálmán elnök leültette egy székre Gombai Ágnest, aki most már teljesen lecsendesedett, s nyugodt hangon beszélt el a kálváriáját a következőképpen:

— Kassán ismerkedtem meg öt évvel ezelőtt Maurer Nándorral. En mint pinczérnő szolgáltam ott egy kávéházban, ő pedig betűszedő volt. Mindjárt ismeretségünk első percében megszerettük egymást s én örömmel fogadtam az ajánlatát, hogy lépjek vele közös háztartásba. Így éltünk boldogan egymással. Kassáról Miskolcra mentünk lakni s ott is zavartalan volt a boldogságunk. Miskolcra csakhamar elfogyott a munka s akkor Maurer Kisbérre költözött. Ott ért az első csalódás. Maurer, aki józan életű, szorgalmas ember volt, a kocsmába járogatott, ahol minden pénzt elkártyázta. Vissza akartam térlni a jó utra s elhatároztam, hogy felkeresem a kocsmában. Amint átléptem a kocsmába küszöbét, ájultan estem össze, mert észrevettem, hogy a férjem egy hölgygel enyeleg. Később kiderült, hogy a kétségbeesésem alaptalan volt, mert a hölgy, akit Maurer beszélgetett, a kocsmáros felesége volt. Maurer ezután is eljárt a kocsmába, s én fájó szívvel láttam, mint züllik napról-napra egyre mélyebben. Végre elhatároztam, hogy hazautazom a szüleimhez.

Tudtam, hogy nagyon szeret, s hogy nem fogja megengedni, hogy elhagyjam. Maurer letérdelt előt-

tem s úgy könyörgött, hogy ne hagyjam el, mert nem tudna nélkülüm élni, egyuttal megígérte, hogy vissza fog térni a jó utra. En ott maradtam, de Maurer folytatta a léha életet. Erre aztán mégis ott-hagytam. Budapestre jöttem s beálltam pinczérnőnek egy József-köruti borozóba.

Egyre csak ő járt a fejemben, akit hűadattal szerettem s aki miatt most ilyen undorító foglalkozást kellett vállalnom. Egy reggel egészen váratlanul be-toppant hozzám a lakásomra. Rettenetesen züllöttnek nézett ki, annyira, hogy szinte megborzádtam tőle. Azt mondta, hogy már hetek óta nincs munkája s kért, hogy támogassam addig, amíg munkát talál. Három hétig magamnál tartottam, kiruháztam s pénzt is adtam neki vagy husz forintot.

Megígérte, hogy mihelyt munkát kap, újra közös hajlékba költözünk és soha többé el nem válunk. Maurer csakhamar kapott is munkát, de attól fogva felém sem nézett. Közben hazautaztam Veszprémbe szüleimhez. Ott egy félkegyelmű leánnyal találkoztam, aki azzal fogadott, hogy tudom-e, hogy Maurer megházasodott?

Megborzádtam erre a hírre, mert képtelenségnek tartottam. Amikor pedig a leány azt mondta, hogy Maurer egy utczai leányt vett el, a szemébe kacagtam a hirmondónak, mert azt éppenséggel lehetetlen-ségnek tartottam. De azért nagy nyugtalanságot éreztem. Meg akartam győződni személyesen, hogy igaz-e a hír, hogy Maurer, akit két hét előtt még én tartottam ki, egy utczai leányt választott hitvesül. Visszautaztam Budapestre s kezdtem kutatni a Maurer lakását.

Reggeltől napestig jártam, a lábam már egészen dagadt volt, amíg végre egy Dávid-utczai házban megtaláltam Maurert. A hír igaz volt. Csakugyan elvett egy vöröshajú utczai leányt, akit a Dávid-utczában egy pinczelakásban húzta meg magát. Mind-ezt egy Wottitz nevű úrtól tudtam meg, akihez izgatottságomban véletlenül becsöngettem. Egyszerre csak előttem termett Maurer.

— Gyere csak ki, — mondotta — majd odakint leszámolunk!

— Nincs nekünk semmi leszámolni valónk — mondottam — de e pillanatban már úgy érzem magamat, mintha forgott volna velem az egész világ. Mereven a szemébe néztem neki... aztán valami ütést éreztem a karomon, majd a fejemen... aztán láttam, hogy egy vérsugár szökik ki Maurer arcából.

Hogy azután mi történt, nem tudom, mert elájultam. Amikor magamhoz tértem, egy másik szobában találtam magamat s idegen emberek álltak körül...

Gombai Ágnes szava többször elakadt a nagy fölindulástól.

Az elnök kérdésére elmondta még, hogy a revolvert, melylyel Maurert ezen a végzetes találkozáson agyonlőtte, évekkal ezelőtt vásárolta s mindig magával hordta.

A tanúk.

Matthü Nándor államvasuti ellenőr tanuvallo-másában megerősítette, hogy Maurer ok nélkül bán-talmazta a leányt, aki pénzt kértelte.

Maurer Nándor özvegyének kihallgatására került a sor, aki azalatt, amíg bent a tárgyaló teremben a vádlottnő örjögött, künn az előszobában rögtön-zött hasonló izgalmas jelenetet. Maurer né szerint Gombai Ágnes sértő szavakkal illette Maurert, az ő férjét. Hogy meg is ütötte volna, azt nem látta, de a lövést látta. Férje a lövések után lakásába vánszorgott s ott a padlón elterülve, csakhamar ki-szenvedett.

Fölmentő ítélet.

A tanúk kihallgatása után ítélőhozatalra vonult vissza a bíróság.

Az elnök nemsokára kihirdette az ítéletet, amely szerint a törvényszék fölmenti Gombai Ágnest az erős fölindulásban elkövetett szándékos emberölés büntetésének vádjától, mert úgy találta, hogy a vádlott zavarodottságában lépte túl a jogos önvédelem határait.

Az ügyész fölebbezett a fölmentő ítélet ellen. Gombai Ágnest azonban szabadon bocsátották.

AZ EGYETÉRTÉS

szerkesztősége és kiadóhivatala

VI., Eötvös-utca 32. sz. alatt van.

A szerkesztőség telefonja: 788. szám.

A kiadóhivatal telefonja: 706. szám.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) **Éjjeli szállás.** A Magyar Színházban ma is volt olcsó előadás. Ez alkalommal Gorkij „Éjjeli szállás”-a került színre. Az emberi nyomor e meg-rázó drámájával nagyobb hatást ért el, mint Her-czeg vigjátékával. Ennek oka, hogy a szereplők és a rendező komolyabb ambícióval fogtak a munká-hoz. Talán többen is tettek e részben a szükségesnél: nagyon észrevehető volt az igyekezet és a „szán-dékosság”. Az „Éjjeli szállás”-t a berliniek mutatták be először Budapesten és nyomban rá Krecsányi hozta színre, emlékezetes nagy sikert érve el. Ren-dezése és derék színészeinek alakítása hű mása volt a Reinhardtéinak. Egyesek még jobban tetszettek amazoknál. A Magyar Színházban csak a „menedék-hely”-et változtatták át „szállás”-ra, máskülönben itt is ragaszkodtak a hagyományokhoz — rendezésben és játékban. Hogy ez ne legyen nagyon is szembe-szökő, úgy csere-berélték el a szereplőket, hogy le-hetőleg új alakításokat produkálhassanak, holott a Krecsányi-társulat volt tagjai közül a Magyar Szín-ház kötelékében van most Réthey, a régi báró; Szir-mai, a régi színész; Körmendi, a régi Klests lakatos; Borostyán Sári, aki most is Natását játszotta (pedig éppen ebben a szerepben szerettünk volna mást, Feld Irént látni); Bera Paula, aki megtartotta a vér-tanu Anna szerepét; valamint Csizsér is a sapka-csinálóé, viszont a Kostilevben Follinuszt állt volna rendelkezésre. Az újak — és az új szerepet játszó ré-giek — nem iparkodtak újat alkotni és ez az oka, hogy az összehasonlításban nem az egész vonalon-ök voltak előnyben. Az eredeti felfogás hiányától el-tekintve, nem tagadható meg tőlük az elismerés. Ezzel elsősorban Vágó pompás játékának adózunk, aki az öreg Luka jószágos bölcselkedéseit megható humorral hozta közel a szívekhez. Somlai (Pepel), Polgár Ilona (Waszilisza), Garas (színész), Törzs (báró), B. Molnár (Klests), Papp (Szatin), Rátkai (Kostilev), Körmendi (rendőr), Tarnai (Aljoska), Harmos Ilona (Nastya), Erdői Berta (Kvasnya), ját-szották a többi szerepet és hozzájárultak a sikerhez. Kívánatos lenne, hogy a párbeszédet jövőre ne nyujtsák és ne süttözzék el annyira az érdeklődés s az érthetőség rovására. **K. E.**

(*) **Uj Daniló.** Az elpusztíthatatlan Vig özevgye-ben ma új Daniló mutatkozott be. A Királyszínház néhány napi szabadságot adott Ráthonyi Ákosnak és fölléptette Ternyei Lajost, a debreczeni színház szerelmes színészét. Ternyei igen korrektül ját-szotta el a szerepet, természetesen Ráthonyi ked-vevége nélkül. A szép számmal megjelent közön-ség barátságosan fogadta a vendéget és tapsokkal honorálta játékát.

(*) **Kis Színház.** Ma délután a Kis Színházban a „Vén muzsikus” került színre. A czimszerepet Sziklai Kornél játszotta az ő megszokott hum-á-vaival. Georgette szerepét Gyöngyi Jolán kreálta, szép sikerrel. Igen jó volt Péter szerepében Keleni Elza, ki ezuttal is bebizonyította, hogy a színháznak igen hasznavehető tagja.

(*) **Zsolnay Vilmos emlékezete.** Kis könyvecske jelent meg a mai napon: Zsolnay Vilmos emlékezete. A kis könyvecskeben egy szép, tartalmas beszéd van, amelylyel október 14-én, az Országos Iparegye-sület igazgatója, Gelléri Mór hódolt a nagy magyar munkás, Zsolnay Vilmos emlékének. Magas szárnya-lású beszéd ez, amely híven jellemzi Zsolnay pálya-futását és méltatta azokat a nagy érdemeket, ame-lyeket Zsolnay a magyar ipar fejlesztése körül szer-zett. Egy jellemző mondattal brillánsan jellemezte Zsolnayt: Olyan ember volt, akinek nézete szerint az a legboldogabb, aki minél több embernek tud ke-nyeret adni. Ez volt ő: a munkás, aki a többiekkel egy sorban dolgozott, de azonfelül a többiekért dol-gozott. Szép szavakat talált Gelléri, amikor Zsolnayt mint családapát jellemezte, elmondván róla, hogy a legkiválóbb családapa és leggyengédebb férj volt. Könyvét így fejezi be:

— Befeztem hódolatomat Zsolnay Vilmos em-léke iránt. De nem tudok szabadulni egy gondolattól, mely a szoborleplezésnél és a Pantheonba való za-rándoklásom közben folyton belezümmögött a teg-napi ünnepi hangulatba. Ez a gondolat tulajdonképen

egy szerény kérdés, amelyre csak a jövőbe várak fe-leletet:

— Lesz-e idő, amikor majd nálunk a magyar iparosok az alkotó zsenit nemcsak holta után, hanem életében is igaz érdeme szerint fogják megbecsülni.

(*) **A „Troubadour” 100-adszor.** Az Operaház-ban e hó 20-án, vasárnap, kerül színre 100-adszor Verdi népszerű operája, a „Troubadour”. A dalmi-vet tudvalevőleg Rómában, az Apollo-Színházban adták először 1850-ben. Már a következő évben megszerezte a Nemzeti Színház s itt 1854 október 31-én került színre először: Füredi (Luna), Les-niewska (Leonora), Bogya Róza (Azucena), Mazzi (Manries), Kőszegi (Fernando), Hubenainé (Ines) és Bratka (Ruiz) közreműködésével. A Nemzeti Szín-házban összesen 157-szer adták. A m. kir. Opera-házban első előadása 1884 december 7-én volt: Bignio, Turolla Emma, Bartulucci Viktoria, Hajós, Tallián, Doppler Ilka és Kiss Dezső fellépésével. A vasárnapi 100-ik előadásban Kaczér Margit, Fodorné, Palóczy, Lunardi, Beck és Kárpát működnek közre. Karmester Benkő Henrik, rendező Alszegey Kálmán. A dalmi után az „Álom” balett első részét adják.

(*) **Hírek a Nemzeti Színházról.** Holnap, szom-baton Rostand legnépszerűbb színműve, a Cyrano de Bergerac kerül színre a Nemzeti Színházban. A czimszerepet ezuttal is Pethes Imre, Roxanet pedig Lenkey Hedvig fogja játszani, vasárnap délutánra az Attacé, Meilnac Halévy vigjátéka van kitűzve, amelyben Fejlesztő szerepét ez alkalommal fogja elő-ször játszani Rózsahegy. Este a Boszorkányt adják elő, a czimszerepben P. Márkus Emilával.

(*) **A Vígsházban** holnapután, vasárnap, egy napon kerül színre a szezon két nagysikerű újonsága, a „Nincs elvámolni valója” és a „Josette kisasszony, a feleségem”. A „Nincs elvámolni valója”, Veber és Hennequin kaczagató bohózata vasárnap délután ke-rül ismétlésre, a „Josette kisasszony, a feleségem” című vigjátékot, Cavault és Charvay elmés művét pedig este játszzák, és ez lesz a darab tízedik elő-adása.

(*) **A denevér.** A Népszínház-Vigoperában az utolsó zenés próbák folynak Strauss nagy ope-rettjéből A denevér-ből, amelyet e hónap 22-én újít fel a színház. A repriz magánszereplői: Ney Leona, Szegő Józsa, Della Donna, Bálint, Kálmár, Pázmán, Rusznayák, Nagy Gyula. A második felvonás keretében a színház balletkara is bemutatkozik. A denevér előadásáig Carmen és a Sárga dominó előadásai egymást váltják fel. A szín-ház drámai újonságának, a „Raszkolniko”-nak női főszerepét az állandó vendégnek szerződötetett Forgács Rózi fogja kreálni. — A Népszínház-Vigopera igazgatósága különben megnyerte Zac-conit, a jelenkor legnagyobb drámai művészt, aki kitűnő társulatával december hó 9., 10. és 11-én fog vendégszerepelni Budapesten.

(*) **Az Országos Magyar Képzőművészeti Tár-sulat választmánya** az idei művészeti évadban teg-nap tartotta meg ülését báró Forster Gyula elnöklé-sével a városligeti műcsarnokban. Az elnök üdvö-zőlvén a megjelent tagokat, örömmel üdvözölte a közoktatásügyi minisztérium művészeti ügyosztálya-nak jelenlévő főnökét, Kádócsa Lippich Eleket, ab-ból az alkalomból, hogy a király miniszteri taná-csossá léptette elő. Majd fájdalommal jelentette be a kitűnő magyar rézkarczó művésznek, Doby Jenő iparművészeti iskolai tanárnak elhunytát, amit a vá-lasztmány megindultan vett tudomásul s elhatározta, hogy emléket jegyzőkönyvben örökíti meg s az ö-zvegyhez részvétíratot intéz. A Munkácsy-szobor pályázatot illetőleg, az igazgatóság előterjesztésére, kimondotta a választmány, hogy a harmadik általá-nos pályázaton legjobbnak ítelt három szobor alko-tóját: Pásztor Jánost, Horvai Jánost és Tóth Istvánt szűkebb pályázatra hívja fel. Kimondotta továbbá, hogy ezentul a társulat téli kiállításain a művészek csakis olyan műveket állíthatnak ki, amelyek Bud-apestben még sehol kiállítva nem voltak. E szabály alól kivételt képeznek a kollektív kiállításra szer-evelt művek, amelyen három-három művet a téli kiállításra is kiállíthatnak. A Londonban rendezendő magyar kiállítás felhívása felett napirendre tért a választmány, mert értesült arról, hogy az előkészítő-bizottság, mely a felhívást kibocsátotta, feloszlott s így a kiállítását ügye tárgyalanná lett.

(*) **A Modern Színház-Kabaret** műsora, amely ennek a látványosság számba menő új Andrassy-uti színházban már is megnyerte a fővárosi közönség elíteltjét, négy új vérbeli kabaret-számmal bővült; egy meglepő színpadi tréfa, egy vidám pesti jelenet. Med-gyaszay Vilmának új kuplé-paródiaja és az ebben a színházban feltűnt Vörös Illi aktuális nótája egy ud-vari mésalliance-ról — ezek a különben is gazdag műsor új attrakciói, amely eddig minden este zsú-folt házat vonzott.

(*) **A Népszínház-Vigopera** drámaújonságának, a „Raszkolniko”-nak női főszerepét az állandó ven-dégnek szerződötetett Forgács Rózi fogja kreálni, akit a főváros közönsége már a Thália-társulat elő-adásairól ismer.

(*) **Félfelváru előadások a Városligetben.** A Vá-rosligeti Színházban e hó 20-án, vasárnap a két leg-népszerűbb magyar darabot adják. Délután ¼4 óra-kor félfelvárukkal „A falu rossza” énekes népszim-mű és este 7 órakor szintén félfelvárukkal „Az arany-ember” nagyhatású szim-mű kerül színre. Mindkét da-rab főszerepei: H. Levay Berta, Kovács Margit, Györy Matild, Jónás Margit, Kovács Giza és Récsky Hermin, továbbá: Bihary, Hatvani Ede, Szentés, Kollár, Kiss, Székely, Mocskonyi és Fehér kezeiben vannak.

(*) **Intim Színház.** A délutáni előadásokat tartó Intim Színház zsúfolt nézőtér előtt tartja előadásait. A társulat most Bródy Sándor egy szociális komé-diájára készül, amelyet már a közel napokban be-fognak mutatni. A jövő hét folyamán több fővárosi művész és művésznő lép fel vendégként az Intim Színház színpadán. László Rózi a Fővárosi Cabaret tagja minden nap fellép.

(*) **Baumeister jubileuma.** A bécsi Burgtheater-nek tegnap ünnepi estéje volt. Baumeister Bernát színészi pályafutásának 50 éves jubileumát ü-lték meg. A veterán művész leghíresebb szerepét, Calderon „Zalemei bíró”-ját játszotta folytonos óvá-cziók közt. A közönség zúgó tapsai addig nem szün-tek meg, míg az ünnepelt a lámpák el lépve, néhány meghatott szóval meg nem köszönte a szeretet e megnyilvánulásait. Az est folyamán tömegesen ér-keztek az üdvözölő táviratok, levelek, ajándékok. Azt már említettük, hogy a jubilánst a király érdem-renddel tüntette ki.

(*) **Heyermans Berlinben.** A német fővárosban Heyermans Herman, a világhírű hollandus színműíró a „Remény” szerzője, még az idei télen állandó ber-lini lakos lesz. A költő már bérelt is Friedenau-ban lakást és családját előre küldte. Ha legújabb drámája Amszterdamban színre került, maga is azonnal Ber-linbe költözködik, hol az irodalmi világ nagyban ké-szülődik már a fogadására.

(*) **„A hálás utókor” a vidéken.** Lengyel Menyhért kitűnő színműve. „A hálás utókor”, mely a Nemzeti Színház előadásában osztatlan nagy tet-szést aratott, most a vidék színpadait fogja bejárni. A nagyobb színházak igazgatói már megszerezték előadásra. Legközelebb Temesvárott, Debreczenben és Kolozsvárott kerül színre „A hálás utókor”, mely-nek akkora hatása volt a közönségre, aminőt eredeti szim-mű, Csiky Gergely „Proletárok” című irány-darabjának emlékezetes sikere óta, nem gyakorolt.

(*) **Yvette Guilbert a színpadon.** A párisi Varieté-ben a jövő héten lép föl először a külföldön tett ki-sérletei után a párisi közönség előtt Yvette Guilbert, mint színésznő a „L'amour á la banque” című három felvonásos vigjáték női főszerepében. Ennek megírásánál a szerző, Artus, különös tekintettel volt a művésznő sajátos egyéniségére. A Varieté-színház közönségének itéletétől teszi függővé Yvette Guil-bert, megmaradjon-e a színpadon vagy nem.

(*) **Egyházi zene.** A budavári koronázó Mátyás-templomban vasárnap, e hó 20-án délelőtt 10 órakor tartandó ünnepi nagymisén az egyházi ének- és zene-ka-r Vavrinecz karnagy vezetése alatt Demény Dezső E-dur miséjét adja elő. A magánszólamokat Vavrineczné Farkas Ilona, dr. Kasics Oza-mánné Durigo Ilona, Juhász Ferenc és Vá-rady Sándor éneklék. Orgonán Sugár Viktor tíf-zérfőhadnagy fog játszani.

(*) **Zeneiskolai hangverseny.** Az Országos Zene-akadémia igazgatósága október huszonegyedikén, hétfőn este hét és fél órakor az intézet kis hangver-senytermében Liszt Ferenc születésnapjának előes-téjén nyilvános kamaraestét rendez, amelyen a zene-szerzési tanszak növendékeinek művei kerülnek elő-adásra.

(*) **Karikatura-kiállítás és vásár.** Holnap, szom-baton délután négy órakor karrikatura-kiállítás és vásár nyílik meg az Upor kávéházban (Szabadság-tér). A kiállítás Jeney, Gáspár, Tuszky, Vanek és más ismertebb karrikatura-rajzoló eredeti műveit foglalja magában. Belépti díj nincs. A kiállítást na-ponta délután 4 órától kezdve lehet megtekinteni.

IRODALOM.

* **Világvárosi bűnök.** Dr. Guthi Soma Fekete könyv cím alatt megindult vállalat, mely eredeti bűnügyi- és detektív-történetek válogatott gyűjteménye s mely mindjárt megindulásakor egy csapásra meghódította a magyar olvasóközönséget, érdekes kötetekkel gyarapodott most. Az eredeti sorozatban ez a második kötet ugyanis Guthi nagyobb bűnügyi novelláit közli „Világvárosi bűnök” cím alatt. Az új kötetben még plasztikusabban domborodik ki Guthinak ez az irodalmi műfajra való hivatottsága. Izgató meséi, változatos és fordulatos előadása, erős jellemző ereje, kacagató humora s az a biztonság, melylyel a szövevényes területen mozog, ellenállhatatlan erővel ragadják meg az olvasót, — a rohanó eszelekmény s a mindnyájunk által jól ismert fővárosi malícia naturalisztikus alkalmazása sokszor szinte elfeledtetik velünk az író s abba a csalódásba ringatnak bennünket, hogy maga az eleven élet az, mely a pillanatfelvételek közvetlenségével vibrál előttünk. E ritka illúzió elérésére — igaz — fel is használja a szerző mindent. A törvényszéki életből ismert alakokat sokszor a maguk nevé alatt szólaltatja meg s felvonultatja előttünk a névleg legalább mindenki által ismert vizsgálóbírákat, ügyészeket, fogházfelügyelőket; elvisek bennünket a budapesti tárgyaló-terembe és börtönökbe; a rendőrség szobáiba; az inspektor-terembe s a detektívek izgalmas és mégis anyai hidegvérrel követelő munkájának titkait csak úgy feltárja előttünk, mint az élet mélységeinek sötétjét s az elvetemült gonosztevők rejtelmes világát. Nemesak telivér bűnügyi- és detektív-történetek ezek, de telivér emberi dokumentumok is a gomolygó magyar életből, mely a maga fiatal életerejével most alakul ki csak egységessé a szemünk előtt. Ami megint csak azt bizonyítja, hogy Guthi „Fekete könyv”-ei nemesak olvasmányok érdekfeszítők, de gazdag tanulságokban is megbecsülhetetlenek. — A vastag, finom papírra nyomtatott, több mint tizenkét ives, izléses, stilszerű borítékba foglalt könyvek — melyek a Kunossy, Szilágyi és Társa cég kiadásában jelennek meg — hihetőleg ki fogják szorítani a magyar könyvpiacról a hasonló mű silány fordításokat, annál is inkább, mert áruk jelentékenyen olcsóbb: kötetenként 2 korona.

FŐVÁROS.

(A fővárosi közgyűlés. Szerdán félbemaradt közgyűlést ma folytatta a fővárosi törvényhatósági bizottsága. A szerdai értekezés menetével ellentétben a mai gyűlés tárgysorozatát gyors tempóban tárgyalták le. Eltekintve attól a kis vitától, amit Sipos Ágostonnak az iparosinas iskolai tanterv megváltoztatása érdekében beadott interpellációja keltett, a gyűlés a nyugalom és az unalom jegyében fejeződött be. A városatyák abban a pillanatban, amikor Sipos Ágoston, Bárczy polgármester válasza után, javaslatát visszavonta, felugráltak helyeikről és gyorsan elhagyták a forró közgyűlési termet. A napirend további lemorzsolását körülbelül husz városatya aludta aztán végig, akik automatikus fejbőlintéssel szavazták meg az előterjesztések kívánalmait.

Napirend előtt Kasics Péter személyes kérdésben szólalt fel. Napirendre térve a tanács kimondotta, hogy a Vigadó földszinti termét mozgó fényképezés céljára nem adja ki. Azután Sipos Ágoston terjesztette elő határozati javaslatát, hogy: a főváros perhorreskáljon iskoláiban mindennemű izgatást, bármely oldalról is jöjjön. Továbbá, hogy az iparosinasiskolák tantervébe a hazai történelmet és vallás tanítását is felvegye a rendes tantárgyak közé. Végül pedig, hogy utasítsák a tanács, hogy azokkal a tanárokkal szemben, akik az iskolában a haza, vallás- és társadalom-ellenes elveket hirdetnek, mindenkor kérielhetetlen szigorral fog eljárni.

Lád Károly szintén hazafiasnak kívánja a tanítást és a helyes irányban való vallás-oktatás ellen sincs kifogása. Az iparosinas-iskola növendékeire nézve fontosnak tartja, hogy a közismert dolgokban utbaigazítást nyerjenek. Sipos javaslatát nem fogja el. Dr. Csillag Zsigmond a szocialisztikus eszméket mint általános igazságokat méltatja. Ebben domborul ki legjobban — ugymond — az emberszeretet eszméje. Sohasem olvasta, hogy a nagy Názáreti bevádolt volna valamely korabeli tanítót azért, hogy az általános emberszeretet eszméit hirdeti. Kasics Péter beszédében hangsúlyozza, hogy nálunk egvélen felekezeti sem irányelheti azt,

hogy az ő felekezetiége domborítottassék ki. Aki ezt akarja, az szét akarja bontani az országot és nem egyesíteni. Baránszky Gyula felszólalása után Ember Károly annak a nézetének adott kifejezést, hogy az iskolában a hazafias szellemnek kell uralkodnia és ki kell irtani a nemzetköziséget. Utána Sipos Ágoston tiltakozott az ellen, mintha ő felekezeti gyűlölséget vagy klerikalizmust hirdetne. Bárczy polgármester az interpellációra adott válaszában kiemeli, hogy az iskolákban a tanításnál esetleg előforduló visszaéléseknek a rendes fegyelmi eszközökkel is elejét lehet venni. Az iparosinasiskolák tantervét különben a vallás- és közoktatásügyi miniszter, a kereskedelemügyi miniszterrel közösen állapítja meg. Tehát nem a főváros intézkedik, hanem a kormány, hogy mit tanítsanak az iparosinasiskolákban. Eszerint legjobb lett volna, ha az interpelláló egyenest ehhez a helyhez fordul. Arra a fölmerült kérdésre, hogy valaki helyes vagy helytelen szocialisztikus elveket hirdet, — viszont azt kérde, ki az, aki meg fogja ítélni, melyik elv a helyes, melyik nem. Ami pedig — ugymond — a vallás-oktatást illeti, erre nézve ma is azt az elvet követik, amelyet utasítással ő foglalt írásba. Sipos Ágost a polgármester választát tudomásul véve a maga határozati javaslatát visszavonja.

A napirend további tárgyait gyorsan intézték el, mire a közgyűlés véget ért.

(Bárczy polgármester a miniszterelnöknel. Wekerle Sándor miniszterelnök tegnap hosszasan tárgyalt dr. Bárczy István polgármesterrel a fővárosi érdeklődő ügyekben. A tárgyalás során szóba került a főváros fejlesztéséről szóló törvényjavaslat, amely szerint a javaslatban foglalt fürdők 1911-ig felépítendőek. Bárczy polgármester arra kérte a miniszterelnököt, hogy a kötelező fürdőépítésből kapcsolja ki a kormány a Rudas-fürdő építését, mert fizikai lehetetlenség annak 1911-ig való felépítése. A Rudas-fürdő helyett az Artézi-fürdőnek a törvényjavaslatba való felvételét kérte a polgármester, az erre vonatkozó tárgyalásokat folytatni fogják.

(Társasközi közlekedés. A tanács megadta az engedélyt egy magán-vállalkozónak arra, hogy a déli-vasut és a Svábhegyen levő Templom-tér közt járatott társaskocsikkal való közlekedést ezentúl is folytassa.

(Barta Miklós síremléke. A Bartha Miklós síremlék-bizottság az emlékmű leleplezési ünnepélyre meghívta a fővárosi és. A tanács tegnapi üléséből a fővárosi képviselőtársaság dr. Vasziljevits János alpolgármestert küldötte ki.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **Órult, vagy szimuláns?** Rendkívül érdekes bűnper foglalkoztatja most a bécsi esküdtbírószéket. A vádlott Hiczky Gyula Jakab, betörés miatt ül a vádlottak padján. Ámde esztendő óta a legkülönösebb fogásokkal igyekezik a büntetés alól kihuzni magát. Most is, mint a hasonló esetekben, nem arról a vétéről beszél, amivel vádolva van, hanem mások büntényével kapcsolatban, saját maga ellen is súlyosabb vádakot emel. Így például kenyéradóját, Mendel Eliást vérgyilkossággal vádolja, melyben neki is része volt. A hatóságok azonban megállapították e vallomások igaztalanságát. Az elmeorvosok pedig, akik a vádlottat épelméjűnek találták, kijelentették, hogy Hiczkynek ez csak trükkje, amelylyel csak a vizsgálói fogságot akarja meghosszabítani, amit kellemesebbnek talál a börtönnél. Hiczky Gyula a tárgyalás során többször kihívóan viselkedett és egy ízben lármásan tiltakozott, amiért egy tanút, akire a védelem hivatkozott, nem idézte meg a törvényszék.

— Az ilyen ügyész büntetést érdemel! — kiáltott a vádlott.

Az elnök erre egy napos magánzárkára ítélte fegyelmi büntetésül és elrendelte, hogy a fogházörök kísérjék le a vádlottat cellájába és a tárgyalást nélküle fogják megtartani. Mikor a fogházörök körülvették, hogy elvezessék, Hiczky visszafordult és az elnökre rivallt:

— Ön család!

Aztán folytatták a tanukihallgatást a Währingerstrassen elkötött betörés ügyében. A törvényszéki elmeorvosok azt a véleményt adták a vádlottól, hogy terhelt családból származik ugyan, de beszámítható és elmeállapota normális. A törvényszék öt évi súlyos börtönrre ítélte Hiczkyt. Az ítélethirdetésre a vádlottat nem vezették a terembe, hanem az es-

kiütészeki szobába vitték és a törvényszék elnöke, a jegyző és a védő bement, hogy tudassák Hiczkyvel az ítéletet. Amint felolvasták előtte, sirni kezdett, majd toporzékoltt és ezt kiáltotta:

— Ez gázság! Felebbezek! Igénybe veszek minden jogorvoslatot! Jól jegyeztek meg; mindent! A védő megmondta Hiczkynek, hogy nem képviseli tovább.

— Ön ugysis cserben hagyott! Más ügyvédet veszek magamnak!

Aztán lekisérték cellájába.

§ **Molitor Olga vádja.** Molitor Olga becsületsértés miatt pert indított Hau védője, dr. Dietz ellen. A tárgyalás novemberben lesz.

§ **Egy munkás gyermeke.** A napokban a Ligeti és Sicher budai mészegető-cég egyik munkása egy gyári baleset következtében meghalt. A munkás kedvese, kinek gyermeke is született, beperelt a Ligeti és Sicher céget. A másodfoku bíróság elmarasztalta a beperelt céget és kötelezte, hogy a munkás törvénytelen gyermekéről gondoskodjék.

§ **Szenzációzó letartóztatás.** A niemezei takarékpénztárnál elkötött milliós sikkasztás ügyében az ügyészség részéről megindított vizsgálat mind szélesebb alapokon folyik. Az ügyészség rendeletére tegnap letartóztatták Zsivkovics Félixet, a megszőkött vezérigazgató fivérét, ki a felügyelő-bizottságnak volt az elnöke, továbbá Filippovics könyvelőt és Podrugovics iskolaigazgatót, kik az évek óta folytatott üzelmeknek tudói és palástolói voltak.

§ **Rágalmazás.** A „Fehérmegyei Napló” szerkesztője, Bilkey Ferencz, két év előtt ellenséges lábon állott Berger Béla ottani bukkott kereskedő családjával. Hamis bukással vádolta Beregiéket, mire Bergerné kemény hangú válaszszalet felelt. A szerkesztő aztán egy „Poloska” című cikkben heves támadást intézett Bergerné ellen, melyben a legkritikusabb hangú piaci kofának, asszonyi állatnak nevezte. Bergerné pert indított Bilkey ellen, akit a székesfehérvári törvényszék nyomtatvány után elkötött rágalmazás és becsületsértés vétsége miatt vád alá helyezett, de mivel állítását a főtárgyaláson hebizonyította, fölmentették. A budapesti kir. tábla első büntető tanácsa azonban ma Frenreisz István elnöklésével megváltoztatta a törvényszék ítéletét s a vádlottat nyomtatvány után elkötött becsületsértés miatt 100 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

§ **Vádak egy takarékné ellen.** Supiló Ferencz országgyűlési képviselő szerkesztése alatt megjelenő „Novi List” horvát lap a múlt évben kemény hangú cikket hozott a zenggi takarékpénztár ellen, melyben azzal vádolja a takarékpénztár igazgatóját, hogy nyilvános árverés helyett suttymban adja el a ki nem váltott tárgyakat. A takarékpénztár sajtóper indított a cikk írója, Olivieri Vladimir fumei hírlapíró ellen, amit ma tárgyal a budapesti esküdtbírószék Zsitvay Leó elnöklése alatt s az esküdték marasztaló verdiktje alapján négyszáz korona pénzbüntetésre ítélte a vádlottat.

§ **Kirendelés.** Az igazságügyminiszter a beszercezi kir. törvényszék területére vizsgálóbíróul Bisze Alajos törvényszéki bírót, a budapesti büntető törvényszék területére vizsgálóbíróul dr. Kiss István törvényszéki bírót és az ipolysági törvényszék területére vizsgálóbírói helyettesül Korláth György, törvényszéki bírót rendelte ki.

§ **Esküdtbírószéki elnökhelyettes a kassai törvényszéknel.** A kassai ítéltábla elnöke a kassai törvényszéknel szervezett esküdtbírószék részére az 1907. év hátralevő tartamára helyettes elnökül ifj. Münster Tivadar törvényszéki bírót jelölte ki.

A tüdőbaj minden

eseleiben a SCOTT-féle Emulsió azonnal használandó A SCOTT-féle Emulsió nemesak a beteg testrészeket gyógyítja, hanem egészséget és erőt kölcsönöz az egész szervezetnek.

A SCOTT-féle Emulsió specifikus megbízható szer

mindennemű tüdőbaj

Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védelmét — a halászt — kérjük figyelembe venni!

ellen és nemesak biztos szer, hanem a legolcsóbb is. Nagyfokú gyógyító- és táp-ereje annak tulajdonítható, hogy előállításához a legfinomabb, legúszább és leghatásosabb anyagokat, melyek egyáltalán beszerezhetőek, veszik, továbbá azon tulajdonságának, hogy az eredeti felülmúlhatatlan SCOTT-féle előállítási mód folytán nemesak ízletes, hanem rendkívül könnyen emészthető is.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill.

Kapható minden gyógyszerárban.

SPORT.

Bécsi versenyek.

— Második nap. —

A bécsi októberi meeting holnap második napi programja nagyon szegényes sportot ígér. Egyetlen jelentősebb száma a 2400 m. távolságu, 5000 koronával dotált Winterhafeni-díj, melyben a Szemere istálló nagyra tartott s már sok csalódást ott „Lángoló“-ja is indulhat, azonban helyzete holnap sem lesz könnyű, miután a Mauthner istálló „Galantuomó“-ja, továbbá Enida és Mattausch istálló kiküldöttje is veszélyes ellenfelek lesznek.

Jelöltjeink a következők:

- I. Folderol—Mataswilha
- II. Stromboli—Rodosto
- III. Enida—Mattausch ist.
- IV. Ismerős—Mindjárt
- V. Sepoy—Honeybell
- VI. Vitellus—Timár
- VII. Tinca—Majdits.

() A magyar olimpiai bizottság. A Nemzeti Tornagyűlés tanácstermében tegnap este a szövetségek és az érdekelt sportágak képviselői értekezletet tartottak, a magyar olimpiai bizottság megalakítása tárgyában. Hosszas vita után végre megegyeztek abban, hogy a magyar atlétika-szövetség 15, a testedzők szövetsége 10, a lawn-tennis, evezős, football és kerékpáros szövetségek 5-5 taggal és azok a sportágak, mint automobil, galamblovászat, czéllövészet, légelhajzás, jacht, korcsolya és lovas-polo 1-1 taggal szerepeljenek a bizottságba, melynek elnökét a vallás-és közoktatásügyi miniszter nevezi meg.

() Uj futó rekord. Lovas Antal, a budapesti atlétikai klub tagja, a Margitszigeti sporttelepen megjavította a 4 angol mértföldes sikfutás rekordját, melyet eddig Brédli Pál (MAC) tartott 23 p. 11¹/₂ mp.-es idejével. Lovas rekordja 22 p. 53¹/₂ mp., melyet Stankovics Szilárd, MASZ titkár és a szövetségi időmérők ellenőrzése mellett ért el.

() Galamblovó-verseny a Margitszigeten. A József főherceg védősége alatt álló Országos Magyar Galamblovó Egylet hétfőn, 21-én kezdi meg hat napos őszi meetingjét. Az első napon gróf Esterházy Béla tiszteletdíja fog eldőlni. A lövészet reggel 10 órakor kezdődik, a díjért pedig délután 2 órától kezdve versenyeznek. A mérkőzés az Egyesület Margitszigeti szép fekvésű pályáján fog lefolyni, melyet a versenyekre már egészen előkészítettek.

KÖZGAZDASÁG.

A vetések állása és a mezőgazdaság állapota.

— A földművelésügyi miniszter jelentése. —

Október hó első felében is nagybárra száraz, meleg, eső nélküli időjárás uralkodott, minek kapcsán a különben is tulságosan száraz talaj megmivélése alig haladt. Eső szórványosan volt ugyan, mindazonáltal sehoh sem számottevő és így a mezőgazdasági állapot, különösen a szántás és vetési munkálatokat illetőleg folytonosan kedvezőtlen. A kemény, száraz talajba vetett őszi magvak csak részben s többnyire hiányosan keltek, sőt néhol alig csiráztak; férgek, rovarok, különösen egerek, amelyek több helyen tömegesen mutatkoznak ismét, részben már is elpusztították a vetőmagvakat. Az itt-ott látható zöld vetések rendes fejlődését csak az esetben lehet remélni, ha mihamarább bekövetkezik a rég várt országos eső, amelynek kimaradása miatt szárazzá, kopárrá vált a legelő és nagyon sok helyen a rét is, amelyen a jászág alig is talál legelni valót. A legelő hiánya miatt a jászág nagyobb részben istállóra fog szorulni.

A reepeze-vetések is többnyire rosszul keltek,

sőt néhol az elvetett mag ki sem kelt. A kikelt repcét férgek károsítják, emiatt szórványosan már kiszántották a gyengébb vetéseket. A száraz és meleg időjárás a tengeri törését, a burgonya és répa kisdését előnyösen előmozdította; ezekkel a munkálatokkal nagybárra már mindenütt elkészültek. Csupán a répa szedése folyik és szórványosan szüretelnek még. A késői termények terméshozama mennyiségileg általában közepes, minőségileg kielégítő és jó. A cukorrépa czukortartalma megfelel a várakozásnak. A szőlő is kifogástalan mustot adott. Igaz, hogy a must-termés mennyiségileg a remélnél is kisebb lett.

A tengeri terméshozama a szeptemberi hűvös időjárás és dér miatt egyes kisebb körzetekben csökkent, néhol a minőség rovására az eredmény várakozáson alul maradt. A tengeri területe 4,590.473 kat. holdra becsültetett, amely terület országos átlagos terméshozama kat. holdankint 9.61 métermázsa, vagyis végeredményül remélhető mintegy 44.12 millió q. A múlt évben termett összesen 41.38 millió q.

A burgonya kisdésével a felvidéki részeken még foglalkoznak, másutt már befejeződtek ezek a munkálatok. A termés országsszerre és különösen az alföldi részeken különböző; néhol sik vidékeken, nevezetesen a Tisza-Maros szögén gyenge volt. A hegyi és dombvidékeken kielégítő termés volt a késői terményekben is. A burgonyával beültetett terület 1,021.185 kat. hold volt, országos átlagban kat. holdankint termett mintegy 44.74 q, vagyis végeredménykép megközelítőleg 45.68 millió q. A múlt év termése volt 48.74 millió q.

A kerti vetemények és káposzta betakarítása is nagybárra már megtörtént, illetve még több helyen folyamatban van; az eredmények nem mindenütt kielégítő, különösen a káposztafélékre, amelyek terméshozama az eső hiánya miatt sok helyen gyenge. A káposzta feje részben hiányosan, lazán fejlődött és ennek folytán nincs is megfelelő értéke. Néhol máris romlik. A bab és hüvelyesfélék kielégítő termésrel fizettek. Zöldsgéfélelől is többnyire megfelelő termés volt.

A takarmányrépa terméshozama nagy átlagban középszerű, hasonló az eredmény a cukorrépa hozamánál, mely utóbbi különösen kiváló minőségű terményt adott. A takarmányrépa is jó minőségű terméssel fizet. A késői harmad-, negyedvágású szalasz takarmányok terméseredménye a hosszantartó szárazság miatt gyenge volt; a mesterséges kaszálókra is sok helyen kihajtották a jászágot.

A szőlő-szüretre az időjárás nagyon kedvező lévén, a legnagyobb részben sikeresen befejeztették és csak itt-ott folyik még; a must általában rendkívül jó minőségű. Kivétel alá esnek csupán azok a helyek, ahol dér volt és kárt okozott, itt az eredmény általában gyenge, mennyiségileg az ideai szüret nagyobb részben közepes és csak néhol volt jó.

Gyümölcs, amint ez már általában ismeretes, gyenge termést adott. Alma, körte, őszi barack, dió és elvéve kevés szilva termett.

Vidék	Országos összesítés:		1906. évi termés mmázsa
	Bevett terület	Okt. hó 15-én várható átlag. termés kat. hold-kint méter mázsa	
I. Duna balp.	107.123	10.85	1,162.800
II. Duna jobb.	536.609	10.59	5,677.100
III. Duna-Tisza köze	961.854	10.48	10,084.900
IV. Tisza jobb.	132.189	7.22	954.700
V. Tisza balp.	791.912	8.15	6,456.200
VI. Tisza-Maros szöge	1,294.747	9.94	12,875.600
VII. Királyhágón-tuli várm.	766.039	9.02	6,908.900
Főösszeg:	4,590,473	9.61	44,120,200
Október hó 1-én volt	—	9.66	44,330.110

Burgonya.			
I. Duna balp.	240.100	49.83	11,965.300
II. Duna jobb.	236.725	48.57	11,498.600
III. Duna-Tisza köze	120.194	34.36	4,129.500
IV. Tisza jobb.	197.918	46.78	9,258.300
V. Tisza balp.	121.107	37.30	4,518.200
VI. Tisza-Maros szöge	41.815	28.54	1,193.500
VII. Királyhágón-tuli várm.	63.326	49.34	3,124.300
Főösszeg:	1,021,185	44.74	45,687,700
Október hó 1-én volt	—	43.91	44,843.200

Az Országos Magyar gazdasági Egyesület szintén felhívta vidéki tudósítóit, hogy tegyenek jelentéseket arról, vajjon megkésé-e az őszi vetés és milyen arányban a normális esztendőkhöz képest, továbbá: milyen az őszi vetés állapota s hogy: milyenek a vetések őszi fejlődésének és áttelelésének kilátásai. A válaszokat összefoglalva, azt jelentik a tudósítók, hogy a Dunántul a vetések elég jól állanak, a Bánságban még semmi hiba nincs. Ellenben az ország keleti részén és északi részeiben a vetés mindennél erősen megkésétt és a vetések állapota általában véve igen gyöngé. Különösen nagy a veszély az északi vármegyékben, ahol a tél hamar következik be s ahol most már csak nagyon kedvező további időjárás segíthetne a bajon.

Igy tehát az őszi vetések egészben megkésétek, rosszul keltek s ha még a hó végéig jó esőzés nem következik be, azok tömeges kipusztulásától leheletartani.

A tőzsde uj alelnöke. Ismeretes, hogy Geiger B. Zsigmond lemondása folytán üresedésbe jött a tőzsde alelnöki állása. Tőzsdei körökben kétféle kombináció volt forgalomban, egyik szerint Horváth Elemér ny, miniszteri tanácsos, a Hitelbank igazgatója, másik verzió szerint Pekár Imre, a Leszámitoló-Bank igazgatója kerülne alelnöki tisztségben a tőzsde élére. Ezenkívül önjelöltekben sem volt hiány s mint illet, Sándor Armin tőzsdetanácsos is emlegettek, aki nagy ambíciót fejtett ki akörül, hogy magának híveket toborozzon. Sándor Armin — ugy látszik — a tőzsde elnökségének is szimpátiikus volt, mert őt küldték ki a tőzsde részéről az Ipartanácsba, noha van a tanács kebelében egynéhány, aki szakértelme folytán erre előbb tarthatott volna igényt, mint Sándor. A felmerült kombinációk azonban alig valósulnak meg, mert — amint jó forrásból értesülünk — egészen mások a tanács czéljai a választásnál az alelnök személyét illetőleg. Forrásunk szerint ugyanis dr. Kohner Adolf az egyedüli komoly jelölt s a tanács kebelében ebben az irányban már megegyezésre is jutottak.

Fizetéképtelenségek. A válságos pénzügyi helyzetet niesen jellemzi jobban, mint hogy nap-nap után kénytelenek vagyunk olyan czégek fizetéképtelenségi híret közölni, amelyekről az a hír volt elterjedve, hogy minden tekintetben megbízhatók. Így ma Resch János pécsi malomtulajdonos jelentett fizetéképtelenséget, körülbelül 650.000 korona passzívával. E közül 100.000 korona árutartozás, 200.000 korona jelzálogkölesön, 350.000 korona girókötelezettség, míg az aktívák értéke nem haladja meg a 280.000 koronát. — A bécsi hitelezői védegyelet jelenté a következő fizetéképtelenségeket: Gráf Lőrincz kereskedő Kolozsvár, Fodor Jenő drogeria-tulajdonos Szeged, Menigga Rezső Krappina.

A közös jegybank védekezik. Az Osztrák-Magyar Bank ma éjjel a következő védekező kommunikét adta ki:

Több oldalról merültek fel az utóbbi napokban azok a vádak, hogy az Osztrák-Magyar Bank Magyarországon a bankhitelt mesterségesen megszorítja és a pénz szükét előidézi, ami egyértelmű azzal, hogy a bank megszegi azt az alapszabályszerű köteletségét, hogy mindkét államban, amelytől szabadalmát bírja egyaránt tartozik a kereskedelmi, nagy és kisipari és a mezőgazdasági hitelszükségletek kielégítéséről gondoskodni. Hogy azonban ezek a vádak mennyire alaptalanok, kitiunik abból, hogy f. é. szeptember 30-án a leszámitolt váltók összege Magyarországon 1655 millió koronára rugott, míg tavaly ugyanezen napig csak 1287 millió korona váltót szá-

Reggelizés előtt fél pohár
Schmidtbauer-féle
Használatát valódi áldás gyomor-bajoknak és az étkezéskorban szenvedőknek.

Igmándi

Keserűvíz
az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.
Kapható mindenütt és nagy üvegekben.

mitolt le. Ez idén tehát Magyarországon szeptember 30-ig 368 millió koronával többet számított le az Osztrák-Magyar Bank, mint tavaly.

Ausztriában ugyanezen idő alatt leszámítottatott 2592 millió korona értékű váltó, míg tavaly ugyanazon idő alatt 2070 millió korona értékű váltó számítottatott le.

Az összes (osztrák és magyar) bankintézeteknél együttvéve leszámítottatott f. é. január 1-től f. é. szeptember 30-ig összesen 4247 millió korona, mely összegből Magyarországra ca 39%, Ausztriára ca 61% esik. Az összes (osztrák és magyar) bankintézeteknél együttvéve volt a váltó-tárca állomány f. é. szeptember 30-án Magyarországon 530 millió korona, Ausztriában 312 millió korona, összesen 842 millió korona. Ezen összegből esik Magyarországra ca 63%, Ausztriára ca 37%. A múlt évi szeptember 30-án ezen állomány a következőleg alakult: Magyarországon 428 millió korona, Ausztriában 328 millió korona, összesen 756 millió korona. Ebből esik Magyarországra ca 56.6%, Ausztriára 43.4%.

A lombard kölcsönök állománya volt Magyarországon f. é. szeptember 30-án 38 millió, tavaly ugyanazon időben csak 23 millió. A többlet tehát ezidén 15 millió. Ausztriai intézetek lombard állománya f. é. szeptember 30-án 47 millió, tavaly ugyanazon időben 31 millió, ezidén többlet 13 millió.

Egy 1905. évben az Osztrák-Magyar Bank magyarországi intézeteinél benyújtott váltókról szerkesztett statisztikai kimutatás szerint konstátálva lett, hogy 527 magánczégtől 84.852 darab váltó kerek 163 millió korona összegben számítottatott le, míg jogi személyek (pénzüzetek, szövetkezetek és ipari részvénytársaságok) részéről összesen 812 benyújtótól 959.971 darab kerek 1235 millió korona értékű váltó került leszámításra. Százalékokban kifejezve esik magánczégekre 11.7%, jogi személyekre (pénzüzetekre, szövetkezetekre és ipari részvénytársaságokra) 88.3%.

Az ezekben a számokban kifejezésre kerülő elveken az utóbbi időben sem változtattak és így merőben téves az az állítás, hogy a bank Magyarországon restriktív üzleti politikát folytat és hogy, — mert ezt is felhozták, — a magánember a bankhitelhez közvetlenül nem jut.

Lombardkölcsönök felmondása. A Fischer és Reisz cég bukása — értesüléseink szerint — arra indította egy nagy pénzintézetünket, amelynek üzleti helyiségei a Dorottya-utczában vannak, hogy a magánváltóüzleteknek nála fennálló lombardkölcsönöit felmondja. E kölcsön-felmondásoknak az oka, hogy a lombardozott értékpapírok nagy része a közönség által lett az egyes váltóüzleteknél elzalogosítva, másrészt a papírokat a váltóüzleti cégek letétre adták el, tehát semmiképen sem a váltóüzletek az értékpapírok tulajdonosai s így fizetési képtelenség esetén a lombardot nyújtó bank különböző nehézségeknek lehet kitéve. Már néhány nagyobb intézet igyekszik megszabadulni az ilyesfajta letétektől s először ahhoz a módhoz fordultak, hogy a kamatokat felemelték, gondolva, hogy így a váltóüzletek mondják fel a kölcsönt. Azonban a mai pénzüzetek közepette a kamatláb emelésével sem lehet a pénzüzetekkel kiüldöztetni s így radikális módot kell választani a váltóüzleti lombardkölcsönök eltávolítására. Értesülésünk szerint más nagyobb intézetek is felmondani óhajtják a váltóüzletek lombardjait s sietve szeretnének szabadulni az esetleges kellemetlenségeket előidézhető letétektől.

Motorkocsi-kiállítás Londonban. Londonban november 11-től 23-ig bezárólag a Kensington S. W. „Olympia”-ban a hatodik nemzetközi motorkocsi-kiállítás fog tartatni, melyet a Londonban, Maxwell House, Arundel Street, Strand, E. C. székelő „Society of Motor Manufacturers and Traders Ltd” cég rendez. Kívánatos volna, ha hazai gyárosaink ezen kiállításban szintén résztvennének. A rendezők tekintélyes és jól ismert személyek.

Amerikába készülő nagykereskedő. A Radwanner I. L. helybeli magkereskedő cég, múlt évben fizetési képtelen lett, de később kiegyezett hitelezőivel s folytatta üzletét. A rossz viszonyok következtében azonban az újból megkezdett üzlet sem prosperálhatott s a mostoha konjunktúra annyira aláásta a céget, hogy kénytelen üzletével fölhagyni. A cégtulajdonos — amint értesülünk — felszámoltatja a céget és Amerikába megy.

A takarmánykiviteléi tflalom. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület állattenyésztési szakosztálya szombaton e hó 19-én ülést tart, amelynek legfőbb tárgyát a takarmányinség elhárítására vonatkozó intézkedések megvitatása képezi. Az előterjesztendő határozati javaslat az abraktakarmányok kivitelének eltiltását kéri. Foglalkozik ezenkívül a szakosztály a tejak emelésével, a szerb állatesempészet dögával, a nyersbőr aukciók kérdésével.

A vezető bankok és az üzletvilág. Két előkelő, vezető sorban lévő bankintézetünk képviselői tettek ma nagyfontosságú nyilatkozatot a tőzsdén, ami valószínűleg nagyban hozzá fog járulni a pénzpiacz kedvezőtlen konstelációját sanyló üzletvilág körében. A Magyar Általános Hitelbank tőzsdéi képviselője kijelentette, hogy a bank hajlandó olyan kisebb cégeknek is hitelt nyitni, melyekkel eddig a bank nem állott üzleti összeköttetésben. Szintgy nyilatkozott a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank is az érdekelt körök előtt. Ezeket a nyilatkozatokat bizonyára a legnagyobb meglepéssel fogadják üzleti körökben fogadni s a vezető intézetek ezzel is megbizonyították, hogy feladataik magaslatán állnak s a nehéz időkben a piacz támogatására sietnek.

Tenyészállatkiállítás. A Délvidéki Földmívelők Gazdasági Egyesülete jövő év február havában Zombolyán nagyszabású tenyész szarvasmarha és lokiállítás rendez.

A német birodalmi bank kamatlába. A Németországban bekövetkezett nagyarányú fizetési képtelenség pánikot idézett elő az ottani piaczokon. Hogy a további zavaroknak elejét vegyék, összehívták a Reichsbank igazgató-tanácsát s ezt a tény pénzügyi körök kamatlábemelését hozták összefüggésbe. Ma a budapesti tőzsdén bécsi híradás nyomán az a hír terjedt el, hogy Berlinben fölemelték a kamatlábat. Ez a hír azonban valótlan volt, mert — amint Berlinből jelentik — a bankráta változatlan maradt.

Berlinből jelentik: A birodalmi bank központi választmányának mai ülésén a bankkamatláb esetleges emelése is a tárgyalás anyagát képezte, amit a bank nagymérvű igénybevétele miatt tüztek napirendre. A kamatláb emelése ellen felhozták, hogy az utolsó kimutatási héten a visszaözlölések ugyanolyan keretben mozogtak, mint a múlt év hasonló időszakában, dacára, hogy a kamatláb akkoriban 1 1/2%-al magasabb volt. Rámutattak továbbá arra, hogy az érczkészlet 43 millióval magasabb, mint tavaly. A bankjegyfedezet 48.01 a múlt évi 48.02-höz képest. A központi választmány egyhangulag a kamatláb emelése ellen foglalt állást, amihez végül a birodalmi bank igazgatósága is hozzájárult.

A birodalmi bank igazgatósága még tegnap késő délután összehívta a központi választmányt, mert a státus némileg kedvezőtlennek mutatkozott és az idegen váltók kurzusa óvatosságra intett. Erre való tekintettel az volt a terv, hogy a kamatlábat 6%-ra emelik föl. A központi választmány ellenezte a kamatlábemelést és az igazgatóság mai ülésén Koch elnök hangsúlyozta, hogy több körülmény a kamatláb emelését kívánja ugyan, de mivel a központi választmány egyhangulag foglalt állást az emelés ellen, az igazgatóság számol ezzel és ez idő szerint hajlandó elállni a kamatlábemelésről.

A birodalmi bank igazgatóságát nem a hamburgi nagy bukás indította arra, hogy megfontolja a kamatlábemelés tervét, mert a bank a Haller-Soehle-czegnél alig van érdekelve, csak éppen kezességként szerepel a tárczájában levő egyes váltókon a fizetési képtelen hamburgi cég, de más giránsokkal együtt, akik feltétlenül jók.

Az adóköteles állomány a birodalmi banknál 2,234.000 márka a tavalyi 2,230.000 márkával szemben. Az emelkedés a múlt hetihez képest 395.000 márka.

Egy újfajta részvénytársaság. Lapidin tüzalágyujtó részvénytársaság cég alatt Nagy-Bereznán új vállalat alakult 100.000 korona alaptőkével, amely 1000 darab 100 koronás névértékű

részvényre oszlik. Célja: Gellis Ármín tulajdonát képező szabadalomnak a kizárólagos kiaknázása és értékesítése, vétel útján való megszerzése a Nagy-Bereznán létező Lapidin tüzalágyujtó gyárnak összes aktívával, gyári berendezésével, állami kedvezményeivel stb. és a megvett gyártelepnek kibővítése, nemkülönben e gyártás szakmájába vagy általában alágyujtó gyártás körébe tartozó műveleteknek eszközölése. Az igazgatóság tagjai: gróf Sztáray Gábor, Lígárt János, dr. Ságody Gyula, dr. Munk Ignác, Gellis Ármín és Braun Mór.

Kosárfonó szövetkezetek. Bilkei Kosárfonók termelő szövetkezte cím alatt Bilke községben új vállalat alakult. Igazgatókul megválasztott: Gorzó György, Gorzó Antal, Mészáros Sándor, Greschner Ede, Bekert Vida és Fülöp József. — Tökésfalui kosárfonók termelő szövetkezte cím alatt ugyancsak társaság alakult Tökésfalui községben. Az alakuló közgyűlésen igazgatókul megválasztottak: Pataki Elemér, Hadzsega Vaszily, Ivanosó Bazil, Szücs Sándor, Csepely Ferenc és Zékány Tivadar.

Eltűnt osztálysorsjáték föelárusító. Körülbelül másfél évvel ezelőtt Korda és Társa cég alatt fényesen berendezett helyiségben Eisenhardt Gyula nevű német származású üzletember osztálysorsjáték föelárusító üzletet nyitott. Ma az a hír terjedt el a cég felől, hogy az utóbbi időben sokat vesztett s ez okból megszökött. Az üzletet a Kiss Károly és Tsa osztálysorsjáték föelárusító vette át, aki a cég ügyeit intézi. Felfejtést a megszökött föelárusító ellen nem tettek. Más oldalról az hírlik, hogy mivel Eisenhardt németországi születésű ember s osztálysorsjáték föelárusító csak magyar honos lehet, a cégtulajdonos félve az ebből származható kellemetlenségektől, itthagya a fővárost.

Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

90.000 koronát nyert: 117931.
5000 koronát nyertek: 90537 96827.
2000 koronát nyertek: 10641 34137 41308 68100
80401 80557 100531 102165 114880 117855
1000 koronát nyertek: 1867 22872 23768 25724
25887 29524 35816 37031 37544 38911 40045 42153
42994 43967 47411 49228 55498 80405 88345 88584
91030 100230 105855 110721 121805.
500 koronát nyertek: 1267 8986 19089 19183 22773
33685 33770 39025 42182 45431 45983 46906 47667
54842 55817 57407 65528 67857 68065 70071 71648
77070 80366 89287 93453 94155 94552 95663 97155
98530 107459 111896.

A Folyam- és Tengerhajózási R. T. rendkívüli közgyűlése. A Magyar Folyam- és Tengerhajózási R. T. Kornfeld Zsigmond főrendiházi tag elnöklésével és Biró Tamás miniszteri tanácsos, miniszteri biztos jelenlétében tegnap az alapszabályok 2., 28., 30. és 33. szakaszainak módosításai tárgyában rendkívüli közgyűlést tartott. A közgyűlés hálával fogadta a felségének legfelsőbb elhatározását, amelylyel a társaság részére a „királyi” cím viselésének jogát adományozta és köszönetét fejezte ki a kereskedelemügyi miniszternek, aki a társaság részére e kitüntetést kieszközölte. A közgyűlés továbbá egyhangulag elfogadta az igazgatóságnak az alapszabályok fent felsorolt szakaszainak módosítására vonatkozó indítványait, melyek a társaság cégének „Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság”-ra való megváltoztatását, valamint az igazgatóság választott tagjai maximális számának 15-ről 18-ra való felemelését célozzák. A közgyűlés végül az igazgatóságba Weiss Károly és dr. Domony Mór vezető igazgatókat választotta meg. Dr. Domony Mórnek az igazgatóságba való beválasztása mindenütt, ahol nevezett kiváló képességeit ismerik, őszinte meglepédest és örömet keltett.

A Csarnok ülése. A Magyar Kereskedelmi Csarnok választmányának elnöke, Jellinek Henrik vezetése alatt ma tartotta rendes havi ülését, amelyen örömdetes tudomásul vették, hogy Auer Gyula és Auer Béla urak 2000 korona névértékű csarnok-ház-

WIKUS
CSOKOLÁDÉ
GYÁR
BUDAPEST
IV. DEAK FERENC UTOZA 17

WIKUS TÁTRA
TEJCSOKOLÁDÉ
WIKUS
CACAOBOR

Építő részvényekben néhai Auer Dávid nevére alapítványt tettek. Ezután behatóan foglalkozott a választmány egy korábbi határozatához képest, a széniányi kérdésével is. A titkár jelentette, hogy a fővárosi városi (kövezet) vám ügyében, a kézműváru cikkek tekintetében sérelmezett tanácsi határozat megváltoztatása végett az ügyosztálynál annak idején közvetlenül is eljárta és hogy a sérelmezett intézkedés módosítása kilátásba helyeztetett, tudomásul vétették. A kereskedelmi miniszter felhívására a Csarnok a közlekedési tanácsba Weismayer Brunó választmányi tagot küldötte ki. Kánitz Jenő, az örlemény-szakosztály elnöke, szóba hozta a takarmánykiviteli tilalmat és azt a javaslatot terjesztette a választmány elé, hogy kérje fel a kormányt arra, hogy mielőtt e fontos, a közgazdaság minden ágát érintő kérdésben végleges állást foglal, az érdekeket szakköröknek véleménynyilvánításra megfelelő alkalmat szolgáltatasson.

Nagy fizetésektelenség Németországban. A német pénzügyi köröket egy nagy fizetésektelenség hozta izgatottságba, mely végzetes következményekkel járhat az érdekeltek körére nézve. A Haller, Söhle u. Co. hamburgi bankcége, mely 1830 óta fennáll s az ottani piac egyik legrégebbi bankcége, fizetésektelenné lett. A bankcég fizetésektelensége nem jött váratlanul. A hamburgi piacon már jó ideje bizalmatlanul fogadták a cég váltóit, mert ismeretes volt, hogy azok a vállalatok, amelyeknél a Haller-cég pénzügyileg érdekelt volt, nem prosperáltak, így különösen az Auspitzer tepliczi barnaszén, koaksz és vegyszeti cikkeket gyártó vállalat, amelynek a hamburgi bankcég 2½—3 millió koronát elvesztett. Haller, Söhle u. Co. vagyonát kilencz millió márkára becsülik s a forgalomban lévő váltók tizenöt millió márkát képviselnek. Ezzel a váltótartozással szemben nemcsak a Haller-cég vagyona áll, hanem mindazon vállalatok, amelyeknél a cég érdekelt van. Ilyen körülmények között ezeknek a vállalatoknak fizetőképességétől függ az, hogy miképen lesz rendezhető a Haller-cég fizetésektelensége. Amennyire a szituáció most tekinthető, a hamburgi cég hitelezői teljes kielégítést nyerne, esetleg csekély veszteséget szenvednek. A jövő héten elérve az egyik cégtagnak, dr. Söhle Mártonnak nagyszabású képgyűjteményét, melyet a szakértők két és fél millió márkára becsülnék. Hamburgból táviratozzák továbbá, hogy a Haller-cég fizetésektelensége a tőzsdére nyomó hatással volt, úgy hogy az egész üzlet megakadt. Az izgatottság nőttön-nőtt s a tőzsdén egyébről sem beszéltek, csak erről a fizetésektelenségről. Az összes hamburgi pénzintézetek érdekeltve vannak, a hamburgi pénzváltóbank, amelynek dr. Söhle felügyelő bizottsági tagja, a Vereinsbank, a Komerz és Diskonto bank, a drezdai bank, a magdeburgi bank hamburgi fiókja s több más pénzintézet és ipari vállalat. A fizetésektelenné cég volt kötelezettségei felületes számítás szerint husz millió márkára ruznak s a tőzsdén attól félnek, hogy a Haller-cég fizetésektelensége több inzulvenziát fog előidézni. A fizetésektelenség híre úgy a berlini, mint a többi európai tőzsdéken keletlenül benyomást keltett.

A magyar ipar czimkönyve. A Kereskedelmi Múzeum harmadik száz lapos czimkönyvet adott ki a Magyarországon készülő ipari cikkekkel, az állami és egyéb hivatalok, hatóságok és intézetek tájékoztatására. Ötezer olyan árucikket sorol el ez a czimkönyv, amely itthon készül s nemcsak az ipari vállalatokat nevezi meg, amelyek az egyes cikkek gyártásával foglalkoznak, hanem a telepek munkáviszonyait is ismerteti néhány adattal. A czimkönyvet meglepetéssel forgatja az is, aki többet tud iparunkról, mint a fogyasztó közönség nagy része, mert olyan magyar gyártmányokat is említ, amelyekről eddig nem tudtunk. Most már a közönség is fogja tudni, hogy mi minden készül az országban s ha végre bizalommal s szeretettel keresni fogja a magyar munka termékét, a czimkönyv tájékoztatása nagy szolgálatot tesz iparunknak is, meg a közönségnek is. A czimkört a Kereskedelmi Múzeum igazgatója szerkesztette a muzeumi tisztviselők segítségével.

Uj fakeskedelmi r. t. Berger Fakeskedelmi Részvénytársaság cég alatt Zágrábban új vállalat alakult, melynek célja: fakeskedés, ingatlanok, nevezetesen erdők adás-vétele s általában fakeskedéssel összefüggő mindenrendű kereskedelmi és ipari ügyletek s ilyen üzleteknél való részvétel; kölcsön nyújtása faárura s különösen a A. Berger zágrábi cég átvétele s továbbvezetése. A társaság tőkéje 2,000,000 korona, mely 10,000 á 200 korona részvényre oszlik. Igazgatósági tagokul megválasztották: Rudolfo Brunner, S. cay. Segrő

trieszti nagykereskedők, Carlo Berger trieszti nagykereskedő, Asdrubale Berger zágrábi fanagykereskedő, Francesco Berger trieszti fanagykereskedő, Leo Kronfeld zágrábi bankár, Albert Deutsch horvát hitelbank igazgatója és Oscar Pollak a trieszti „Banca Commerciale” igazgatója.

A Nyitramegyei Gazdasági Egyesület ülése. A Nyitramegyei Gazdasági Egyesület igazgató-választmánya legutóbbi ülésén jóváhagyta ügyvezető alelnökének azon eljárását, hogy az egyesületnek folyó évi június hóban hozott határozataira támaszkodva, táviratilag felterjesztést intézett a földmívelésügyi kormányhoz aziránt, hogy a Szerbiával megejtendő szerződéses tárgyalások alkalmával a szerb élő állatbehozatal ellen határozott állást foglaljon, az újabb szerb marhacsempészet ellen pedig sürgős és erélyes intézkedéseket tegyen. A további tárgyalás során tudomásul vette a választmány a titkárnak a pécsi gazdakongresszusról előterjesztett jelentését. Herczmanszky Imre titkár próbaszolgálati éve eltelvén, azt állásában megerősítette. Az egyesületi tanácsba Mérey Lajos, A. Horváth Dezső, Eiter Kálmán, Czobor Béla és Jókay Géza vál. tagokat kijelölte. Intézkedett a szakosztályok és járási osztályok szervezése iránt és jóváhagyta a múlt évi számadást, előkészítette a jövő évi munkaprogramot és költségvetést.

A newyorki tőzsde helyzete. Az utóbbi időkben a pénzpiacra lejátszódtó viharos események még jobban fokozták a newyorki tőzsde napok óta deroutszerű jelenségekkel kísért irányzatát. A részvényárak részvényekben spekuláló tőzsdetagokra igen rossz idők következtek s ezeknek napról-napra óriási veszteségeket kellett elszenvedniük. Daczára annak, hogy az árcsökkenés következtében a newyorki piac el volt készülve néhány fizetésektelenségre, mégis nagy meglepetést keltett az ottani piacon a legnagyobb részpekulánsok egyikének, Heintze Ottó és Társa cégnek fizetésektelensége. Ennek a cégnek kötelezettségeit körülbelül 175 millió koronára becsülik. A cég bukását a réznek óriási árcsökkenése okozta, melyet a vörös fém rövid fél év alatt elszenvedett. A réz árát ez év márczius havában Londonban még 110 fonttal jegyezték; tegnapi jegyzése 57.75 font körül ingadozott. Az árcsökkenés a réznek értékét majdnem felére szállította le. Ugyanily arányban estek a rézbányaártek is, minek következtében a tőkeeres spekuláció is összeomlott. A cég bukása magával rántott több más céget is, Newyork egyik legnagyobb tőzsdéalkusza szintén beszüntette fizetéseit. Egy másik hír szerint pedig az egyik nagy takarékpénztár Butteben (Montana állam) fizetési zavarokba jutott. A helyzet a newyorki piacon válságos és azért a közel jövőben a newyorki piacon több fizetésektelenség várható. A newyorki tőzsdén lejátszódtó események a kontinentális tőzsdékre is erősen kihatóttak.

A bányatörvényjavaslat és a gazdák. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület e hó 24-én tartandó ülésében veszi tárgyalás alá az új bányatörvényjavaslatot. A kérdés előadója Baross János orsz. képviselő lesz.

Uj gyufagyár a vidéken. Östreich Lipót, a Szolnoki Kereskedelmi Bank és Takarékpénztár vezérigazgatója már hosszabb idő óta azon fáradozik, hogy Szolnokon részvénytársasági alapon gyufagyarat létesítsenek. Nevezett — amint értesülünk — tárgyalásokat folytatott a Belvárosi Takarékpénztár r.-t.-al, a gyár finanszírozását illetően s az intézet halandó is a vállalatban résztvenni, de ez az elhatározása mindaddig függőben marad, míg a pénzügyi viszonyok javulást nem mutatnak.

A lisztküldemények soronkívüli szállítása. Az osztrák vasutak passzív rezisztenciája következtében több osztrák vasutársaság — mint ismeretes — az árufelvételt beszüntette, aminek következtében a magyar lisztküldeményeknek Ausztriába való szállítása teljesen megakadt. Ennek következtében olyan nagy tömegben maradt raktáron a liszt, hogy némely malomban üzemzavarokat okozott és a fővárosi malomegyesület a lisztipart fenyegető ezen veszedelem elhárítása céljából küldöttséget menesztett a Magyar Államvasutak igazgatóságához, hogy tegye lehetővé a felhalmozott lisztmennyiségnek soron kívül való szállítását. Az Államvasutak igazgatósága azzal a kifejtéssel nyugtatta meg a küldöttséget, hogy mihelyt az osztrák vasutak megszüntetik az árufelvételi tilalmat, az Ausztriába irányuló magyar lisztküldeményeket soron kívül fogják szállítani.

Uj gőztégla- és cserépgyár r.-t. Magyarkanizsai első gőztégla- és cserépgyár részvénytársaság czim alatt Magyarkanizsa községben új vállalat alakult 180,000 korona alaptőkével, melynek célja: téglafabrikáció és az agyagipar körébe eső gyártmányok előállítás.

Miért vesz

minden szegény és gazdag egyaránt

DIANA

■ sósborszeszt ■

Mert a fáradt test okvetlen megkíván egy jó

masszirozást.

Mert bedörzsölés által rögtön elmúlnak a meghűléstől és megerősítéstől keletkezett és visszamaradt fájdalmak. Például: csontfájdalom, félarc és reumatikus fejfájás, nyakszirtmerevedettég. A hátfájás, derékfájás, szagatások, oldalszurás és nyílalás, melyek a reumatikus, csu-zos és köszvényes bajokkal szorosán összefüggnek.

Mert különös előnye, hogy már a

masszirozás alatt

elmúlnak el a leghevesebb fájdalmak.

Nagyon sokan cseppenként cukorra vagy vízbe

veszik,

mint étvágygerjesztőt és fájdalomcsillapítót.

Munkásoknak is

kincset ér egy üveg valódi

DIANA-SÓSBORSZESZ

El van ismerve, hogy

■ szájviznek ■

használva, a büzös szájlehelet teljesen elmúlik tőle. A leghevesebb nátha egyszerű szagoltatás által eltűnik. Rekedtség egyszeri toroköblögtetés által megszüntethető.

EGYEDÜLI KÉSZÍTŐ:

Erényi Béla gyógyszerész

Budapest, Károly-körut 5.

(Postán legkevesebb 6 üveg szállítható utánvétel mellett.)

Minden üvegnek plombálva kell lenni.

Egy üveg DIANA-sósborszeszt	Egy nagy üveg Diana-sósborszeszt	Egy legn. üveg Diana-sósborszeszt
40	1.-	2.-
fillér	korona	korona

Vigyázzon jól az utánzatokra, mert csak az a valódi, a mely üvegen látható feltűnően a két szó: **DIANA-SÓSBORSZESZ.**

TÖZSDEK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatőzsde.

A gabonatőzsdén az irányzat ma is tartotta magát. A spekulánsok tartózkodnak az üzlettől, s így nagyobb üzlet nem fejlődött ki. Mindenki az eső várja. A készáru-piaczon mérsékelt kínálat és ugyanolyan kereslet mellett buzában tartott volt az irányzat. 15.000 mm. buza került forgalomba. Rozsban tartott az irányzat, ára nem változott, zab és tengeri változatlan. A határidőpiacra pedig kezdetben az alacsonyabb külföldi jegyzéseket nem vették figyelembe és az üzletet szilárd irányban indították meg. Később azonban Berlin nemcsak 4 márkát csökkent, de egyben esőt is jelentett és ennek már nem maradt el a hatása. Az árak hanyatlottak és pedig elég jelentékenyen. A zárlat felé aztán ismét némi javulás következett be.

Felmondott 5000 mm. buza és 8000 mm. zab a hó 23-iki átvételre.

A gabonaárak drágulása.

Nemrégiben közzétettünk egy kimutatást, amely szerint a gabonaárak világszerte olyan magasságot értek el, amelyre hosszú idő óta nem volt példa. Németországban például 1891. óta, amikor az Oroszországban borzalmas éhínség pusztított, nem volt olyan magas ára a buzának mint az idén, amikor tonnánként 224.75 márkával jegyzik s 1891-ben 224.2 márká volt az ár. A többi németországi tőzsdéken hasonló magas árakat jegyeznek és a tőzsde hivatalos kimutatása szerint Berlinben július 1-től október 10-ig, tehát száz nap alatt, a buza tonnánként 15.89 márkával emelkedett, némely helyen még többel is, Manheimben például 26.74 márkával. De nemcsak a német gabonapiac mutat fel ilyen nagymérvű áremelkedést, Odesszában 30.58, Liverpoolban 23.02, Buenos-Ayresben 15.14 márká és Budapestén 4 korona 15 fillérrel. Negyedszázadig tartott a gabona árának alacsony irányzata s csak egy-egy esztendőben volt magasabb ára a buzának — ezt a negyedszázadot váltotta most fel az emelkedő irányzat. Drága a buza s kevés a buza. A földművelésügyi minisztérium által a világ buza-terméséről készített kimutatás szerint az idén 69 millió métermázsza buza hiányzik, amelyet mult évi készletekből kell fedezni. Csak hogy a mult évi készletek mennyisége nem fedi ezt a hozzávetőleges számítás. Oroszországban a rozs termés következtében nincs olyan nagyarányú buzabehozatal, mint várni lehetett, Amerikában a buzaszükséglet emelkedik, aminek következtében a kivitel csökken, az amerikai hajózállományok sem érkeznek olyan mennyiségben, mint várni lehetett. Ausztráliában, Argentiniában és Kelet-Indiában, a hol csak januárban, illetőleg márciusban aratnak, mint már többször megírtuk, a kilátások nagyon rosszak s mindezek a körülmények a tőzsdéken a buza árának emelkedését idézik elő. S ha most ezekhez hozzávesszük azt, hogy nálunk Magyarországon a tartós szárazság s az őszi eső hiánya a jövő évi termésre káros befolyást gyakorol, nem kell csodálkozni azon, hogy a tőzsde az emelkedő irányzat állandóságában bizik. Németországban már most mérlegelik ezeknek a viszonyoknak jelentőségét s a bekövetkező kenyerészükséglettől félnek. Nem is csoda, ha hangok hallatszanak, amelyek a gabonavám felfüggesztését s a gabonaszállítási díjtelek mérséklését sürgetik, hogy ezáltal a belföldi és külföldi ár között különbség támadjon s a külföldről Németországba gabonát vigyenek, mert így vélik előidézni azt, hogy a kenyér olcsóbb legyen.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 79.5 kg. 24.25 korona, 200 mm. 78 kg. 24.60 korona, 500 mm. 78 kg. 24.40 korona, 200 mm. 78 kg. 24.60 korona, 200 mm. 78 kg. 24.20 korona, 100 mm. 78 kg. 24.40 korona, 300 mm. 77 kg. 23.75 korona, 100 mm. 77.5 kg. 24.20 korona, 225 mm. 77.5 kg. 24.25 korona, 100 mm. 76.5 kg. 23.55 korona, 100 mm. 76 kg. 23.60 korona, 100 mm. 76 kg. 23.55 korona, 100 mm. 76.5 kg. 23.95 korona, 200 mm. 76 kg. 23.95 korona, 200 mm. 76 kg. 23.95 korona, 100 mm. 76 kg. 23.60 korona.

Pestvidéki: 650 mm. 76.7 kg. 24.10 korona, 650 mm. 76.7 kg. 24.10 korona, 100 mm. 76 kg. 23.40 korona.

Fehérmegyei: 500 mm. 78 kg. 24.10 korona. Felsőmagyarországi: 500 mm. 77 kg. 23.70 korona. Bácskai: 3122 mm. 76 kg. 24.20 korona, 100 mm. 77.5 kg. 24.40 korona. Szivácsi: 1000 mm. 76 kg. 24 korona, 1000 mm. 75 kg. 23.20 korona, 617 mm. 73 kg. 22.90 korona. Rozs: 300 mm. 21.10 korona, kpf., par., 300 mm. 21.10 korona, kpf., par., 600 mm. 21.20 korona, kpf., par., 100 mm. 21.05 korona, kpf., par. Zab: 100 mm. 16.50 korona, ab Budapest.

Budapesti gabonaforgalom.

1907. október 16-tól október 17-ig.

	Erkezett:	Elszállított:
Buza	19378	—
Rozs	1647	2000
Arpa	4080	—
Zab	802	9178
Tengeri	54	202
Liszt	103	18400
Korpa	—	6119

A határidőpiacra költetett:

Dél előtt:

Előfordult kötések (50 kg.-kint):
Buza októberre 11.77, 11.86, 11.82.
Buza 1908. áprilisra 12.43, 12.41, 12.52, 12.46, 12.42.
Rozs októberre 10.70.
Rozs 1908. áprilisra 11.42, 11.39, 11.44, 11.38.
Zab októberre 7.79, 7.80.
Zab 1908. áprilisra 8.49, 8.50.
Tengeri 1908. májusra 7.05, 7.04, 7.10, 7.05.

Déli 1 óraker zárulnak

Buza októberre — — — — — 11.79—11.80
Buza 1908. áprilisra — — — — — 12.45—12.46
Rozs októberre — — — — — 10.70—10.71
Rozs 1908. áprilisra — — — — — 11.38—11.39
Zab októberre — — — — — 7.80—7.81
Zab 1908. áprilisra — — — — — 8.48—8.49
Tengeri 1908. májusra — — — — — 7.07—7.08

Délutáni forgalom.

Délután kissé élénkebb üzletre az árak pár fillérrel megerősödtek.

4 óra 30 perczkor zárulnak:

októberi buza 11.80—11.81
áprilisi buza 12.47—12.48
októberi rozs 10.69—10.70
áprilisi rozs 11.40—11.41
októberi zab 7.79—7.80
áprilisi zab 8.49—8.50
májusi tengeri 7.05—7.06

Értéktőzsde.

A mai előtőzsdén igen kedvezőtlen hírek terjedtek el, melyek folytán a tőzsde kedvetlen hangulatban nyílt meg. Elsősorban a hamburgi Halle-féle fizetésektelenség érezte hatását, mert a tőzsde attól fél, hogy a cég esete kihatással lesz a kontinentális tőzsdékre. A király betegsége ismét kedvezőtlen színben látja a tőzsde s mindezek az események erős visszahatással voltak az árfolyamokra. Az előtőzsde gyengén és a tegnapi árfolyamoknál alacsonyabban kezdődött, később a bécsi arbitrage eladásai fokozták a lanyhaságot. A déli tőzsdén a Bécsből érkező hivatalos tőzsdéi jelentés szerint elterjedt az a hír, hogy Berlinben fölemelték a kamatlábat. Később ez áhírnek bizonyult, sőt a berlini tőzsde jobb árfolyamokat jelzett, mi javult árjegyzésekkel járt. A forgalom szűk határok között mozgott. Az utótőzsde csekély forgalom mellett nyugodtan folyt e.

Előtőzsde.

Előtőzsde gyenge.

Köttek: Osztrák hitelrészvény 633.—631.50. Magyar hitelrészvény 743.50—740.50. Déli vasút 149.50.—. Rimamurányi vasút 542.50—541.50. Közüti vaspálya 522.50—520.—. Hazai bank 273.—271.75.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde lanyha.

Köttek: Osztrák hitelrészvény 632.50—632.—. Magyar hitelrészvény 744.—741.—. Osztrák magyar államvasút 655.25—654.25. Déli vasút —. Rimamurányi vasút 543.—540.—. Magyar leszámítolóbank 464.50—463.75. Jelzálogbank 420.50—419.—. Közüti vaspálya 521.—. Városi villamos vasút 272.—271.25. Magyar koronajáradék 92.90—92.75. Konvertált jelzálog-sorsjegy —. Hazai sorsjegy 100.—. Hazai bank 271.50—272.—. Kereskedelmi részv. társ. 586.—. Orosz járadék —. Belvárosi takarékpénztár —. Erzsébetvárosi takarékpénztár —. Salgótarjáni kőszénbánya r.-t. 562.50—560.—. Neuschloss-féle Nasiczi tannin-gyár —. Erzsébet kir. szanatórium-sorsjegy —.

Prémium-üzlet: A díjbiztosításokért fizettek: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 5.—6.—K, 8 napra 14.—16.—K, október végére 20.—24.—K.

Utótőzsde.

Az utótőzsde csekély forgalom mellett nyugodt irányzatot mutatott.

Köttek: Osztrák hitelrészvény 632.75—633.—. Magyar hitelrészvény 742.75—743.—. Jelzálogbank —. Déli vasút —. Orosz járadék —. Végül maradt: Osztrák hitelrészvény 632.75, Magyar hitelrészvény 743.—. Jelzálogbank —.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, október 18. (Az Egyetértés távirata.) Jegyezett buza: új tiszavidéki 12.45—12.95 régi —. —. —. korona, új mosoni 11.55—11.95 korona, új tótfelvidéki 11.60—12.15 korona, új déli vasuti 11.65—11.95, új marchfeldi 11.50—11.80 korona.

Uj-rozs: tótfelvidéki 11.—11.20 korona, csepeli 10.90—11.10 kor., pestmegyei 11.—11.25 korona, különféle magyar és osztrák 10.85—11.10 korona.

Arpa: morvaországi 9.40—10. kor., marchfeldi 9.—9.50 kor., bécsvidéki 8.90—9.50 kor., tótfelvidéki —. —. kor., győri —. —. kor., közepdunai —. —. kor., déli vasuti —. —. kor., tiszavidéki —. —. kor.

Magyar tengeri: 7.60—7.75 korona, cinquantin 8.10—8.40 korona.

Magyar közepes zab: 8.25—8.50 korona, elsőrendű 8.45—8.75 korona, válogatott 8.70—8.95 korona, selejtes 8.15—8.30 korona.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, október 18. Ma a tőzsdére több oldalról érkeztek kellemetlen hírek, melyek a spekulációra nyomasztólag hatottak. A király egészségi állapotát ismét kedvezőtlenebb színben látja a tőzsde, azonkívül a Haller, Söhle és társa cég bukásáról érkező hírek, valamint az a hiradás, hogy a német birodalmi bank kamatláb-fölemelés előtt áll, fokozta az izgalmat. Később arra a hirre, hogy a berlini kamatláb-emelés nem következett be, kedvezőbb irányzatot eredményezett. A déli tőzsdén kevésbé emelkedtek az árfolyamok, miben részük volt a Berlinből és Párisból beérkező jobb árfolyamoknak is.

11 óraker zárulnak:

Osztrák hitel. 632.—, Magyar hitel. 741.—, Länderbank —, Allamvasut 654.—, Elbavölgyi vasut —, Déli vasut 149.—, Alpesi bányatársulat 598.75, Rimamurányi 541.50, Májusi járadék 96.10, Magyar koronajár. 92.90, Orosz érték 85.90, Török sorsjegy 183.50, Német márká 117.50.

Az általános gyenge irányzat átragadt a déli tőzsdére is.

1 óraker jegyezték:

Osztrák hitel 632.50, Magyar hitel 743.—, Länderbank 423.—, Unio-bank 532.—, Allamvasut 654.75, Angol-bank 295.25, Bankverein 527.—, Déli vasut 149.25, Gözhajó —, Alpesi bányarészvény 598.—, Májusi járadék 96.—, Magyar koronajáradék 92.75, Török sorsjegy 183.50 Német márká 117.50, Elbavölgyi vasut —, Rimamurányi 541.—, Orosz járadék 85.90, Keleti vasutak —, Skoda —, Magyar jelz. —, Kárpáti petroleum.

Bécs, október 18. (Osztrák értékek zárlata.) 4.2 százalékos papír-járadék 95.95, 4 százalékos osztrák arany járadék 113.85, 1860-as sorsjegy 148.25, Osztrák hitelsorsjegy 446.—, Angol osztrák bankrészvény 204.25, Bécsi Bankverein 526.50, Osztrák-magyar bank 1765.—, Déli vasut 149.25, Dunagőzhajózási társaság 1001.—, Dohány részvény 406.—, Cs. kir. arany (vert.) 11.37, Német bankváltók 117.41, Osztrák Lloyd 414.—, 4.2 százal. ezüst járadék 95.80—77.—, Osztrák koronajáradék 96.05, 1864-es sorsjegy 255.50, Osztrák hitelintézeti részvény 632.75, Union-Bank 531.—, Osztrák Länderbank 421.60, Osztrák-magyar államvasut 663.75, Elbavölgyi vasut 425.50, Alpesi részvény 697.—, 20 frankos 19.20, Londoni váltóár 240.37, Lipótkohó 400.—, Töröksorsjegy 183.—, Nyomott.

Bécs, október 18. (Magyar értékek zárlata.) 4 százalékos arany-járadék 110.05. Tiszai és szeg. kölc. sorsjegy 142.50, Magyar hitelbank részvény 742.—, Magyar leszámítoló és váltó részvény 463.—, Rimamurányi 540.50, Magyar cukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság 400.—, Magyar koronajáradék 92.80, 4 százalékos magyar földteherm. kötv. 91.15, Magyar nyer.-k. sorsjegy 191.75, Kassa-Oderberg vasut részvény —, Magyar jelzálogbank 418.—, Magyar keresk. bank —, kor.

KÜLFÖLDI ÉRTEKTŐZSDE

Berlin, okt. 18. (Tőzsdejelentés.) A birodalmi bankkamatláb emelésének elmaradása megnyugtatólag hatott a mai tőzsde megnyitására. A spekuláció tegnapi zárlatkor történt eladásokban erősen fedezett. Bankok közül Deutsche Bank és Disconto Kommandit 3/4%-al javult, míg Commerce és Diskonto Bank hamburgi jelentések következtében 1%-al olcsóbbodott. Bányártertek közül kő- és kőszénrészvényekben visszavásárlások 1/4-1%-os emelkedést idéztek elő, míg dortmundi Unio a megnyitáskor jegyzett árfolyamhoz képest 3/4%-al olcsóbb lett. Rainai aczélrészvények tegnapi zárlatárfolyamaikat megtartották. Ezzel szemben gelsenkircheni forgalma ingadozó volt. Vasutértek közül amerikai vasutak new-yorki állandó zárlatra árfolyamaikat megtartották. Meridional vasut madridi jelentésekre eleinte 3/4%-al emelkedett, később azonban a spekuláció realizálásaira ismét elyöngött. Hitelezvények forgalma bécsi jelentésekre szabálytalan volt. Német járadék 0.10%-ot veszített. A második tőzsdeóra elején az árfolyamok csendes forgalom mellett változatlanok maradtak. A tőzsdeidő harmadik órája alatt is csendes a forgalom, a százalékok tartottak. A 3%-os birodalmi kölcson és a 3%-os konzolok 0.20%-ot veszítettek. A készpénzpiac ipari értékeinek irányzata egyenletlen és nagyrészt gyöngye volt. Napjéna 4%, magánleszámitólás kamatláb 4 1/2%.

Zárlatkor jegyeztetik: 4.2 százalékos papírrajadék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 97.25, osztrák hitelrészvény 198.90, Déli vasut 28.90, orosz bankjegyek 216.50, 4 százalékos új orosz kölcson 71.—, Disconto Commandit 171.95, Dinamit-truszt 161.75, Harpeni 203.50, Unifikált török járadék 93.—, 4.2 százalékos ezüst-járadék —, 4 százalékos magyar aranyjáradék 92.75, Magyar koronajáradék —, Osztrák-magyar államvasut 140.10, Bécsi váltóár 85.15, Olasz járadék —, Alt. villamosági Edison 197.50, Gelsenkircheni 196.40, Laurakohó 224.60. Csendes.

Frankfurt, (Zárlat) október 18. 4.2 százalékos papírrajadék —, 4 százalékos osztrák arany-

járadék 97.30, 4 százalékos magyar aranyjáradék 92.65, Osztrák hitelintézeti részvény 198.10, Osztrák-magyar államvasut 140.90, Északnyugati vasut —, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár 204.70, Bécsi Bankverein 132.20, Villamos részvény —, 3 százalékos magyar arany kölcson 77.—, 4.2 százalékos ezüstjáradék 94.85, Osztrák koronajáradék 95.80, Magyar koronajáradék 92.75, Osztrák-magyar bank 126.90, Déli vasut részvény 28.80, Elbenvölgyi vasut —, Bécsi váltóár 851.25, Párisi váltóár 81.50, Union bankrészvény —, Alpesi bányarészvény 284.— Nyugodt.

Hamburg, (Zárlat) október 18. 4.2 százalékos ezüstjáradék 97.60, 1860. sorsjegy 151.50, Déli vasut 28.95, 4 százalékos Aranyjáradék 96.60, Osztrák hitelrészvény 199.—, Osztrák-magyar államvasut 140.20, Olasz járadék 101.20, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 92.20. Nyugodt.

London, október 18. Angol consol 82 1/2%.

Páris, okt. 18. (Zárlat.) 3 százalékos Francia járadék 94.15, Osztr. aranyjáradék 95.30, Magyar aranyjáradék 92.90, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről —, 4 százalékos Olasz járadék 101.12, Déli vasut elsőbbségi kötv. 308.—, 5 százalékos marokkói járadék 509.—, 4 százalékos 1890. Román kölcson —, 4 százalékos Kons. amort. román járadék 87.75, 4 százalékos Amort. román járadék 1905. 89.50, 5 százalékos Orosz járadék 1906. 90.90, 5 sz. Orosz kincstári utalvány 1904. 499.—, 4 sz. Szerb járadék 1907.—, 4 százalékos spanyol járadék 91.20, 4 százalékos unifikált török jár. 92.20, Török sorsjegy 168.25, Török dohányrészvény 427.07, Osztrák föld-hitelintézet —, Osztr. Länderbank 460.—, Magyar jelzálogbank —, Banque de Paris 14.24, Banque Ottomane 694.—, Osztr. magyar államvasut 705, Déli vasut 158, Meridional vasut 657.—, Keleti vasutak —, Waggon Lits —, Hartmann gépgyár 625.—, Rio Tinto 16.34, Sucerie d'Égypte 34, Tula 418.—, Thomson Houston —, Urikányi község 131, Chartered 27.—, De Beers 495.—, East Rand 84.50, Jagersfontein 142.50, Transvaal Consols —, Transvaal Land Company 43.—, Váltó Amsterdamra (rövid) 208.62, Váltó német piacokra (rövid) 122.62, Váltó Bécsre (rövid) 104.37, Váltó Belgiumra (rövid) 1/10.—, Olasz aranyváltó (rövid) 1/4, Váltó Svájcra (rövid) 3/16, Csek Londonra 251.30, Magánkamatláb 3 1/2%, Szilárd.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK

Vásárcsarnok.

1907. október 18-án.

(Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezeté jelentése.) A piac hangulata csendes, az állandó meleg miatt gyorsan romló czikkék vaj, gyümölcs, vágott baromfi, burgonya, turó el vannak hanyagolva. Az árjegyzések változatlanok.

Mai árak:

Husneműek. Helybeli marhahús hátulja 70—150 K, eleje 50—130 K, vidéki borjú, borbén hosszan mérve sulylevonás nélkül 90—120 K, helybeli borjúhús 120—140 K, sertésbőr szalonnával 10—140 K, lehuzott sertés 100—140 K, szalonna friss 136—146 K, szalonna sózott 136—148 K, szalonna füstölt 140—152 K, olvasztani való 140—146 K, hajt 150—156 K, sertészsír 150—156 K, mind métermázsánként. Füstöltbűs (vidéki) kg.-ja 1.40—1.80 K, hazai sonka 1.50—2.— K, szalámi magyar 4.00—4.40 K, nyári szalámi 1.20—1.40 K.

Vad. Oz 1.70—2.— K, szarvas 70—90 K, vaddisznó 80—90 K kg.-ként egészben, nyul nagy 2.20—2.80 K, nyul sült 1.40—1.80 K fogoly 1.00—1.20 K, fácán 2.40—3.— K, szalonna —, K, darabonként. Fenyvesmadár kötegye —.

Baromfifélék: Elő rántani való csirke 1.60—2.20 K, sütni való 2.—2.80 K, kacsa sovány 3.00—3.60 K, kacsa hizott 4.50—6.00 K, liba fiatal 5.—7.00 K, lud hizott 10.—14.— K, tyuk 2.40—3.80 K páronként. Vágott: szépen tisztított baromfi: hizott lud 1.10—1.40 K, hizott rucza 1.20—1.40 K, hizott pulyka 1.20—1.50 K, leves-tyúk 1.50—2.—K kg.-ként. Pulárd 1.60—3.20 Gyöngytyúk —.— K. darabonként.

Zöldségfélék: Burgonya (vaggonáru) sárga 5.00—6.00 K, rózsá 5.20—5.60 K, fehér 3.—4.— K, kifli 8.—10.— K, sárgarépa kötegenként, petrezselyem kötegy sz., vörshagyma makói: 9.—11.— K, közönséges hazai 5.—8.— K, fokhagyma 20.—32.— K, kacsza —.— K, Burgonya, új —.— K, kalarabé —.— K, 100 darabonként, spárga solo —.— K, közép —.— K, leves —.— K kg.-ként,

Table with columns: Buza, 100 kilogramm ára, 50 kilogramm ára, Egyéb gabonafélék, Rózs, Arpa, Zab, Tengeri márvány, Ropos, Burgonya, Kőolaj, Fa, Szén, Kőszén, Kőolaj, Kőszén, Kőolaj, Kőszén.

Table with columns: Államadósság közkölcsonok, Záloglevelek, Elsőbbségek, Takarékpénztárak, Biztosító társaságok, Gőzmalom, Külföldi vállalatok.

Table with columns: Bankok részvényei, Takarékpénztárak, Biztosító társaságok, Gőzmalom, Külföldi vállalatok.

zöldbab, hüvelyes — K, zöldborsó, hüvelyes — K, kifejtett — K, paradicsom 2. — K, kg.-ként. Uborka, salátának — K, eczetbe — K, savanyítani — K, 100 darabonként.

Gyümölcsjélek: Szőlő oporto 24-36-ig, Chaselas 44-60-ig, szagos 54-70 fillér kg.-kint. Alma válogatott elsőrendű áru (aranyparmen, ranett, Jonathán, Törökbalint, batul stb.) 36-60 K, másodrendű 20-30 K, harmadrendű apró áru — K. Körte elsőrendű 40.-80.- K, másodrendű 20-36 K métermázsánként.

Vegyesárúk: Bor és szeszes italokat minőség szerint különféle árakon értékesítünk. Méz 1.10-1.20 K kg.-kint. (A szövetkezet, mint az Országos Magyar Méhészeti Egyesület vezérképviselője, minden mézértékesítő ügyben is ad felvilágosítást.) Gyümölcsizé — K kg.-ként. Gomba szárított — K kgr.-ként. Szappan 60-70 fillér. Lencse (erdélyi) 50-60 K. Bab apró 18.-22.- K, nagy szemű 18.-20.- K, 100 kg.-ként.

Tojás: bácskai 86-88 K, erdélyi apróbb áru — K, meszes — K eredeti lán- kint (1440 drb).

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Köbánya.

Budapest, Október 18-án. (Hivatalos tudósítás.) Hizott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) 128-129 fillér. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felül sulyban) 128-129 fillér. Fialat közép (páronként 251-320 kilogrammig terjedő sulyban) 129-130 fillér. Könnyű (páronként 250 kgr-ig) 131-133 fillér. Szerbiai nehéz (páronként 260 kg fölül sulyban) — fillérig, közép (páronként 240-260 kilogramm sulyban) — fillérig, könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban) — fillérig.

Sertéslelészám: 1907. évi október 16. napján volt készlet 35148 drb., 1907 október 17. napján elszállított 439 darab, 1907 okt. 18. napjára maradt készletben 34749 drb. A hizott sertéslelés irányzata: változatlan.

Sertéskonsumvásár.

Budapest, okt. 18. (Hiv. tud.) Előzőnapra maradt 567 darab sertés, 109 darab süldő, — darab malacz. Pótfelhajtás — drb sertés, — drb süldő — malacz. Mai napi felhajtás 1983 darab sertés, — darab süldő, — darab malacz, összesen 2550 darab sertés, 109 darab süldő — darab malacz. Eladatott 1568 darab sertés, 85 darab süldő, — darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 982 darab sertés, 28 darab süldő, — drb malacz. Mai árak: Zsirsertés öreg elsőrendű 350 kg.-on felül ételsulyban — fillér, ételsulylevonással 130-131 fillér. II. rendű 280 kg.-tól 350 kgr.-ig — fillér, ételsulylevonással — fillér, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül — fillérig, ételsulylevonással 128-134 fillérig, fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig — korona, ételsulylevonással 132-136 fillérig, könnyű 220 kg.-ig — korona, ételsulylevonással — fillérig. Belföldi süldő 80-92 korona. Horvát süldő 84-100 korona. Malacz — korona. (Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, ételsulyban értendőek.) A vásár irányzata közepes az árak a nagy felhajtás miatt 4-6 fillérrel estek.

Dorjüvadásr.

Budapest, október 18. (Hiv. tud.) A mai vásárra felhajtottak 552 darab élő borjú. Az irányzat élénk volt s az árak 4-6 fillérrel emelkedtek. Fizek elsőrendű élő borjúért 96-106 fillért, kivételesen 108-116 fillért, középminőségűért 84-94 fillért, harmadrendűért 44-80 fillért különként.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Október 18. —

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Derbész Bertalan ideiglenes gyógypedagógiai tanítót ezen állásban végleg megerősítette; Kerkes Erzsébet okleveles tanítónőt a lestényi állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, Cseke Gábor okleveles tanítót a kajántói állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, Román János török-koppányi róm. kath. elemi iskolai tanítót az udvari állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, Budur János okleveles tanítót a jászovai elemi népiskolához rendes tanítónővé; az igazságügyminiszter Balzám Béla felsővisi járásbírói segédtelekkönyvvezetőt a csepregi járásbíróhoz telekkönyvvezetővé, Kopasz János szegedi ítélőtáblai díjnokot a törökbecsei járásbíróhoz irnokká, Gémesi Béla klopodjai lakos.

községi segédjegyzőt az ujaradi járásbíróhoz végrehajtóvá; a földmivélségi miniszter a vezetése alatt álló minisztériumhoz dr. Egresy Árpád államtudort ideiglenes minőségű díjtalan miniszteri fogalmazó-gyakornokká és a pozsonyi főügyész Turóczy Béni rózsahelyi ügyészségi hivataliszolgát, igazolványos altisztet a rózsahelyi törvényszéki fogházhoz fogházormesterré nevezte ki.

Áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Martin Henrik jászovai állami elemi iskolai tanítót a szarcsovai állami elemi iskolához és Penykyó János udvari állami elemi iskolai tanítót a klastromaljai állami elemi iskolához helyezte át.

Pályázatok. A rózsahelyi járásbírósnál járásbírói, a nezseri, az alsókubini és a vingai járásbírósnál albirói, a zalaegerszegi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőségnyi számgyakornoki állásra két hét; — a budapesti Pasteur-intézeti kórház mellett rendszeresített gépkezelői állásra és az antalfalvi járásbírósnál szolgáló állásra 4 hét alatt lehet beadni a pályázati kérvényeket.

VIZÁLLÁS.

Table with columns for dates (október 18, 17, 19) and locations (Tisza, M.-Szilgót, Tekeháza, V.-Namény, Tokai, Tiszafüred, Szolnok, Csongrád, Szeved, T.-Bocsa, Títel, Ondava, Hód, Tanoly, Hód, Rodroz, Ladmész, Sajó, Zsolca, H.-Németh, Margitta, B.-Úfalu, Kőrös, Csucs, N.-Vár, Belényes, Tenke, Gurahonó, Sorosjenő, Békés, Gyoma, Gy.-Fehérvár, Branyscska, Soborsin, Arad, Makó, K.-Kostoly, Kiszető, Temesvár, Beckerek).

DŐJÁRÁS.

A meteorológiai központi intézet távirati jelentése 1907. október 18-án reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete.

Nálunk az utóbbi 24 órában tulnyomóan felhős volt az idő, de csak a Dunántúli nyugati hátságok felett, meg a tengerparton esett kisebb-nagyobb eső, mely többnyire zivattal járt. Helyenkint — főleg a Délvidéken — erős szél van. A hőmérséklet a normálnál átlag 6 fokkal magasabb; maximuma: Eszéken 25 C°, minimuma: Bótfalun 4 C° volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Enyhe idő várható nyugaton elvélve sővel.

Table with columns: Allomás, Légnyomás mm, A hőmérséklet Celsius skálán, Szélirány és ereje, Felhőzet, Csapadék mm, Hőmérséklet max., min.

elölös szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadótulajdonos.

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság.

Igazgató: ERDŐS ARMAND

Ujházi Ede gazdasszonya.

Fedák Sári szobalánya Karriert esialt: Ó az, aki szüre került, Aki jubilált, Akinek van követője Nem is egy, de sok; Mert nyomába járnak mind a Szobacicusok!

Ámde máma Többet ér egy éltés dáma, Aki öreg, de nem vén — Az Ujházi gazdasszonya vagyok én!

A mesternök minden dolgát Én intézem el; Ezért aszán előttem ő Kalespot emel, Hallgatom a hortyogását Egész délelőtt S mikor delet harangoznak Én keltem fel őt!

Ime: máma Sokat ér egy éltés dáma, Aki öreg, de nem vén — Az Ujházi gazdasszonya vagyok én!

A korzóra, ha elsétál Minden dében ő; Szépen vasalt a nadrágja; Fényes a cipő; Nagy gondosan lekeféltém. Aztán elmehet; Viszonzásul ő leomathás Gyakran engemet!

Óh de máma Sokat ér egy éltés dáma, Aki öreg, de nem vén — Az Ujházi gazdasszonya vagyok én!

Jól tudom, hogy éjjelenként Ósbudába jár; Hogy a hámból így kirugjon, Rég megszokta már, Nem kiméli a költséget, S fáradságot ő; Míg puszgózok, cirógatja A sok kicsi nő!

Ámde máma Többet ér egy éltés dáma; Aki öreg, de nem vén — Az Ujházi gazdasszonya vagyok én!

Finom Alibódi konyakot Gyakran iszik ő; Poharába betölti azt Szívesen e nő! És hogy ha a dereka fáj Én kengetem — Fehérkeresztes sóshorvász A szerem nekem!

Ime: máma Sokat ér egy éltés dáma; Aki öreg, de nem vén — Az Ujházi gazdasszonya vagyok én!

Benedek a nemzetbe, Mikor csak lehet; Jól esk a szinen látnom A mesteremet. Tapsol is neki örömmel, Ki nem ostoba; Csak az a kár, hogy ott: «Márha» Nem mondja soha!

Jgen, máma Sokat ér egy éltés dáma, Aki öreg, de nem vén — Az Ujházi gazdasszonya vagyok én!

Vampettéshez menjen, aki Jó kosztot keres, Ottan kapható a híres Ujházi-leves; Ujházi-spricort ott mérnek, Pompás egy ital; A mester is bizton attól Lyon fiatall!

Ámde, máma Többet ér egy éltés dáma, Aki öreg, de nem vén — Az Ujházi gazdasszonya vagyok én!

Mirácó.

Oriási próbaüveg csak 40 fillér.

Pénzszekrények

egy darabból álló köpenyvel legelőnyösebben beszerezhetők.

BECHER ÉS HILDESHEIM
 cég pénzszekrénygyártásának és trezorépítéstudományának magyarországi vezérképviselőitől

NEY és EPSTEIN cégél, BUDAPEST, VI. Podmaniczky u. 4.
 Képviselek minden városban keresetnek.
ÁRJEGYZÉK ÉS TERVEK DIJMENTESELEN.
 Régi szerkezeteket csereképen átvesztünk.

A legújabb
hajtók és hajsütővasak.

MÜLLER J. L.-féle
Brise de Violette

Legkiválóbb
szag és körömlakók.

legkedveltebb Ibolya illat

• frissen ezedett illatával egyenlő kellemessége tartossága és finomságára nézve felülmúlhatatlan ezen újdonság felülmúl minden városi zást kiváló illatú és kellemes illata által.

Ovegie 1.50. Kapható: 2.50 és 4.50 forint.

MÜLLER J. L. CS. és KIR. ÜCÖ. SZÁLLÍTÓ
 ÜLÉSEK: az újabb SZAPPAN-ÉRTESZMÉNY Budapeston
 HATÁR: Rottenbiller-u. 8.
AZ EGÉSZ ORSZÁGBAN KAPHATÓ

Ruhák és hajkefékben nagy választék.

Lépjön be
Sorsjegy-társaságunkba

Főnyeremény
1.000.000
korona

25 Jelzalog-sorsjegy-nyereményeire
 40 havi 5 korona befizetések mellett,
Huzás e hó 25-én.

Sorsjegy-társaságunk 25 taggal alakul. Minden tag 40 hónapig át játszik 25 konv. Jelzalog-sorsjegy nyereményeire, ez idő eltelté után pedig a felhalmozódó nyereményekről kívül mindenki kap 1 eredeti Jelzalog-sorsjegyet is.

Vehet még: készpénzt: 145 koronáért.
 Részletfizetésre: 40 havi 4.75 kor. részletre.

Huzás után nyereményjegyzéket küldünk.
 Kérje ismertető könyvecskémet.

Évenként 6 huzás!

Hecht Bankház
 részvénytársaság
 Budapest, Ferenciek-tere 6. sz.

Minden sorsjegy okvetlen nyer!

STANDARD

életbiztosító társaság Edinburghban, Angolhon
 ALAPITTATOTT 1825.
 Magyarországi fiók:
 Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4.
 (Standard palota.)

Evi bevétel: 86.000.000 korona
 Kintartott nyereségrészek: 170.000.000
 Vagyton: 285.000.000
 Halálesetek folytán kifizelve: 600.000.000

A „Standard“ kötvényeinek nevezetesebb előnyei

Kétségtelen biztonság — Alacsony díjak. — Szabad világkötvények érvényben tartása díjfizetések elmulasztásánál. — Tőkésítés és előre megállapított visszaváltási érték. — Megtámadhatatlanság. — Feltétlen fizetés öngyilkosság esetében egyévi fennállás után. — Szabad háború-biztosítás népfelkelők részére.

Díjtáblázatok kívánatra küldetnek

Az én ujságom

Képes heti gyermeklap.
 Szerkeszti Pósa Lajos.
 Előfizetési ára negyedévre 2 kor.
 Kiadóhivatal Budapest, VI., Andrassy-ut 10.

Régi ezüsttárgyakat és zálogcédulákat veszek és eladok mindennemű arany- és ékszerát, ugyanígy régiségeket, drágaköveket, arany- és ezüst-órákat, láncokat, gyűrűket, ezüst-éveszközöket. Kérjen árjegyzéket ingyen. Fuchs Dávid utóda Budapest, IV., Váci-utca 18. I. emelet. 2676

Gőzeke-, BÁRDI.

kocsirud-, Spritzbogen-, kézi-, udvari- és asztali.

Acetylen-lámpák

Bárdi József

RÉSZVÉNYTÁRSASÁGNÁL,
 Budapest, VI., Mozsár-u. 9.
 (Fővárosi Orfeum mellett).
 Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Serétes, golyós fegyverek, revolverek.

A fegyvertan legújabb vívmányai.
 Kényelmes havi részletfizetésre.
 Világhírű angol töltényhüvelyek, töltények csak a készpénzfizetésre a legjutányosabb árban.
 = Képes fegyverárjegyzék ingyen és bérmentve. =

Aufrecht és Goldschmied

0000 fegyverosztálya,
 VII., Rákóczi-ut 26. szám.

HETI MŰSOR.

Október	Nemzeti Színház	M. Kir. Operaház	Vigszínház	Király-Színház	Nep-színház (Vig-Opera)	Magyar Színház	Városligeti Nyári Színház	Uránia
20 Vasárnap 2 d. u. este	Attacha A boszorkány	Troubadour	Nincs eivamolni valója? Joseffe kisassz.	A vig özvegy A vig özvegy	Boland istok A sárga dominó	A Gyurkovics leányok Dorian Gray	-	A virágok város A tenger

Dr. Trnkóczy Ottó-féle
Kraft Bitter likör.

Kizárólag zamatos gyögyfüvekből készült. Melegíti és erősíti, a testet. Elősegíti a fokozza az étvágyat.

Gyár: **STEIN és ROBITSCHKE** Bécs, III., Dianagasse 6.

Elsőrendű uri-szabó üzlet

Kizárólag mérték szerint

Oszi zakkó öltöny
Raglán v. téli-kabát
40 és 50 kor.-ért
Dus választék bel- és
külföldi szövetekben.

Ki készpénzzel fedt ruha-
szükségletét a mi elsőrangú
kivitelünkkel, felét az árak
megtakaríthatja.

Mechlovits és Fái
törv. bej. uri szabók,
Budapest,
V., Váci-körút 76.

Rendkívül érdekesítő ujdonság!

X. PIUS PÁPA

ÉLETÉNEK ÉS URALKODÁSÁNAK TÖR-
TÉNYE NAPJAINKIG.

IRTÁK:

Dr. CZAICH A. GILBERT Fényes kiállítású
és **FRATER ALADÁR.** díszmű 44 mű-
lappal a szövegben

ÁRA DÍSZES, SZÉP KÖTÉS- **12** —
BEN KOR.

Megrendelhető a kiadó **ATHENAEUM** Irodalmi
és nyomdai részvénytársulatnál Budapest, VII.,
Rákóczi-út 54. és minden könyvkereskedésben.

LEGOLCSÓBBAN

vásárolhat

női divatruházának

souterrain - helyiségében

IV., KOSSUTH LAJOS-UTCA 2.

(Bejárat Városház-utca sarok.)

Divatos őszi raglan	---	---	12 K.
" " gallér	---	---	10 "
" " kosztüm	---	---	24 "
" " aljak	---	---	6 "
" " bluzok	---	---	8 "
" " télikabát	---	---	16 "
" " peluche-kabát	---	---	24 "
" " gyermek-köpeny	---	---	8 "
" " " kabát	---	---	12 "
" " szörme collier	---	---	6 "

Szabott árak. • Telefon 922.

958. sorozat **Bon** 028. szám

Polgár Sándor

m. kir. szob. nyert orvos m. kir. köztisztviselő
Budapest, VII., Erzsébet-körút 50 sz.
kötés ezen utalvány beküldésé mellett
minden megrendelőnek 15% azaz tízötöt
százleányi árkedvezményt adni az eredeti

F. Bergerand fiás

párisi különlegességek
(évszereki gyűjteményből kimerítő köp-
pes Argyezók díjmentesen zárt levelben
küldetik.)
Kivágatott az „Egyetértés”-ből. 25705

CSENDÉS OTTHONOK.

— REGÉNY. —

Irta: **K. LARSEN,**

52

— Ha más élő emberrel szemben hibáztunk, vagy gondolatainknak, álmainknak nagyon is hódoltunk, ez még nem jelenti azt, hogy saját személyünket dicsőítettük. Nem, engedjen végig beszélnem, — nem akarok magas lóra ülni, én magam is hizelegtem saját énemnek, akár csak ön a magáénak. Az ön természete és lényé azonban a legterméketlenebb és legveszélyesebb mind között, mert önmagát semmisíti meg, miután előzőleg azon szegény lényeket tette tönkre, akik tükörképétől elvakították magukat.

Kiar felemelkedett. Nagyon csendes és nyugodt lett.

— Most már, azt hiszem, elég lesz.
Falsen is felkelt.

— Mindenesetre. Végül azonban egy becsülletes öszinte tanácsot akarok önnek adni. Egész életében csak egy esélye volt. Az asszonyok nem adták és nem is fogják ezután sem adni a boldogságukat. De van két gyermeke. A természet titkos ereje felolvastotta itt a szívét, magától értetődik, hogy ön ezen tulteszi magát, de ez íráj önnek és ez az egyetlen becsülletes pont az én szememben.

— Megtiltom önnek, hogy a gyermekeimről beszéljen, — mondta felhevülve Kiar.

Falsen begombolta a kabátját.

Csak azt az egy tanácsot adhatom, igyekezzék a gyermekeket visszaszerezni, ha volt felesége, amint — azt általában beszélük — újból férjhez megy. Csalódásokat fog átélni a gyermekei által, aminthogy mindenben szokunk csa-

lódni, ami az étellel összefügg; de az is bizonyos, hogy az igazi örömeinkben is csak általuk fog részeseiülni.

És most Isten vele Kiar. Tulajdonkép köszönettel tartozom önnek, mert idejekorán tette forróvá a földet a lábaim alatt.

Kiar nem válaszolt és nem is kísérté Falsent az aítóhoz.

Midőn egyedül volt, önkéntelen néhány lépést tett a csiszolt mahagoni keretben függő tükörhöz, mely a széles empire pamlag fölött függött.

Szerette volna bezúzni.

TIZEDIK FEJEZET.

Antónia látta, hogy a férje elmegy hazulról s olyan érzése támadt aközben, mintha a föld kicsuszna a lába alól s neki segítségért kellene kiáltania, de egy hang nem jött ki az ajkain. Midőn a folyosó ajtaja bezárult mögötte, Antónia heves, szinte fojtogató sírásba tört ki és lerokkadt egy székre.

... Végre összeszedte magát, óvatosan bement a hálószobába, hűsítette és mosogatta a szeméit, azután csengetett a leánynak, hogy rendet csináljon. Ezalatt pedig odaállt a sarokablakhoz és kitekintett az utcára. A nap sütött, emberek, kocsik toltak fel-alá, mint egy nagy érzéketlen, gépies játékszer — báresak már meghalt volna.

Roppant megalázottnak érezte magát, szinte nem is a saját ünje volt az, melylyel szemben megfigyeléseket tehetett, a legkellemetlenebbeket és legutálatosabbakat. Olyan szemlélődés, amely felett sírnia kellett!

Mi fog történni, ha Henrik visszatér? Szinte áthatlanul és kifürkészkeszhetetlenül titokzatos volt, ő pedig nem tudta, mit tegyen?

És gondolni sem mert arra, hogy Henriket megszólítsa! nem merte a karjait feléje nyuj-

tani! Olyanok voltak, mintha ólomból lettek volna és saját maga is ólomsúlylyal volna lenyűgözve, mozdulatlanul, csak ülni tudott és a fejét rázta.

Kint csengettek.

Antónia felugrott. Henrik? Ah, nevetéses; hát egészen megzavarodtak a gondolatai? Hiszen ő nem szokott csengetni.

A leány jött be: két levél jött. Antónia elf vette őket; az egyik a kis palaszürke borítékban a leányától volt, a másik nagy és négyszögletes, az apa irását mutatta. Nem is bontotta fel őket.

Az órák lassan haladtak tovább. Antónia azt mondta a leánynak, hogy erős fejfájás gyötéri és senki számára sincs idehaza.

Járkált a szobákban, halasztotta az átöltözöködést, úgy érezte magát, mintha ott sem lenne, ahol tartózkodik, hanem messze távol és valami nagy szürkeségbe, vagy nagy tömegre bámulna. Didergett, fázott, úgy érezte a szobát, mint négy elzáró falat, mely szorítja és fullasztólag hat reá. A világ kincséért sem tudott volna elmenni hazulról, csak az az érzése volt, hogy itt kell ülnie és várni, várni — de mire? Hogy Henrik hazatérjen?

Hiszen beszélnie kell vele, magyarázni, ki-menteni magát, mit gondol Henrik tulajdonkép, mit tudott meg és mit beszéltek még együtt Kiarral?

Hiszen ő elrohant, telve irtózáttal, kimene-kült a szobából, de hiszen nem is ez az ostoba-ság volt, amely szóba jöhetett, hiszen ő Henrik-től is elfutott, elzárta előtte az ajtaját!

Oh, az esztendő csuszó-mászó szerencsét-lensége most egyszerre zudult rá, rászakadt és most már nem lehet, nincs, ami feltartóztassa...

Folyt. kö-

HÁZASULANDÓK FIGYELMÉBE!

JEGYGYÜRÜK
HÁZAJÁNDÉK
TÁRGYAK

A LEGELŐNYÖSEBBEN
POLGÁR KÁLMÁN
ÉKSZERESZ-ÉS MŰRÁS
üzletében szerezhettek be
BUDAPEST, Erzsébet-körút 29.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE KÜLÖNÖS GONDOT FORDÍTOK.
ÁRVEGYZÉK 2000 RAJZZAL INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

BUTOR

keveset használt, majdnem új modern és szolid kivitelben, ugyisintén háló-, ebédlő-, szoba- és szalon valamint mindennemű egyes butordarabok is bémulatos olcsó árban kaphatók

Beraktározási vállalat.
Vörös Pálné-u. 12. I. em. Előbb ZÖLDFÁ-U.

Milne Charles Williamson és Haste
Frederick Charles, Londonban
a 24218 számú

„Szivattyú üreges dugattyúval”
címmű magyar szabadság tulajdonosa, szabadságának gyártása céljából magyar gyárosokkal összeköttetést keres szabadságát esetleg el is adja, vagy gyártási engedélyt ad. Érdeklődőknek szívesen szolgál bővebb felvilágosítással!

Kelemen M. István

szabadalmi ügyvivő iroda Budapest, Róyai szálloda B.

KÜLÖNFÉLÉK.

Félek . . .

Félek, hogy Ieruskád a vállam
Az Élet zugó viharában.
Nehéz lesz majd a teher nékem,
S a küzködésben el nem érem
Amiért mindig dolgozom.

Félek, hogy gyenge leszek arra
A háborukra, zivatarra.
Markomban gyenge lesz a fegyver,
S az eszemen az eszívemmel
Uralkodni majd nem bírok.

Törékeny lesz nagyon a testem,
Hogy szomjas, izzó vadtomogben
A magam lábán ott megálljak,
Érjen szitok, érjen gyalázat
Tovább menjek az utamon.

Ezernyi bajtól remegek, félek,
Liesztgetnek száziéle rémek,
Nem is lesz nekem tiszta álmom,
Se békességem, nyugovásom,
Az Élet terhes utjain.

. . . S félek, hogy majd találkozom
Egy rózsaszínű hajjalon
Egy lánnyal, kinek a rabja leszek,
Ki guzsba löti szívemet,
S a börtönöm két karja lesz.

S akkor hiába les majd várva
Egy jó asszony egy fehér házba
Valahol ott a falujába . . .
Es értem szíve fájdalomába
Még a lelke is meghasad.

Félek . . . félek! . . . En Istentem!
Légy örízöm, ó légy velem.
Czélom, hitem ne dőljön romba
Es meg legyek mindentől óva
Ami megtennem nem szabad.

Pártos Szilárd.

(Aki betört az Angol Bankba.) Nemrégiben, hogy a francia bank földalatti kincstárából elloptak egy negyed millió korona értékű aranyat, a londoni újságok sokat írtak az Angol Bank biztonságáról, amelynek alig van párja. Drága ára van ennek a biztonságának. Évekkel ezelőtt a bank pályázatát tüzött ki, fél milliónyi jutalmat mindazok részére, á kik be tudják bizonyítani, hogy valami uton-módon a

pénztárba juthatnak, akár betöréssel, akár másképen. Sok ügyes tervet vásárolt meg a bank és megtalálta a módját, hogy védekezzenek ellenük. A minap halt meg Londonban egy ember, Cough, aki arról volt nevezetes, hogy betört az Angol Bankba. Esetét így írja meg egy londoni lap:

Cough körülbelül harmincz év előtt beállított a bankkormányzóhoz, és röviden így szólt:
— Uram, ma este zárja el jól a pénzt, kettőztesse meg az örököt. Éjjélkor aztán nyissa ki a kincstárt: engem fog benne találni, amint tele tömöm a zsebeimet arannyal.

Képzeltető a kormányzó meglepetése e szavak hallatára. Igénytelen ember állott előtte: kopott, szerény öltözetben, rosszul gondozott hajjal.
— Megjegyzem még azt is, hogy önnek fogalma sem lesz, milyen uton jutottam az aranyig, — tette hozzá a különös látogató.

A kormányzó természetesen kérte Cough urat, hogy szíveskedjék csak betörni, majd eljön megnézni a dolgot; aztán tárgyalnak róla. Éjjélkor kinyitották a kincstárt . . . egy ember állt a nyitott pénzeszekrényénél és gyűrte az aranyat a zseibe: Cough volt. A betörőt nyomban föl-kísérte a kormányzó szobájába és így szólt hozzá:
— Ne mondja el, uram, senkinek a titkát soha az életben: hálaiból annyi ajándékot adunk önnek, a mennyit csak kíván. Minden évben előre fizetjük azt az összeget, amíg él. De jegyezze meg, ha bárkinek elárulja, azon a napon megvonjuk a járadékot. Még nekem se árulja el a titkát!

Cough nem is árulta el soha senkinek a titkot, amely most, hogy meghalt, sirba szállt vele. Nagyszerűen élt, sőt tetemes vagyont is hagyott hátra gyermekeinek, akik büszkén mondogatták, hogy annak az embernek a fia, a ki betört az Angol Bankba!

(Tengeri állatok pusztítása.) Szinte alig hihető, mennyi tengeri állatot pusztít el az ember évente. Egy angol folyóiratban erre vonatkozólag a következő érdekes adatokat olvassuk: Csupán csak Európa éjszaki országaiiban évente több mint hat millió tengeri rákot fogyasztanak el. Amerika egyesült államai csaknem félmillió tonna halat, több mint 30 millió értékben hoznak forgalomba. Angolország még egyszer annyit, norvég halászok 200 millió tőkehalat, a hollandiak 300 millió darab heringet, a francia halászok pedig 600 millió sardiniát fognak átlag évenként. Ázsia gyöngyhalászái esztendőnként 15 millió darab gyöngyragylót hoznak föl a tenger fenekéről. Az osztrigák és a többi ehető ragylók is igen nagy számban fognak. Számuk több száz millióra rug. Az ember azt hinné, hogy se hossza se vége ennek a szörnyű pusztításnak, úgy,

Egyenruhák

és egyenruházati eszkek.
Polgári ruhák elegáns és futáros kivitelben
BLUM SÁNDOR
perzsa császári, szerb királyi és orosz császári nagy hercegi udvari szállítónál,
Budapest, IV., Váci-utca 15. szám.

PADLÓ-BEERESZTÉST

lakás- és ablak-tiszítást elvállal
LÉVAI E., Lipót-körut 25/e.

TUDOMÁNYOS ZSEBKÖNYVTÁR

Egyes száma 60 fill. 201-203 : szám : Kapható mindenütt

MOST JELENT MEG

Dr. KOVÁCS GÁBOR

A SZOCIÁLIZMUS

E munka teljesen kimerítő képet ad a szociálizmus mibenlétéről és történeti fejlődéséről. A jelenkor e nagy mozgató kérdésében tájékozva kell lenni minden állampolgárnak. Ez a tájékoztatás e nem nagyterjedelmű, de teljes és közhírtetően megírt munkából meríthető legjobban.

Ára 1 kor. 80 fill.

valamikor csak megcsappan ennek a tömérdek állatnak a száma. Pedig dehogyan csappan. A természet sohasem fukarkodik a teremtményeivel. Ki hinné, hogy a tengeri rák tizenkétezer petét rak le egy esztendőben. Hát még a tőkehal! Az meg tíz milliót. A gyöngyragyló pedig tizenkét milliót s csaknem ugyanannyit az osztriga. Az is igaz, hogy ebből a rengeteg számu petéből jókora mennyiség, még mielőtt az állat kikelne, elpusztul. De azért jut is, marad is.

(A kártya eredete.) Sokan azt állítják, hogy a játékkártyát Kinában találták fel. Európába pedig a szaracénok révén jutott, kik a kártyát Indiából, Kinából és más ázsiai országokból hozták volna magukkal. Sokkal valószínűbb azonban, hogy a kártyát Európában a 14-dik században találták fel. Eleinte a különféle képekkel ellátott kártyákat csak jóslásra, kártyavetésre használták, az ötvenkét lapos kártyával azonban Európában már a 15-dik század elején szerencsejátékokat játszottak.

(Az angol gyermekek.) Aligha van nemzet, amely oly sokat és oly szeretettel foglalkoznék a gyermekkel, mint az angol. Egész nagy irodalom és művészet teremtett ott a gyermek szórakoztatására, lelke kiképzésére, izlése fejlesztésére. És ennek meg is van a láttatja. Annyi testben, lélekben gyönyörűen kifejlesztett szép és eszes gyermek alig van másutt, mint Angliában. Feltűnően sok az ugynevezett csodagyermek is és érdekes, hogy ezek között éppen a zenész a legkevesebb. Ellenben egész sereg az író gyermekek száma, van egész csomó lap, amelyet csupa 12—15 esztendőös gyermek ír. Van egy tizenhárom esztendőös kis angol leány, akinek a költeményeit a félország ismeri. A szinpadon egy egész sereg gyerek szerez magának dicsőséget és nem egy közülök — vagyont. Az angolok nagyon szeretik a gyermeket a szinpadon: a legünnepeltebb kis színésznő W. H. Betty volt, aki kilenc esztendőös korától 18 esztendőös koráig egy millió koronányi vagyont szerzett a művészetével. A két kis Beringer leány egy darabban, amelyet husz hónapig adtak, 200.000 koronát keresett. Gyerekszerelőre az angol darabokban igen sürin van szükség és az ilyen kis színészkedő gyermek heti fizetése rendszeren 120—150 korona. Talán még a gyerek-színésznél is több Angliában a gyerek-lovas. Ezeknek a díja egy lovaglásért 80 korona, ha elsőnek ért a célhoz a lovak, 120 korona. E mellett azonban tömérdek mindenféle ajándékot kapnak, néha annyit, hogy ez maga egy vagyon. A baj csak az, hogy az ilyen gyereket többnyire megrontja a dicsőség, kellemetlen, rátarti és sokszor léha ur lesz belőle, mire megemberesedik.

KI
SZE
N

Abel
Abrah
Adám
Adél
Adóla
Adólf
Adorj
Adria
Adrie
Agáth
Agost
Agost
Agnes
Akos
Aladá
Alajos
Albán
Albert
Albin
Albre
Altonz
Alfréd
Alicze
Anália
Ambru
Andor
Andrá
Angeli
Anna
Antal
Anton
Anton
Arank
Ariszt
Arman
Armin
Arnold
Aron
Árpád
Arthur
Arzen
Attila
Augus
Aurél
Auréli
Balázs
Bálint
Baltaz
Bandi
Barbat

KIS
SZERE
NA

KISS
SZERENCSEJE
NAGY

HOGY HIVJÁK?

KISS
SZERENCSEJE
NAGY

A SOK NAGY NYEREMÉNY

melyet t. vevőinknek az **utolsó hetekben** szerencsés bankházunk kifizetett, ismét tanuskodik arról, hogy mily előnyös, ha osztálysorsjegyeket **KISS-nél** vásárolunk, mert

KISS szerencséseje NAGY!

A legközelebb kezdődő XXI. sorsjáték I. osztályához **különös gonddal** válogattuk össze az alábbi szerencsesorsjegyeket. **Neve mellett** mindenki megtalálja azt a sorsjegyet, melyet a sors neki szánt, hogy boldogságát megállapíthassa.

Rendelje meg a neve mellett álló sorsjegyet azonnal

Kiss Károly és Társa

bankházában, Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 13. és Önnek szerencséseje lesz, mert

KISS szerencséseje NAGY!

Abel 14702	Barnab 510598	Eleazar 51218	Géza 106193	Johanna 90416	Lóránt 102245	Oktavius 90787	Szalvátor 102261
Abrahám 48171	Bella 106 73	Elemér 67606	Gida 29477	Jolán 102111	Lothar 54786	Olga 92344	Szerafin 94236
Adám 67841	Béla 94906	Eleonora 20142	Gilbert 102104	Jónás 94209	Lőrinc 93378	Olivér 91941	Szeróna 90697
Adél 29585	Bencze 90800	Éliás 48188	Gizella 105986	Jónathán 90814	Lucia 92332	Olympia 102162	Szidónia 64578
Adolf 51483	Benedek 67663	Ella 67611	Gottfrid 80609	Jordán 90698	Lucián 90827	Orbán 103043	Szigríed 102169
Adolf 78342	Benjamin 78202	Elvira 102188	Guidó 67621	Józsa 106033	Ludmilla 92506	Oszkár 102278	Szilárd 90788
Adorján 90446	Benő 60182	Elza 79332	Gusztáv 78239	József 94960	Ludwig 94978	Othello 90682	Taksony 94950
Adrián 102101	Bernát 90672	Emanuel 90708	Gyárfás 90711	Judán 102154	Lujza 102218	Othmár 91350	Tamás 91523
Adriene 106198	Berta 86331	Emil 92476	György 94908	Judith 90455	Lukács 94221	Ottília 93382	Taszió 102275
Ágátha 99627	Bertalan 29339	Emilia 94974	Györgyik 120150	Julia 94929	Lukrécia 90549	Ottó 90836	Tekla 94992
Ágost 63625	Bertold 80868	Emma 102194	Gyöző 29189	Juliska 78323	Magda 64248	Ottokár 91349	Teofil 90848
Agoston 91948	Bertram 90410	Emőd 106151	Gyula 78347	Jusztina 96087	Magdolna 94516	Ódön 93388	Teodor 93347
Ágnes 78220	Biri 102238	Erndre 89099	Gyuri 78281	Jutka 102112	Malvina 94233	Órszi 94225	Tercsi 91542
Ákos 51485	Blanka 33387	Erasmus 67819	Habakuk 90733	Kajetán 102293	Manfréd 92345	Pál 102124	Teréz 94949
Aladár 96849	Bódog 103175	Erna 78460	Hajnalka 94918	Kálmán 106172	Manó 102235	Paula 90698	Terka 102173
Alajos 105978	Bogdán 88514	Ernesztin 90766	Hedvig 82147	Kamill 91094	Marcel 106170	Paulin 94994	Tibor 90793
Albán 14750	Boldizsár 67672	Ernő 92308	Heléna 51238	Karolin 93400	Márcel 91306	Pepi 91522	Tibamér 94983
Albert 48177	Bonitác 92349	Ervin 102121	Hilda 73385	Károly 94958	Mária 90550	Péter 102126	Tinka 102249
Albin 63614	Borbála 102266	Erzsébet 58393	Hermann 102105	Katalin 90821	Mariska 93336	Piroska 94937	Titusz 90762
Albrecht 74129	Boriska 94908	Eszter 106 97	Henriette 40621	Katarina 96062	Má k 92333	Pista 102167	Tivadár 78457
Allonz 91083	Böske 99566	Etel 58577	Hermína 54409	Kázmér 102207	Mártha 79327	Pongrác 90841	Timon 91535
Alfréd 54401	Brigitta 89085	Eufrozina 54747	Hilda 73385	Kelemen 90808	Márta 90702	Rachel 93381	Tódor 94942
Alicze 79303	Camilla 63458	Eugenia 73392	Hubert 90656	Keresztély 102292	Martin 102122	Rafael 94922	Ulrik 90768
Amália 90765	Carolina 90550	Eva 90608	Hugó 106393	Klára 94997	Márton 94919	Regina 102276	Urbán 102130
Ambrus 92599	Cecilia 102107	Ezsaías 102198	Humbert 29331	Klódil 54726	Máté 93333	René 90685	Valentin 94991
Andor 102144	Cézár 106192	Fabián 89979	Holyka 74130	Kolozs 102114	Matild 90652	Rezső 91998	Valér 102229
András 106069	Ciril 105984	Fanni 48192	Ida 64581	Konrad 93329	Mátyás 102283	Richárd 93348	Valéria 91344
Angelika 91314	Cimentin 26573	Farkas 67615	Ignác 78288	Konstant. 90540	Maxim 92337	Róbert 67332	Vazul 90759
Anna 94972	Constant. 48168	Felécia 79333	Ilka 90526	Kornél 92328	Melánia 91308	Rokus 94229	Vencel 94939
Antal 79393	Córa 51496	Félix 102267	Ilés 106031	Kornélia 102255	Melinda 106036	Roland 102131	Vendel 102235
Anton 66919	Cornélia 54755	Ferdinánd 102195	Ilma 88123	Kristóf 94957	Melitta 96086	Román 94927	Verona 91933
Antonia 71108	Cristian 64229	Ferenc 29151	Ilona 67306	Krisztina 96082	Menyhért 94996	Romeo 78455	Vidor 102258
Aranka 99096	Dániel 67312	Flóra 51226	Imre 74133	Krisztina 93669	Mici 92342	Róza 90743	Viktor 90754
Arisztid 26348	Dávid 78474	Flórian 67320	Ipoly 78300	Lajos 91095	Mihály 90780	Rozália 94954	Viktoria 102247
Armand 102119	Demeter 90686	Flóris 94999	Inca 90405	László 79326	Miklós 91520	Rózika 94993	Vilma 94955
Armin 93668	Damjén 102175	Fodor 102149	Iren 95099	Laura 90771	Miksa 102123	Rudolf 91238	Vilmos 91534
Arnold 73380	Dénes 102180	Franciska 88162	István 102199	Lázár 92331	Milán 94979	Salamon 102260	Vince 67335
Aron 51205	Dezso 29168	Frida 93671	István 56070	Lea 102157	Mór 93335	Sámson 90764	Virgil 90191
Árpád 29557	Domokos 92307	Fridrika 96088	Iván 29440	Lehel 102287	Móric 90829	Samu 93665	Walter 102233
Arthúr 64582	Donáth 93388	Frigyes 106152	Ivor 51244	Lénárd 94211	Mózes 102272	Sámuel 102230	Wilhelmin 94989
Arzen 105999	Dóra 106074	Fülöp 73391	Izabella 67626	Lenke 90826	Náci 93664	Sándor 94948	Wladimir 91340
Attila 94973	Dorottya 106398	Gábor 91503	Izidor 78243	Leó 92592	Nándor 91332	Sári 102174	Wolfram 102252
Augusta 44729	Döme 48179	Gábor 91503	Izor 96191	Leontin 102209	Nárcisz 92343	Sarolta 90850	Zachariás 90849
Aurél 90708	Dömötör 56809	Gábrriel 51509	Izsák 92348	Leonora 96083	Natalia 102115	Sebestén 94733	Zádor 102227
Aurélia 78283	Eberhard 63468	Gábrriel 44717	Izsó 106008	Leopold 93361	Nathán 90784	Simon 93373	Zoltán 94952
Balázs 94930	Edith 78232	Gáspár 102103	Jakab 88088	Lidia 90547	Nelli 94980	Soma 90693	Zseni 102256
Bálint 102216	Ede 78238	Gebhard 68008	Janka 64588	Lina 91096	Neszedi 102220	Stefánia 91346	Zsigmond 102171
Baltazár 106071	Eduard 102102	Gedeon 79840	János 90739	Lipót 91804	Netti 90681	Szabolcs 94986	Zsófia 94947
Bandi 91502	Edwin 26583	Gergely 92478	Jenő 79349	Livia 90676	Nina 102264	Szabolcs 94986	Zsuzsanna 102234
Barbara 79328	Elek 51213	Gertrud 102147	Joachim 102208	Lorenc 94215	Norbért 94921	Szaniszló 102223	Xavér 91543

A szíves megrendeléseket postafordultával kérjük, hogy a kívánt számot időközben el ne adják!

Kiss Károly és Társa

Központ: Kossuth Lajos-utca 13.
Fiókhelyek: Erzsébet-körút 22. szám, Váci-körút 5. szám. A magyar királyi szabadalmazott osztálysorsjáték főelárusító helye.

A XXI. sorsjáték első osztályának húzása május 21 és 23-án lesz.

KISS
SZERENCSEJE
NAGY

Tessék kívágni és ölmünkre beküldeni.

MEGRENDELÉS

KISS KAROLY és TARSÁ BANKHAZA
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 13.

Szíveskedjék nekem a XXI. sorsjáték I. osztályára a.....sorsjegyet, hivatalos tervet és húzás után hivatalos nyereményjegyeket küldeni.

A sorsjegy ára (mellékelve bélyegeken küldöm. (A meg nem felelő módok egyidejűleg postautalványon küldöm) szíveskedjék átvenni.)

.....K.....f.....

Pontos cím: { Név:
Lakhely, utca, házszám:
Utolsó posta, (megye):

Az I. osztályu sorsjegyek árai:

Egy nyolczad K. 1.50
Egy negyed K. 3.—
Egy fél K. 6.—
Egy egész K. 12.—

KISS
SZERENCSEJE
NAGY

E hirdetés rovatban minden szövegszerű beiktatása közönséges... 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETESEK

E hirdetés rovatban minden szövegszerű beiktatása közönséges... 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények használtak és újak, rendkívül olcsó árak kaphatók... Budapest, V. Bálvány-utca 6/C. 286

Özvegy urlónő háztartásban kiváló és rendszerető, élteesebb házaspárnál vagy magányos úrnál házzvezetői állást keres... Komárom Fazekas-utca 16. 5462

Egy kis gyermekocsi eladó. Ertekezni lehet Király-u. 73. II. em. 29.

Fehévarrást, hímzést és kelengye elkészítését jutányosan elvállal. Sziv-utca 50. sz. üzlet

Új iparág: 70% homokból, 30% olcsó kőbányából gép- és előtanulmány nélkül... Grossmann, E. Arad, Szent László-utca 5.

Polgári, gimnáziumi, kereskedelmi, reál, magánvizsgálatra, gimnáziumi különbözetre és érettségire előkészít (hölgyeket is). Kerekes, Almásy-tér 16. sz. II. em. 18. sz. Válaszbélyegét kérek. 25465

Gyászesetben ruhák soron kívül gyorsan festetnek feketére Haltenberger Béla ruhafestő gyárában Kassa. 27086

Magánkutató iroda Rákóczi-ut 75. Kényes megbízásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal... Kossa-Magyar Géza. Telefon 67-47. 26703

Szobabeeresztés. ablaktisztítás valamint egész lakástakarítást elvállalok Strasser, Erzsébet-körút 5. Telefon 79-22 5460

Zálogezédulákat, brilliántokat, aranyat, ezüstöt, gyöngyöket és ékszereket legmagasabb árban veszek. Brilliantokért többet fizetek, mint újonnan kerültek. SCHILLER IDIZOR, Sip-utca 8. 26316

Hölgyek figyelmébe! 3 évi jótállással mindenki szerezzze meg magának a cs. és kir. szab. Viktoria önműködő kézi hímzőgépet. Ara 8 korona. Pénzt előre beküldőknek egy csinos minta lesz mellé csomagolva. Leírásokat és utasításokat mindeuknek díjmentesen küld a Viktoria hímzőgép-gyár, Budapest, VII., Columbus-utca 28.14. melet. 2699

500 koronát fizetnek annak, ki a Barilla fogvizének használatát mellett — üvege 76 fillér — valaha ismét fogfájást kap vagy szája büzlét (franco küldéssel külön 95 fill.) Barilla-Winkler Ede Wien 19/1. Sommergasse 1. Főraktár Budapest, Török u. Király-u. 12., Andrassy-ut 29. sz. Dr. Egger Váci-körút 17. sz. — Kapható minden gyógyszerárban, Csakis Barilla fogviz! kérendő. Hamisítások bo- jelentése jól jutalmaztatjuk. 377

Spanyol nyelvtanár és fordító Wittmann Gyula, lakik Szervita-tér 4. szám.

Diszkertkedvelők kérjenek árjegyzéket az Első magyar diszönyő-faiskolától. Tulajdonosa: Gopony Ede, Körmenten 120 fajta tülevellifák, lombfák, sorfák, díszcserjék és rózsafák kaphatók! 5447

A Falkogen tüdőbajt gyógyít, szurást, köhögést, lázat biztosan elmulaszt. Ara 3 korona. Kapható: Falk-gyógyszer-tár, Budapest, VIII Rákóczi-tér 2. sz. 25828

Eladás. Több vivő eszköz, 2 fehér, 1 aranyozott keretű tükör 100/230 drbja 50 frt., 1 cserép kályha 15 frt., 1 Koburg szállítói czimer 160/90: 40 frt., 4 nagy Gobelin festmény és több kép igen jutányosan eladó. Megtekinthető VIII., Hunyadi-utca 27. Telefon 58-83.

BUTOR árverésről, finom és egy szarú butor, hálószobák és garson szobák Szalon börtölel, gyönyörű tükör, diván, borszék, íróasztal, perzsaszőnyeg és egyes darabok; Földes B. VII., Kertész-utca 43. Király-utca sarokházban.

Gépezeteknek fontos, hogy a Molnárók Lapja által (Budapest V., Csáky-utca 12) München hóten kibocsátott „Gépezet” rovatot álládon olvasnák. A lap ára egész évre 3 kor. Műtanyaszám ingyen. — Ugyanott kapható a korona előzetes beklüldése mellett a „Géprajzolás tankönyve” című alapvető műszaki munka, amely az önképes alapja a technikában (35 oldal terjedelmű 428 ábrával). Aki igazi szakember akarja, magát képezni, annak ez a könyv válogatos kincsforrás.

BUTOROK háló-, ebédlő-, szalonberendezések, továbbá uriszoba, iroda berendezések rész- és mahagoni butorok, szőnyegok és függönyök valódi angol börtarnitúrák eladása és vétel.

Wechsler Károlyné VII., Király-utca 23. szám I. emelet 263 Kázinoy-utca sarok.

Valódi Magyar Szakácskönyv. Irta Zilahy Ágnes. Ötödik teljesen átdolgozott, a házi cukrászatla és befőttek készítéséről szóló részrel bővült kiadás. Ara szép beklüldésben 3.60 kor. A betűtérrel, Gyűmölcs, főzelék és saláta épen való eltarítása. A legújabb tapasztalatok után Irta Zilahy Ágnes. Ara köve 1.20 kor.

Modern Konyha Irta Kovacs Mátvás, 484 finom, különleges étel receptjét tartalmazza, melyet a szokásos szakácskönyvekben hiába keresnénk. Ara finom vászonkötésben 5 korona. Singer és Wolfner kiadása Budapest, VI., Andrassy-ut 10. Kapható minden könyvkereskedésben is!

Parkettagyár Gyöngyösön ajánlja gyártmányait.

Polgári iskola reáliskola, gymnáziumi, kereskedelmi, egyéves önkéntességre képesítő vizsgákra, valamint mindenféle javító és pótló vizsgákra legrovidebb idő alatt a legjobb sikerrel előkészít. „Tanár” Budapest, Thököly-ut 8. I. em. 3. ajtó. 26814

Veresáfonyabefőt BARTA-féle, 5 kilós postakosárúveg 6.— ko rona FELKA, KÖZSERVGYÁR Felka, Szepesm. 86972

Aikalmi vétel. Butorok, visszamaradt szőnyegok, kényserítő körülmények miatt eladók: mahagoni hálószoba 180 frt., íróasztal könyvszekrény, nyel, olajfestmények 2 frt., nagy perzsaszőnyegok, lámpák, 3 águ villany 14 frt., Arverési butoreladás. Dob-utca és Holló-utczai sarokpince. 26616

Vadászfegyver 2 csövű, hibátlan, Lankaster 15 frt., finom Hammerles és finom Drilling áron aut. Ugyzintén fenyképező gépek és látszerészeti cikkek, valamint rajszeközök, szemüvegek olcsó árban Radónál, Egyetem-tér 5. (szemben az egyetemmel.) Kivánatra visszaadom a pénzt.

Fenyőborovicska (Gnaperus) BARTA-féle, 3 liter 7.50, 4 liter 9.— börtmentve. FELKAI KÖZSERVGYÁR Felka, Szepesm. 26973

Modern urasági butorok alkalmi vételre és eladásra háló-, ebédlő-, szalon-, uriszoba és irodai teljes berendezések. Dus raktár szőnyegok, függönyök, terítők, csillárok, vas- és réz-butorkban. GROSZ SANDOR és társa Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. sz. ezeltől Gyár-utca. Telefon 14-09.

Most jelent meg a valódi Szegedi Szakácskönyv ezernél több ételkészítési utasítással. Irta: RÉZINÉNI Kilenczodik javított és a legújabb ételreceptekkel bővített kiadás. Ara bekötve 5 kor. Kapható a kiadó ATHE-NAEUM irodalmi és nyomdai részvénytársulatnál, Budapest, VII., Rákóczi-ut 54. valamint minden hazai könyvkereskedésben.

Veszek zálogezédulákat, elzalogosított brilliántokat, aranyat, ezüstöt, gyöngyöket és ékszereket 100.000 koronáig költségmentesen kiváltak és a teljes értéket kifizetem. Singer Jakab ékszerkereskedő Budapest, Király-utca 91. Izabella-utca sarkán.

Jogi-, politikai szigorlatokra, alap-és államvizsgákra (egyész tárgyakból is) Kolozsvárra; Budapestre ugyzintén államszámveteltani államvizsgára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészíti. Jogi szeminárium; Budapest, VI., Rózsa-utca 44. III: 8

Építkezéseket! Gyárak lakóházak tervezését, felépítését, átalakítását bárhol előnyösen elvállalja, tehermentes tekléket törlesztésre felépíti. Építési tanácsokkal szolgál Borsody építésiroda Bpest, Rákóczi-ut 71. 782

BELHURUT, (hasmenés) gyomorgörös legjobb gyógyszer a BARTA-féle PEKETE-APONYA GYÖGYBÖR. Gyógyszerészok és fűszerezésnél 1 üveg ára K 1.60, 5 üveget 8.— koronáért börtmentve szállít a FELKAI KÖZSERVGYÁR Felka, Szepesm. 26971

Butor új és használt beraktározásból visszamaradt, csillárok, lámpák, irodabebendezés, pénzszekrényok bámulatos olcsón eladók. Beraktározási vállalat tulajdonos Landsman Sámuel Központi városház épület Gerlóczy-utca 2. raktár 10-11-12.

BUTOR Alkalmi vételi Butorvásárlók figyelmebe ajánlom legjobb minőségű butoraimat. Háló-, ebédlő- és uriszobák, valamint egyes butordarabok, oszlopaltos olcsón, minden elfogadható áron kaphatók PECHNER N. butor-nyagykereskedő Király-u.28. az udvarban. TELEFON 38-71

INGYENI SÉRVKÖTŐ, műlábak, műkezek műfüzők, támgépek, egyenestartók haskötőkről és az összes betegpólas cikkekrol szóló nagy képes árjegyzékünket bárkinek ingyen és börtmentve, zárt borítékban küldjük

Universális sérvkötők páratlanok, kis gummi nyomlappal legnagyobb sérv elzárható. Sérvkötők egyoldalu 4-14, kétoldalu 8-28, gummiból 6-12 K. Gummi harisnyák Haskötők mérték szerint készítettnek MAGYAR ORVOSI MUSZERTAR Budapest, VII., Rákóczi-ut 32. (a Rökus-kórházzal szemben.) Pontos címre és a városkeresztre gyűjöljen.

Ha köhög vagy rekedt, Réthy-féle cukorkát vegyen 60 fillérrért. 25721szo

Régi BUTOR-SZALON Budapest, Ferenciek-toro 3. félemelet. Vétel és eladás polgári, urasági, berendezések, keleti szőnyegok, csillárok, tükrök és régiségek. 30% megtakarítás. Telefon 82-13. 26926

Ki a YES-OU-SI című lapot megrendeli, látva minden megrendelés mellé a kiadótól Budapest, Andrassy-ut 92. szám angol és francia nyelveket alaposan megtanulhatta. Előfirtól az nagyodórendent minden kiadásra 3 korona. Megrendeléseket elfogad és motatványzatokat küld a kiadó hivatal. Budapest, Andrassy-ut 92. szám

Bőrszékikar börtasjtolás és börtaragás

KENDI ANTAL Budapest, IV., Károly-utca 2 az evangélikus iskolaépületben. Nagy raktár valódi börtszékék és karosszékekben, jóval olcsóbb árban, mint eddig. Használt székok átalakítása börtszékékre olcsó árakban. Legolcsóbb börtutorok és állványok.

Polgári drakl Pontos kiszolgálás! Kitűnő szabás! Vidékre mintát küldök, nagyobb rendelésnél személyesen elmegyek. Zeliszka János angol uriszabóterem BUDAPEST, Andrassy-ut 58. I. em. Állandó választék a legdivatosabb angol és bel-földi szövetekből.

Urasági butorokat, szőnyegeket, csillárokat és legtöbbször berendezéseket (gyárakat és üzleket is) veszek és eladok. Nagy Zsigmond VI., Lázár-utca 3 (a Váci-körút mellett).

Gyönyörű választék a legfinomabb modern és stilszerű matt és fényezett mahagoni pliszander vagy másfajta háló, ebédlő, uriszoba és szalonbutorokban. Börtálósobák, börtarnitúrák és kárpitosfélekben Perza, smyrna és más szőnyegokban és függönyökben, modern bronzcsillárookban gáz, villamos stb.-hez. 16

Stenográfia Budapest legnagyobb és legkedveltebb gyorsíró-iskolája a

„Stenográfia” országos Gabelberger magyar, német gyorsíró és gépirőiskola. — Kereskedelmi szaktanfolyamok. — VII., Kázinoy-utca 8. I. em. 30. (Össze nem tévesztendő a Kázinoy-utca 8-as szám alatti Stolcs-féle iskolával).

Szepességi csemegék BARTA-féle veresáfonya befőtét, málna-, szamóca-, csipkebogyózat, gomba- és húsconszerveket, pástetomokat ajánl a FELKAI KÖZSERVGYÁR Felka, Szepesmgye. Kerjen árjegyzéket.

Urasági butor

Eladok és veszek; mahagoni hálószobákat, ebédlőket, szalonokat, rézbutorokat, zongorákat, perza és szmirna szőnyegeket, függönyöket, üveg- és bronzcsillárokat, petroleum-lámpákat, bronzszobrokat, olasz faragványokat, képeket, olajfestményeket, teljes lakberendezéseket, üzlet berendezéseket.

Nagy és Fia Állandó nagy lakberendezési kiállítás! IV., Sommelweis-(Ujvilág-) utca 21., kapubejárát. Az egész házban. Telefon 17-77.

Fióküzlet nincsen. 26618

Megjelent!

AZ ÚJ GAZDASÁGI CSELEDTÖRVÉNY (1907: XLV. t. cikk)

TÖRVÉNY

A gazda és gazdasági cseléd közötti jogviszony szabályozásáról

kiegészítve a vonatkozó törvényekkel. Ara 60 fillér.

Megrendelhető a kiadó ATHENAUM részvénytársulatnál Budapest, VII., Rákóczi-ut 54., valamint minden hazai könyvkereskedésben.